

Miljøprojekt Nr. 717 2002

Gennemsigtighed i kommunale renovationsgebyrer

Anders Faber
Carl Bro A/S

Henrik Holst
PricewaterhouseCoopers

Niels Remtoft
KL

Miljøstyrelsen vil, når lejligheden gives, offentliggøre rapporter og indlæg vedrørende forsknings- og udviklingsprojekter inden for miljøsektoren, finansieret af Miljøstyrelsens undersøgelsesbevilling.

Det skal bemærkes, at en sådan offentliggørelse ikke nødvendigvis betyder, at det pågældende indlæg giver udtryk for Miljøstyrelsens synspunkter.

Offentliggørelsen betyder imidlertid, at Miljøstyrelsen finder, at indholdet udgør et væsentligt indlæg i debatten omkring den danske miljøpolitik.

Indhold

1	FORORD	5
2	PROJEKTETS FORMÅL OG BAGGRUND	7
2.1	PROJEKTETS BAGGRUND OG MÅLGRUPPE	7
2.2	PROJEKTFORLØB	8
3	SAMMENFATNING OG KONKLUSION	11
3.1	DEL A - UNDERSØGELSE AF DE KOMMUNALE AFFALDSORDNINGER	11
3.1.1	<i>Konklusion for del A</i>	11
3.1.2	<i>Affaldsordninger som undersøgelsen omfatter</i>	12
3.1.3	<i>Faktorer med indflydelse på det kommunale omkostningsniveau</i>	13
3.1.4	<i>Analysemetode</i>	14
3.1.5	<i>Udarbejdelse af spørgeskema</i>	14
3.1.6	<i>Indsamling og bearbejdning af data</i>	15
3.1.7	<i>Indsamlingseffektivitet og udlicitering</i>	16
3.1.8	<i>Demografiske forhold</i>	16
3.1.9	<i>Serviceforhold</i>	17
3.2	DEL B - UNDERSØGELSE AF REGNSKABSPRINCIPPERNE PÅ FORBRÆNDINGS- OG DEPONERINGSANLÆG	18
3.2.1	<i>Konklusion for del B</i>	19
3.2.2	<i>Teoretiske overvejelser om regnskabsprincippers potentielle indflydelse på gebyrfastsættelsen</i>	19
3.2.3	<i>Indsamling og bearbejdning af data fra forbrændings- og deponeringsanlæg</i>	20
3.3	FÆLLES KONKLUSION VEDRØRENDE PROJEKTETS 2. FASE	21
4	METODEUDVIKLING FOR FASE 1	23
4.1	FASE 1	23
4.2	METODEUDVIKLING FOR DEL A	24
4.2.1	<i>Affaldsordninger som undersøgelsen omfatter</i>	24
4.2.2	<i>Bestemmelse af faktorer der antages at have indflydelse på omkostningerne til de kommunale affaldsordninger</i>	25
4.2.3	<i>Prioritering af faktorerne der antages at have indflydelse på omkostningerne til de kommunale affaldsordninger</i>	28
4.2.4	<i>Anvendelsen af Indenrigsministeriets kommunale budget- og regnskabssystem i forbindelse med undersøgelsen</i>	28
4.2.5	<i>Mulige analysemetoder</i>	29
4.3	METODEUDVIKLING FOR DEL B	31
4.3.1	<i>Regnskabspraksis og gebyrberegningspraksis</i>	31
4.3.2	<i>Fastsættelse af gebyr</i>	32
4.3.3	<i>Oversigt over regnskabsmæssige/beregningsmæssige forhold</i>	33
4.3.4	<i>Eksempler på hvordan forskelle i regnskabspraksis kan påvirke gebyrets størrelse</i>	34
5	VALG AF 16 KOMMUNER SAMT UDARBEJDELSE AF SPØRGESKEMA	37
5.1	UDVÆLGELSE AF DELTAGENDE KOMMUNER	37
5.2	UDARBEJDELSE AF SPØRGESKEMAER	38
5.2.1	<i>Del I - oplysninger vedrørende omkostninger</i>	38

6 INDSAMLING OG BEARBEJDNING AF DATA FRA DE UDSENDTE SPØRGESKEMAER	43
6.1 INDSAMLING AF OPLYSNINGER FRA DE 16 KOMMUNER	44
6.1.1 Udsendelse af spørgeskemaer til de 16 kommuner	44
6.1.2 Generelle problemer ved udfyldelsen af spørgeskemaerne	45
6.1.3 Bearbejdning af oplysningerne fra spørgeskemaerne	46
6.1.4 Data vedrørende indsamlingseffektivitet	52
6.1.5 Oplysninger vedrørende udlicitering af affaldsordninger	54
7 DEMOGRAFISKE FORHOLD OG SERVICEFORHOLD	57
7.1 DEMOGRAFISKE FORHOLD I DE UNDERSØGTE KOMMUNER	58
7.2 SERVICEFORHOLD I DE UNDERSØGTE KOMMUNER	59
7.2.1 Dagrenovationsordninger	60
7.2.2 Papir- og papordninger	62
7.2.3 Glasordninger	64
7.2.4 Genbrugsstationer	66
7.2.5 Ordninger for farligt affald	68
7.2.6 Øvrige affaldsordninger	71
8 INDSAMLING OG BEARBEJDNING AF DATA FRA FORBRÆNDINGS- OG DEPONERINGSANLÆG	73
8.1 ANALYSE AF GEBYRER OG REGNSKABSPRINCIPPER FOR DE ANLÆG DER BESVAREDE SPØRGESKEMAET	73
8.1.1 Blandet affald til forbrænding	74
8.1.2 Dagrenovation	74
8.1.3 Blandet affald til deponering	75
8.1.4 Trends og konkluderende kommentarer	76
8.2 UNDERSØGELSE AF DE UDVALGTE 5 AFFALDSSELSKABER	77
8.2.1 Analyse	78
8.3 KONKLUSION	81

BILAG

4.1 BRUTTOLISTE OVER FAKTORER DER KAN HAVE INDFLYDELSE PÅ DE KOMMUNALE OMKOSTNINGER TIL AFFALDSORDNINGER

4.2 DET KOMMUNALE BUDGET- OG REGNSKABSSYSTEM

5.1 VEJLEDNING OG SPØRGESKEMA TIL DE 16 KOMMUNER

6.1 UDFYLDTE SPØRGESKEMAER FRA DE 16 KOMMUNER

7.1 REGULATIVFASTSATTE ORDNINGER I DE 16 KOMMUNER

8.1 SPØRGESKEMA UDSENDT TIL 48 KOMMUNALE ANLÆG

8.2 OPFØLGENDE SPØRGESKEMA TIL 5 UDVALGTE AFFALDSSELSKABER

8.3 ANDRE FAKTORER OG FORHOLD DER KAN FORVENTES AT HAVE INDFLYDELSE PÅ GEBYRFASTSÆTTTELSEN

1 Forord

Vurderingen af, om kommunerne løser deres opgaver på affaldsområdet tilfredsstillende, har i mange år baseret sig på miljømæssige kriterier. Genanvendes der nok affald, deponeres der for meget, behandles affaldet miljømæssigt tilfredsstillende m.v.

Tilsvarende har der været fokus på kommunernes tilrettelæggelse af affaldsordningerne. Er det nemt for borgerne/virksomhederne, er ordningerne effektive, informeres der nok osv.

Inden for de senere år er der i stigende grad sat fokus på kommunernes renovationsgebyrer og dermed indirekte på omkostningsniveauet i de kommunale affaldsordninger. Affaldsområdet er som bekendt brugerfinansieret, og på den baggrund er der intet mærkeligt i, at blandt andet brugerne (borgerne/virksomhederne) har en interesse i at vide, hvad de får for deres renovationsgebyrer.

Men også fra politisk hold er der udtrykt ønske om, at kunne få et større indblik i de kommunale omkostninger til affaldshåndteringen.

Et sådan indblik tjener tre formål:

For det første vil en større gennemsigtighed i de kommunale affaldsgebyrer gøre det muligt for brugerne at se, hvad de får for deres renovationsgebyr.

For det andet vil det skabe større bevidsthed i den enkelte kommune om omkostningsniveauet for affaldsordningerne, og dermed indirekte være et incitament til at gå ordningerne og den tilhørende administration efter i sømmene.

For det tredje vil der kunne opnås en større sammenlignelighed i de kommunale renovationsgebyrer. En indsigt som også kan bidrage til øget fokus på effektiviteten af ordningerne i de enkelte kommuner, herunder erfaringsudveksling mellem kommunerne.

Baggrunden for dette projekt er netop et ønske om at styrke informationerne om kommunernes omkostninger og tilhørende serviceniveau for de enkelte affaldsordninger.

Projektet er støttet af Miljøstyrelsens Udviklingsordning under Program for renere produkter m.v. Projektet er blevet udført i samarbejde mellem KL, Dansk Industri, Carl Bro A/S og PriceWaterhouseCoopers. KL har stået for projektledelsen. Projektet er blevet fulgt af en følgegruppe bestående af repræsentanter fra:

Miljøstyrelsen (formand)
Københavns Kommune
Foreningen af miljømedarbejdere i Kommunerne
Kommunalteknisk Chefforening
RenoSam
Affaldsteknisk Samarbejde
Indenrigsministeriet
Finansministeriet
Projektet er afsluttet i foråret 2002.

2 Projektets formål og baggrund

Projektets formål er at styrke informationerne om kommunernes omkostninger og serviceniveau for de enkelte affaldsordninger.

Hensigten er at opfylde formålet ved at opstille nøgletal for kommunens omkostninger til håndtering af affald fra husholdninger og erhverv. Der vil blive sat fokus på serviceniveauets betydning for omkostningerne, og projektets vil give indsigt i de bagvedliggende årsager til fastsættelsen af de kommunale affaldsgebyrer.

Projektet vil for det første forsøge at udarbejde et grundlag for at skabe større gennemsigtighed i de enkelte kommuners affaldsgebyrer. For det andet vil der blive forsøgt udarbejdet et grundlag for at skabe en større sammenlignelighed mellem kommunernes respektive omkostninger til affaldsordningerne. For det tredje vil det blive undersøgt, om forskelle i regnskabsprincipper kan forklare (dele af) de varierende behandlingsgebyrer for forbrændings- og deponeringsanlæg.

2.1 Projektets baggrund og målgruppe

Der har gennem de senere år været en stigende interesse for de kommunale affaldsgebyrer. Interessen udspringer blandt andet af, at de kommunale affaldsgebyrer varierer kommunerne i mellem, uden at der har kunne findes nogle entydige forklaringer på disse forskelle.

Interessen stammer blandt andet fra folketingspolitikere, centraladministrationen, brancheorganisationer, borgere og erhverv, men også i de enkelte kommuner opleves en stigende fokusering på omkostningerne til affaldsordningerne. Fælles er ønsket om at opnå en større gennemsigtighed og sammenlignelighed i de kommunale affaldsgebyrer for dermed at styrke informationerne om de kommunale omkostninger til affaldshåndtering.

Projektets primære målgruppe er kommunerne, de fælleskommunale affaldsselskaber, borgere og erhverv. Projektets sekundære målgruppe er folketingspolitikere, centraladministrationen samt brancheorganisationerne.

Forud for dette projekt er der gennemført en række undersøgelser med forskellige tilgange til de kommunale affaldsgebyrer. En række af disse undersøgelser er kort nævnt nedenfor. Der er dog ingen af undersøgelserne, der på detaljeret vis opgør kommunernes omkostninger til de enkelte affaldsordninger.

Center for Samfundsvidenskabelig miljøforskning (CeSam) har i 1997 udarbejdet arbejdsrapporten "Kommunernes finansiering af affaldsbortskaffelsen". Rapporten vedrører "hvile-i-sig-selv-princippet", finansiering, organisatoriske forhold m.m.

RenoSam har i 1998 for Miljøstyrelsen udarbejdet projekt "Råd og vink" om gebyrfastsættelsen på affaldsområdet (Miljøprojekt nr. 465/99). Projektet er en undersøgelse af gebyrgrundlaget for de kommunale/fælleskommunale af-

faldsanlæg og vedrører økonomien i behandlingsleddet (forbrænding og deponering).

Konkurrencestyrelsen har i januar 1999 udgivet en redegørelse om affaldssektoren. Redegørelsen berører blandt andet gebyrområdet, og det konstateres, at der er store forskelle i affaldsgebyrerne og serviceniveauet. Konklusionen er, at der ikke er en entydig sammenhæng mellem gebyrernes størrelse og serviceniveauet.

Videncenter for affald og genanvendelse (nu "Videncenter for affald") indhenter periodisk de kommunale takstblade for renovation, vand og andre miljørelaterede områder. Takstbladene registreres i dag uden nogen form for bearbejdning. Det er desuden i forbindelse med udarbejdelsen af miljøprojektet "Kommunale affaldsplaner og regulativer" (nr. 447/98) registreret, hvorledes renovationsgebyrerne i de enkelte kommuner er sammensat.

Jørgen Grønnegaard Christensen udgav i 2001 bogen "Affaldssektorens politiske organisering". I bogen indgår en analyse af affaldssektorens økonomi, herunder en sammenligning af gebyrniveauet for en række kommuner. Analysen omfatter alene dagrenovationsgebyrer, og tager ikke højde for om, og i givet fald i hvilket omfang, at dette gebyr dækker andre ordninger for husholdninger (fx papir, pap, glas og farligt affald).

Miljøstyrelsen indsamler med hjemmel i affaldsbekendtgørelsen en gang årligt oplysninger om kommunernes omkostninger til husholdnings- og erhvervsaffald.

Kommunernes hjemmel til at opkræve affaldsgebyrer fastlagt i **miljøbeskyttelseslovens § 48**. Anvendelsen af miljøbeskyttelseslovens § 48 er nærmere beskrevet i bemærkningerne til lovforslaget samt i Miljøstyrelsens vejledning om bortskaffelse, planlægning og registrering af affald (vejledning nr. 4/94).

2.2 Projektforløb

Som nævnt har man ikke tidligere forsøgt at gennemføre en så detaljeret undersøgelse af de kommunale omkostninger til affaldsordninger, som dette projekt lægger op til.

Derfor er det samlede projekt opdelt i to faser, hvoraf dette projekt alene omfatter første fase.

I første fase skal der ske en metodemæssig udvikling baseret på en undersøgelse af 16 kommuner og 5 fælleskommunale affaldsselskaber.

Metoden skal for det første sikre, at der kan tilvejebringes oplysninger om den enkelte kommunes omkostninger til et givet antal affaldsordninger, herunder fordelingen af omkostningerne på diverse poster.

For det andet skal metoden bygge på, at det muliggøres at sammenstille den enkelte kommunes omkostninger til affaldsordninger for husholdninger og erhverv med kommunens serviceniveau i form af fx ordningernes organisering (indsamlings-/anvisningsordninger), indsamlingsfrekvensen og geografisk dækningsgrad. Ud over de servicemæssige forhold er omkostningerne til affaldsordningerne afhængige af demografiske forhold som fx befolkningstæt-

hed, affaldsmængde pr. indbygger, antal indbyggere pr. husstand og antal virksomheder.

Formålet er således at udvikle og afprøve en model, der indeholder de informationer, der vil være en forudsætning for en landsdækkende afdækning af de bagvedliggende faktorer, der har betydning for det kommunale omkostningsniveau på affaldsområdet. Hermed vil det være muligt at foretage en sammenligning af kommunernes omkostninger til affaldsordningerne. Modellen vil blive afprøvet på de 16 udvalgte kommuner.

For så vidt angår de fem fælleskommunale selskaber, er formålet at undersøge om forskellige regnskabsprincipper kan have betydning for størrelsen af behandlingsgebyrerne på henholdsvis forbrændings- og deponeringsanlæg.

Såfremt det ud fra resultaterne af fase 1 viser sig muligt, at opstille gennemsigtige og sammenlignelige data for kommunernes omkostninger til affaldsordninger for husholdninger og erhverv, vil fase 2 skulle gennemføres.

Fase 2 vil indebære, at det udviklede spørgeskema udsendes til samtlige af landets kommuner med henblik på en landsdækkende indsamling og bearbejdning af kommunernes omkostninger til affaldsordninger.

3 Sammenfatning og konklusion

Projektets overordnede formål var at styrke informationerne om kommunernes omkostninger og serviceniveau for de enkelte affaldsordninger. For at opfylde formålet er projektet opdelt i henholdsvis en del A og en del B.

I del A sættes fokus på de kommunale omkostninger til affaldsordningerne sammenholdt med serviceniveau, indsamlingseffektivitet, demografi m.m.

I del B sættes fokus på de regnskabsprincipper, som ligger til grund for forbrændings- og deponeringsanlæggenes fastlæggelse af behandlingsgebyrer.

De to undersøgelser holdes adskilt, idet der ikke er nogen sammenhæng mellem de oplysninger, der skal indsamles og bearbejdes fra henholdsvis kommunerne og affaldsselskaberne.

3.1 Del A - undersøgelse af de kommunale affaldsordninger

I første omgang skulle der udvikles en metode, som kunne give indsigt i de bagved liggende årsager til fastsættelsen af de kommunale affaldsgebyrer. Metoden bygger på at sammenstille de enkelte kommuners omkostninger til affaldsordningerne for husstande og erhverv med kommunernes serviceniveau.

3.1.1 Konklusion for del A

Som det er fremgået af afsnit 3.1, har det ikke været muligt at indsamle oplysninger fra kommunerne med henblik på at sammenligne det kommunale omkostningsniveau inden for de udvalgte affaldsordninger. Dette skyldes blandt andet vanskelighederne ved at overføre data til spørgeskemaet og vanskelighederne ved at opgøre omkostningerne mellem kommunen og affaldsselskabet samt internt i den kommunale forvaltning, jf. afsnit 3.1.5.

Der er dog ingen tvivl om, at ønsket om større gennemsigtighed og sammenlignelighed i/mellem de kommunale omkostninger til affaldsordninger, kræver at man indsamler oplysninger af en karakter, der svarer til den metode som er udviklet i dette projekt.

En anden væsentlig grund til at kommunernes oplysninger ikke er direkte sammenlignelige, skyldes, at de fælles retningslinier, der findes for at føre regnskab og budgetter på affaldsområdet, ikke er tilstrækkelige som udgangspunkt for en sammenligning af omkostningsniveauet. I det omfang at kommunerne fx førte ordningsbaserede regnskaber, ville forudsætningerne for at kunne sammenligne de kommunale omkostninger være langt bedre.

Det må således konkluderes, at der på det foreliggende grundlag ikke er mulighed for at opstille ensartede, og dermed sammenlignelige, nøgletal for hver enkelt affaldsordning i de adspurgte kommuner. Det er heller ikke muligt at adskille omkostningerne til erhvervsaffaldsordningerne fra husholdningsaffaldsordninger for samtlige affaldsordninger.

På den positive side kan det konstateres, at de fleste af de 16 kommuner reelt var interesserede i projektet, og gjorde en stor indsats for at udfylde spørgeskemaet, herunder afsatte de tid til at forberede og deltage i opfølgende møder. Endvidere kunne de følge formålet med projektet, og mange af kommunerne kunne også se et formål i, at kommunen selv kunne opgøre sine omkostninger på affaldsområdet i et mere detaljeret omfang, end det er tilfældet i dag.

Nogle kommuner gav endelig udtryk for, at hvis de viste præcist, hvad det var for oplysninger, der blev efterspurgt, ville de kunne registrere de ønskede oplysninger. Dette ville fx kræve, at de inden starten af et regnskabsår havde kendskab til, hvilke oplysninger der skulle registreres. På den baggrund ville de kunne registrere ressourceforbruget på de ønskede poster, og ved årets udgang kunne der foreligge et regnskab, som i vidt omfang kunne leve op til de forudsætninger, som er nødvendige for at kunne foretage en sammenligning af det kommunale omkostningsniveau.

Selv om projektet således ikke har kunnet opfylde sine ambitioner, er der skabt et godt grundlag for et eventuelt videre arbejde på dette område. Projektet har således fået klarlagt og dokumenteret en række af de problemstillinger, som er forbundet med at indsamle oplysninger om de kommunale omkostninger på affaldsområdet. Problemstillinger som der nødvendigvis må findes svar på, hvis man ønsker en større sammenlignelighed mellem de kommunale omkostninger på affaldsområdet.

3.1.2 Affaldsordninger som undersøgelsen omfatter

De affaldsordninger, som det blev besluttet, at undersøgelsen skulle omfatte, fremgår af tabel 3.1.2.1.

Tabel 3.1.2.1 Affaldsordninger der medtages i undersøgelsen

Ordninger	Private husstande	Erhverv
Obligatoriske		
Dagrenovation	X	X
Papir	X	X
Glas	X	
Farligt affald	X	X
Klinisk risikoaffald ¹		X
Kølemøbler	X	X
Elektrisk og elektronisk affald	X	X
Transportemballage af plast		X
Forbrændingseget affald		X
Madaffald fra storkøkkener		X
Ståltromler		X
Andre ordninger		
Haveaffald	X	
Storskrald	X	
Genbrugsstationer	X	X

¹ Klinisk risikoaffald er i bekendtgørelsesmæssig forstand at betragte som farligt affald. Men på grund af sin særlige karakter har de fleste kommuner selvstændige ordninger for klinisk risikoaffald, hvorfor det er valgt at betragte det som en selvstændig ordning i undersøgelsen.

Der arbejdes med en opdeling af affaldsordningerne mellem henholdsvis husholdninger og erhverv, da dette er fundet mest hensigtsmæssigt. Hensigten er, at nedbryde kommunernes samlede omkostninger på affaldsområdet med

henblik på, at udskille de respektive andele heraf på de 14 udvalgte affaldsordninger.

3.1.3 Faktorer med indflydelse på det kommunale omkostningsniveau

En nødvendig forudsætning for at gøre dette er at se på, hvilke faktorer der kan have indflydelse på omkostningerne til de kommunale affaldsordninger. Faktorer der antages at have en sådan indflydelse fremgår af tabel 3.1.3.1, opdelt efter økonomiske forhold, organisatoriske forhold, demografiske forhold, serviceforhold og andre forhold.

Tabel 3.1.3.1. Faktorer med indflydelse på omkostningerne til kommunale affaldsordninger

	Faktorer der har indflydelse på omkostningerne til de kommunale affaldsordninger
Økonomiske forhold	
Driftsomkostninger	Personale og administration, varekøb, vedligeholdelse, indsamling af affald
Omkostninger ifm. større investeringer	Henlæggelser, etablering af anlæg, indkøb af materiel, afskrivningsperiode
Udgifter/indtægter	Behandlingsgebyrer, afsætningspriser, afgifter, renteindtægter/-udgifter, salg af ekstra sække, stativer, kompostbeholdere m.v., salg af vare fra genbrugsbutik på genbrugsstationen
Organisatoriske forhold	"In-house" produktion, udlicitering, varetages opgaven af kommunen og/eller et affaldsselskab, ejerskab af behandlingsanlæg
Demografiske forhold	Boligtper/boligsammensætningen, befolkningstætheden, antal beboere pr. husstand, "besværlige" afhentningsadresser, erhvervstæthed, erhvervsammensætning, virksomhedernes størrelse
Serviceforhold	Antal affaldsordninger, ordningstyper, indsamlingsmateriel, antal afhentninger, affaldsordningernes dækningsgrad, antal genbrugsstationer, antal fraktioner på genbrugsstationerne, genbrugsbutik på genbrugsstationerne, borgerservice, virksomhedsservice, åbningstider på genbrugsstationen
Andre forhold	Borgernes indstilling, øvrige myndigheders administrationspraksis, affaldsmængder, arbejdsmiljø, krav til affaldsbehandlingen

For at reducere antallet faktorer blev der efterfølgende foretaget en prioritering af de 41 faktorer, som er nævnt i tabel 3.1.2. Prioriteringen er sket gennem drøftelser i projektets følgegruppe og en efterfølgende vurdering af, hvilke faktorer følgegruppens medlemmer vurderede have væsentlig indflydelse på omkostningsniveauet. Prioriteringen fremgår af tabel 3.1.4.

Tabel 3.1.3.2. Prioriterede faktorer blandt de 41

Prioritet	Faktor
1.	Indsamling af affald, afskrivningsperiode, antal affaldsordninger, ordningstype (indsamlings- eller anvisningsordning), affaldsordningens dækningsgrad
2.	Personale og administration, antal fraktioner på genbrugsstationen
3.	Vedligeholdelse, henlæggelser, indkøb af materiel, afsætningspriser, udlicitering, varetages opgaven af kommunen og/eller et affaldsselskab, boligtper/boligsammensætningen, erhvervsammensætning, antal afhentninger
4.	Etablering af anlæg, "in-house" produktion, erhvervstæthed, antal genbrugsstationer, åbningstider på genbrugspladsen, virksomhedsservice, affaldsmængder

Det er således de i tabel 3.1.3 nævnte faktorer, der primært skal fokuseres på i metodeudviklingen og den efterfølgende undersøgelse. Oplysningerne vil dels skulle indhentes via direkte kontakt til kommunerne, dels via andre kilder.

3.1.4 Analysemetode

Målet var at opstille en analysemetode/-model, der kunne beskrive variationerne i omkostningsniveauet set i lyset af de demografiske, organisatoriske og servicemæssige faktorer, der antages at have indflydelse på det samlede omkostningsniveau.

Der blev valgt en metode, hvor kommunerne skal grupperes i ensartede "klynger" for så vidt angår deres respektive demografiske, organisatoriske og servicemæssige faktorer. Den bagved liggende tankegang er, at kommunerne inden for hver "klynge" i udgangspunktet burde have det samme omkostningsniveau på affaldsområdet set under ét. Metoden ville også kunne anvendes inden for de enkelte affaldsordninger, i det omfang det ikke er muligt at gruppere kommunerne i "klynger" på basis af alle deres affaldsordninger.

Mere avancerede (statistiske) analysemetoder blev også overvejet. Det blev dog besluttet ikke at anvende sådanne metoder. Undersøgelsen ville ikke omfatte tilstrækkelige datamængder. Der deltog for få kommuner, og det viste sig senere, at de indsamlede data var for unøjagtige og opgjort på et for uensartede grundlag.

3.1.5 Udarbejdelse af spørgeskema

Det spørgeskema, som blev udsendt til kommunerne, blev inddelt i to dele (spørgeskemaet er vedlagt som bilag 5.1):

Del I - oplysninger om omkostninger

Del II - oplysninger vedrørende serviceforhold m.m.

Kommunerne blev konkret anmodet om at afgive økonomiske oplysninger vedrørende følgende forhold: Administration, driftsudgifter, indtægter/udgifter, investeringer/henlæggelser samt de samlede omkostninger.

Omkostningerne skulle fordeles efter de affaldsordninger, som skal undersøges i projektet, jf. tabel 3.1.1. Der skulle endvidere ske en opdeling af omkostninger på henholdsvis private husstande og erhverv.

For at kunne vurdere effektiviteten i affaldsordningerne blev kommunerne også bedt om at afgive følgende oplysninger for hver enkelt affaldsordning: Indsamlet mængde i ton pr. år, kommunens samlede vurderede potentiale i tons pr. år, antal opsamlinger/tømninger pr. uge samt den samlede volume til rådighed pr. uge.

Endvidere blev kommunerne bedt om at angive, om de enkelte ordninger var udliciteret. Endelig blev der spurgt til affaldsmængderne og potentialet på de kommunale genbrugsstationer.

For så vidt angår oplysningerne vedrørende serviceforhold mv. var udgangspunktet for dette Kommunedatabasen. Kommunedatabasen indeholder en række oplysninger om regulativfaste affaldsordninger og kommunale genbrugsstationer, herunder de serviceforhold som ønskedes undersøgt.

Oplysningerne blev fremsendt på et i forvejen udfyldt spørgeskema. Kommunerne blev bedt om at gennemgå skemaet med henblik på at kvalitetssikre det.

Spørgeskemaet blev udsendt til 16 kommuner, der havde indvilliget i at deltage i undersøgelsen.

3.1.6 Indsamling og bearbejdning af data

Resultatet af de indkomne og besvarede spørgeskemaer viste sig ikke at være tilfredsstillende. Der blev derfor fulgt op på spørgeskemaet gennem en række personlige og telefoniske interviews med alle kommunerne. Opfølgningen styrkede kommunernes besvarelser af spørgeskemaet, men der var fortsat nogle huller i besvarelserne, og oplysningerne var ikke alle direkte sammenlignelige.

Kommunerne gav udtryk for en række generelle problemer ved at udfylde spørgeskemaet.

Disse vedrørte blandt andet:

- Vanskeligheder ved at overføre egne data til spørgeskemaets systematik
- Vanskeligheder ved at opgøre omkostningsfordelingen mellem kommunen og affaldsselskab
- Vanskeligheder ved at opgøre omkostningsfordelingen mellem kommunale forvaltninger/afdelinger
- Omkostningerne registreres ikke på ordningsniveau, og må derfor skønnes.

Det kunne således konkluderes, at kommunernes metodik for registrering af omkostningerne på affaldsområdet er meget forskelligartet og dermed vanskeligt at sammenligne.

Det fremgår af de besvarede spørgeskemaer, jf. bilag 6.1, at ingen kommuner har kunne foretage en fuldstændig udfyldelse af spørgeskemaet. En række kommuner kunne endvidere ikke opgøre deres omkostninger på henholdsvis private husholdnings- og erhvervsaffaldsordninger. Begrundelserne skal blandt andet findes i de generelle problemer, som kommunerne havde ved udfyldelsen af spørgeskemaet.

Den manglende udfyldelse skal ikke ses som et udtryk for, at ordningerne ikke er etableret. Den manglende udfyldelse er alene et udtryk for, at kommunerne ikke har fundet det muligt at opgøre omkostningerne for affaldsordningerne på det detaljeringsniveau, som spørgeskemaet lægger op til.

Det må således konkluderes, at det på det foreliggende grundlag ikke er muligt at opstille ensartede, og dermed sammenlignelige, nøgletal for hver enkelt affaldsordning i de adspurgte kommuner, og det er heller ikke muligt at adskille omkostningerne til erhvervsaffaldsordningerne fra husholdningsaffaldsordningerne i de enkelte kommuner.

For at give en idé om, hvordan man kunne opstille og sammenligne nøgletal, er der i tabel 3.1.6.1 opstillet nøgletal for kommunernes omkostninger til dagrenovationsordningerne i 1999 (eksklusive moms).

Tabel 3.1.6.1. Nøgletal for kommunernes omkostninger til dagrenovationsordningerne (1000 kr.)

Kommune	Egentlige boliger	Adm.	Pr. egentlige bolig	Drift	Pr. egentlige bolig	Saml.udg.	Pr. egentlige bolig
Kbh & Frb	330978	54900	0,17	139000	0,42	304360	0,92
Ballerup	20808	701	0,03	4629	0,22	7333	0,35
Værløse	7466			3243	0,43	5702	0,76
Helsingør	26989	1.163	0,04			19.485	0,72
Hillerød	15345	1237	0,08	6288	0,41	23163	1,51
Holbæk	15500	1029	0,07	6.757	0,44	12530	0,81
Hvidebæk	2332	145	0,06	887	0,38	1780	0,76
Skælskør	5381	190	0,04	3004	0,56	4610	0,86
Ravnsborg	3077	430	0,14	1479	0,48	2054	0,67
BOFA(Rønne)	21277	538	0,03	11108	0,52	17929	0,84
Nr. Aaby	2319	109	0,05	1080	0,47	1615	0,70
Ryslinge	3045	24	0,01	1200	0,39	1828	0,60
Svendborg	20668	3.335	0,16	4.597	0,22	9.432	0,46
Skanderborg	8645	441	0,05	3358	0,39	5.319	0,62
Hirtshals	6431	570	0,09	3347	0,52	5.122	0,80
Gnm		4629,45	0,07	13569,77	0,42	28150,83	0,76
Min		24,00	0,01	887,00	0,22	1615,00	0,35
Maks		54900,00	0,17	139000,00	0,56	304360,00	1,51

Tilsvarende nøgletal er i afsnit 6.1.3.1 opstillet for papirordninger, glasordninger, genbrugsstationer, farligt affaldsordninger, øvrige ordninger og alle ordninger.

Det skal understreges, at nøgletallene ikke er sammenlignelige, hvorfor der ikke kan drages nogle konklusioner vedrørende forskellene i kommunernes omkostningsniveauer. Dernæst er der ikke taget hensyn til effektiviteten i ordningerne, servicefaktorer, organisatoriske faktorer og demografiske faktorer.

3.1.7 Indsamlingseffektivitet og udlicitering

Undersøgelsen viser, at der stort set ikke er nogle kommuner, der har opgivet det vurderede indsamlingspotentialer for de enkelte affaldsordninger, mens kommunerne for en række affaldsordninger har opgivet de indsamlede mængder.

Dette betyder, at det ikke er muligt at opgøre indsamlingseffektiviteten, og det er dermed heller ikke muligt at drage nogle konklusioner mellem indsamlingseffektivitet og omkostninger.

Undersøgelsen viser, at mange kommuner udliciterer dele af affaldshåndteringen. Udliciteringen omfatter i langt de fleste tilfælde alene transporten af affaldet. Idet affaldsproducenterne selv vælger transportører ved anvisningsordninger, omfatter udliciteringen alene kommunale indsamlingsordninger.

3.1.8 Demografiske forhold

Oplysninger om de 16 kommunernes demografiske forhold er indsamlet via Danmarks Statistik og fremgår af tabel 3.1.8.1.

Tabel 3.1.8.1. Udvalgte demografisk forhold i de 16 kommuner

Kommunenavn	Beregnet antal en-/tofamilie-boliger*	Antal etage-boliger	Sommerhuse	Egentlige boliger i alt	Befolkning	Antal erhverv	Andel af erhverv i forhold til antallet af boliger (%)	Erhvervs-tæthed (antal erhverv pr. km ²)	Befolknings-tæthed (indbyggere pr. km ²)
København	20813	251693	4237	279476	491082	27625	9,9	310	5524
Frederiksberg	1601	49746	23	51502	90227	4580	8,9	526	10377
Ballerup	9197	11429	3283	20808	45286	1906	9,2	56	1328
Værløse	5520	1803	16	7466	17839	788	10,6	23	584
Helsingør	22447	12899	2447	26989	59092	2989	11,1	26	486
Hillerød	8798	6432	314	15345	36065	1929	12,7	14	272
Holbæk	8505	6502	2436	15500	33555	1738	11,2	11	210
Hvidebæk	2253	77	14	2332	5513	323	13,9	13	222
Skælskør	3871	1391	794	5381	11438	764	14,2	5,5	68
Ravnsborg	2987	67	404	3077	5780	415	13,5	2,5	32
Rønne	5883	1393	161	7579	15148	728	9,6	25	521
Nørre Aaby	1978	291	363	2319	5301	371	16,0	5,7	82
Ryslinge	2839	125	9	3045	7212	419	13,8	5,1	88
Svendborg	13492	6316	433	20668	43003	2031	9,8	12	248
Skanderborg	6055	2461	115	8645	20903	1149	13,3	8	146
Hirtshals	5342	1001	1807	6431	14515	1017	15,5	5,2	74

Det beregnede antal en-/tofamilieboliger er udregnet på baggrund af DS oplysninger om antal parcelhuse, rækkehuse og stuehuse.

Ud fra tabellen er det ikke muligt at gruppere kommunerne i ensartede "klynger" baseret på de demografiske forhold. Hertil varierer faktorerne for meget kommunerne i mellem.

Konklusionen er ikke overraskende, idet der er tale om en generel problemstilling, der i særlig grad gør sig gældende, når man skal udvælge et relativt lille antal kommuner, som samtidigt ikke kan vælges frit.

I hvilket omfang man på landsplan vil kunne opdele kommunerne i en række "klynger", kan hverken af- eller bekræftes, men må basere sig på en konkret vurdering, som ikke ligger inden for dette projekt at foretage.

3.1.9 Serviceforhold

Et tilsvarende billede gør sig gældende, når man ser på servicefaktorerne for affaldsordningerne, om end der inden for enkelte affaldsordninger tegner sig nogle reelle sammenligningsmuligheder.

Sammenligningen af serviceforhold har primært tager udgangspunkt i de affaldsordninger, som der også er opstillet nøgletal for. Det vil sige dagrenovationsordninger, papir- og papordninger, glasordninger, genbrugsstationer, ordninger for farligt affald samt øvrige ordninger.

For dagrenovationsordninger for private husholdninger var det muligt at foretage en gruppering på trods af, at et par kommuner faldt udenfor. Inddelingen så ud som følger:

- Indsamling af dagrenovation 13 gange i kvartalet (13 kommuner)
- Indsamling af dagrenovation 6,5 gange i kvartalet (1 kommune)
- Indsamling af dagrenovation og organisk affald 6,5 gange i kvartalet (4 kommuner)

For de øvrige affaldsordninger er der foretaget en gruppering efter tilsvarende principper (se afsnit 7.2).

Mulighederne for en tilsvarende gruppering for dagrenovationsordninger for erhverv var derimod begrænset på grund af ordningernes forskelligartethed.

For ordninger for glas fra private husholdninger tegnede der sig nogle muligheder for at foretage en meningsfuld gruppering, men en nærmere analyse af de enkelte ordninger ville dog være nødvendig.

På genbrugspladserne var det muligt at foretage en gruppering for så vidt angik åbningstiderne. Grupperingen vil dog ikke holde stik, når der samtidig skulle tages højde for modtagne affaldstyper og -kategorier, hertil var billedet for broget. Dernæst bliver grupperingen vanskeliggjort af, at det ikke er muligt at tegne et ensartet billede af de kommunale genbrugsstationer for så vidt angår antallet af genbrugsstationer pr. bolig/erhverv.

For farligt affaldsordninger for private husholdninger var det muligt at gruppere nogle af kommunerne, mens nogle faldt udenfor.

For farligt affaldsordninger for erhverv tegner der sig et klarere billede, som muliggør en reel sammenligning af en række kommuner.

For de øvrige affaldsordninger tegner der sig ligeledes nogle muligheder for, at grupperer kommunerne for ordningerne for private husholdninger. Billedet er dog ikke entydigt, og vil derfor kræve en nærmere analyse for at fastlægge en eventuel meningsfuld gruppering.

For så vidt angår de øvrige ordninger for erhverv var billedet mere entydigt, og for flere af de øvrige ordninger var det således muligt at foretage en ensartet gruppering.

Samlet kan det således konkluderes, at det ikke er muligt at foretage en gruppering af de 16 kommuner set under ét. Hertil er såvel de demografiske som servicemæssige forhold for forskelligartede på trods af, at alle de faktorer, som kan have betydning for det kommunale omkostningsniveau, ikke er inddraget.

Ser man på de enkelte affaldsordninger hver for sig tegner billedet sig en smule anderledes. Her er mulighederne for at sammenligne de enkelte kommuner betydeligt bedre. Men en egentlig analyse besværliggøres selvsagt af, at de kommuner, som kan sammenlignes på en ordning, ikke nødvendigvis kan det på en anden ordning.

Dette ændre ikke ved, at det må konkluderes, at det ikke er muligt at foretage en gruppering af de 16 kommuner på en måde, som kan danne baggrund for en meningsfuld sammenligning for så vidt angår demografiske og servicemæssige faktorer. Hertil er kommunernes demografiske forhold og valg af affaldsordninger, herunder serviceniveauet, for forskellige.

3.2 Del B - undersøgelse af regnskabsprincipperne på forbrændings- og deponeringsanlæg

Projektets del B gik ud på at belyse forskellene i omkostningerne til behandlingen af affald for så vidt angår forbrænding og deponering. Formålet er at finde årsager til forskelle i anlæggenes behandlingsgebyrer, som er baseret på anlæggenes regnskabsprincipper.

3.2.1 Konklusion for del B

Konklusionen på undersøgelsen af de fem selskaber er, at det ikke for disse selskaber over en 10-års periode er muligt at påvise en sammenhæng mellem forskellene i regnskabsprincipper og forskelle i behandlingsgebyrer. Et ønske om en jævn fordeling i gebyrerne kan ikke umiddelbart bekræftes af gebyrerne for de fem selskaber.

Der er forskel de enkelte selskaber i mellem, men årsagerne skal snare findes i den politiske tradition, produktionsapparatets tilstand, myndighedskrav, befolkningsgrundlag, anlægsomkostninger m.v.

Dette betyder ikke, at det ikke kan være hensigtsmæssigt, at selskaberne anvender ensartede regnskabsprincipper. Dette af hensyn til at eliminere så mange usikkerhedsfaktorer som muligt.

3.2.2 Teoretiske overvejelser om regnskabsprincippers potentielle indflydelse på gebyrfastsættelsen

De teoretiske overvejelser om regnskabsprincippers potentielle indflydelse på gebyrfastsættelsen baserer sig i vidt omfang på Miljøstyrelsens projekt "råd og vink" om gebyrfastsættelse fra 1999.

Generelt betragtes anvendelsen af driftsøkonomiske principper fremfor kontant- eller kasseprincippet at give et mere retvisende billede af resultatet for det enkelte år og for en periode af år. Det skal bemærkes, at Miljøstyrelsens vejledning nr. 4/94 er i overensstemmelse med det driftsøkonomiske princip, mens Indenrigsministeriets generelle kommunale regnskabspraksis er i overensstemmelse med kontantprincippet. Dette kan betyde, at der er forskel mellem anlæggenes regnskabs- og gebyrberegningspraksis.

Projekt "Råd og vink" anbefaler, at beregne gebyrer på basis af flere års budgetter. Dette skyldes blandt andet hensynet til et stabilt gebyr uden for store udsving.

Følgende principper/forhold kan give anledning til forskelle i gebyrstørrelserne:

- Afskrivninger eller straksafskrivninger (udgiftsførsel) af materielle anlægsaktiver
- Afskrivningsperiodens længde
- Henlæggelser
- Fordeling af fællesomkostninger
- Opdeling i aktiviteter
- Periodisering af omkostninger og indtægter
- Indtægter relateres til den aktivitet, de vedrører
- Registrering af interne mængdeoverførsler
- Affaldsafgift - periodisering
- Affaldsafgift - refusion og registrering under aktiviteten

Konsekvenserne af forskellene i regnskabsprincipper følger af en række enkle eksempler.

Anvendelsen af henholdsvis afskrivning og udgiftsførsel viser, at dette set over en 10-årig periode ikke medfører nogen samlet forskel, men til gengæld er der betragtelig forskel årene i mellem.

Anvendelse af henlæggelser som en form for forskudsafskrivninger giver heller ikke anledning til forskelle set over en 10-årig periode i forhold til, at der ikke foretages henlæggelser. Også her er der dog forskel årene i mellem.

Metoden, hvorved det enkelte anlæg fordeler sine fællesomkostninger, vil kunne have permanent betydning for gebyrstørrelsen. Således vil et anlæg, der belaster en aktivitet, og det gebyr, der hører hertil med en andel af fællesomkostninger, opleve et permanent højere gebyr end det anlæg, der ikke gør det.

3.2.3 Indsamling og bearbejdning af data fra forbrændings- og deponeringsanlæg

Indsamlingen af oplysninger fra forbrændings- og deponeringsanlæg faldt i to etaper. I første omgang blev der udsendt et spørgeskema til 48 anlæg, hvor de blev anmodet om at fremsende en række generelle regnskabsoplysninger for 1999.

Herefter blev der udvalgt 5 anlæg, som blev gjort til genstand for en nærmere analyse, hvilket indebar at de blev anmodet om at uddybe deres procedurer for gebyrfastsættelse og regnskabsaflæggelse.

3.2.3.1 Analyse af gebyrer og regnskabsprincipper for de anlæg, der besvarede spørgeskemaet

37 af de 48 adspurgte anlæg besvarede det første spørgeskema. På basis af de indkomne oplysninger blev affaldet groft opdelt i følgende fraktioner, som er udgangspunktet for den regnskabstekniske analyse:

- Blandet affald til forbrænding
- Dagrenovation (til forbrænding)
- Blandet affald til deponi.

Den regnskabstekniske analyse tog udgangspunkt i følgende principper:

- Aktivering og afskrivning af materielle anlægsaktiver?
- Udgiftsførsel af anlægsaktiver
- Henlæggelser/hensættelser
- Fordeling af fælles omkostninger
- Opdeling i driftsområder.

Den regnskabstekniske analyse viser, at det ikke er muligt med sikkerhed at påvise en systematisk sammenhæng mellem forskelle i regnskabsprincipper og forskelle i gebyrer på den udvalgte population. Der er en rent logisk sammenhæng mellem forskelle i regnskabsprincipper og forskelle i gebyrer, men denne kommer ikke til udtryk i den valgte stikprøve, hvorfor der må være andre forhold, der betinger forskellene.

Der er i mange selskaber et ønske om, at der er en jævn udvikling i gebyrerne, og at borgere og erhverv dermed ikke oplever de store udsving i gebyrerne. Denne praksis udjævner forskelle i regnskabspraksis, men vil derfor også sløre forskelle heri.

3.2.3.2 Analyse af de fem udvalgte selskaber

Af de 5 selskaber er det kun et, der ikke foretager decideret sammenholdelse af forventede udgifter med ønskede indtægter ved fastlæggelsen af gebyrer. Generelt sammensættes gebyrerne for at dække udgifter til drift, investeringer,

afskrivninger og henlæggelser. Ligeledes er der generel praksis omkring inkludering af administrationsomkostninger i gebyrberegningen. Generelt indgår også eventuelle indtægter i forbindelse med affaldshåndteringen eller kraft-/varmeproduktion i det samlede regnskab.

Alle selskaber tilstræber en stabil udvikling i affaldsgebyrerne overfor kunderne, og alle selskaberne ser gebyrfastsættelsen som en indtægt, der fuldt ud skal dække omkostningerne.

En undersøgelse af gebyrudviklingen for dagrenovation for de 5 selskaber bekræfter dog ikke umiddelbart et ønske om en stabil udvikling i gebyrerne.

Der er generelt forskelle på de regnskabsprincipper, der afleder midlertidige forskelle som fx om der afskrives eller ej. For de principper, der afleder permanente forskelle, er der generelt ikke forskel selskaberne imellem, idet der fordeles fællesomkostninger og opdeles i aktiviteter.

Undersøgelsen afdækker den størrelsesmæssige spredning af gebyrerne på de tre ovennævnte affaldsfraktioner. Denne viser, at der for hver enkelt affaldsfraktion er op til en faktor 2 i forskellen på højeste og laveste indeks for gebyrerne.

Selskaberne er så store, og de administrative fællesomkostninger er så betydelige, at de bevidst inddrages som en aktivitet, der skal dækkes via gebyrindkrævningen i forbindelse med affaldshåndteringen. Herudover opdeler alle selskaberne regnskabsføringen i aktiviteter.

3.3 Fælles konklusion vedrørende projektets 2. fase

Som det fremgik af afsnit 2 (projektets formål og baggrund), skulle der ved afslutningen af projektets første fase tages stilling til, om der skulle gennemføres en anden fase. Anden fase skulle i givet fald indebære en landsdækkende undersøgelse af de kommunale affaldsgebyrer.

Men som det er fremgået af dette kapitel, har det med den metode, der er anvendt i dette projekt, ikke været muligt at opstille gennemsigtige og sammenlignelige data for kommunernes omkostninger til affaldsordningerne for husholdninger og erhverv.

Tilsvarende har det heller ikke været muligt at påvise en sammenhæng mellem forskelle i regnskabsprincipper og forskelle i behandlingsgebyrer på henholdsvis forbrændings- og deponeringsanlæg.

Det kan derfor ikke anbefales, at projektets fase 2 iværksættes.

Ønsker man reelt at sammenligne kommunernes omkostninger på affaldsområdet, vil det være nødvendigt at kunne indsamle oplysninger af en karakter, som er blevet forsøgt i dette projekt. Man kunne eventuelt overveje at sænke ambitionerne ved fx at bede om oplysninger fra et færre antal affaldsordninger og/eller ved at slå flere ordninger sammen.

Endelig skal det bemærkes, at nogle kommuner gav udtryk for, at hvis de på forhånd, inden starten af det pågældende regnskabsår, viste præcist, hvad det var for oplysninger, der blev efterspurgt, ville de kunne registrere de ønskede oplysninger.

Selv om projektet ikke har kunnet opfylde sine ambitioner, er der skabt et godt grundlag for et eventuelt videre arbejde på dette område. Projektet har således fået klarlagt og dokumenteret en række af de problemstillinger, som er forbundet med at indsamle oplysninger om de kommunale omkostninger på affaldsområdet. Problemstillinger som der nødvendigvis må findes svar på, hvis man ønsker en større sammenlignelighed mellem de kommunale omkostninger på affaldsområdet.

4 Metodeudvikling for fase 1

Formålet med dette kapitel er, at finde frem til en metode som giver en realistisk mulighed for at opfylde projektets tre hovedformål:

1. Øge gennemsigtigheden i de kommunale affaldsgebyrer
2. Styrke sammenligneligheden af de kommunale affaldsgebyrer
3. Finde regnskabstekniske årsager til forskelle i behandlingsgebyrerne på forbrændings- og deponeringsanlæg.

Kapitlet beskriver forudsætningerne for indsamlingen af de informationer og data, som er nødvendige for at kunne leve op til projektets formål. Kapitlet danner således baggrund for udarbejdelsen af spørgeskemaer til kommuner og affaldsselskaber samt indsamlingen og bearbejdningen af data.

4.1 Fase 1

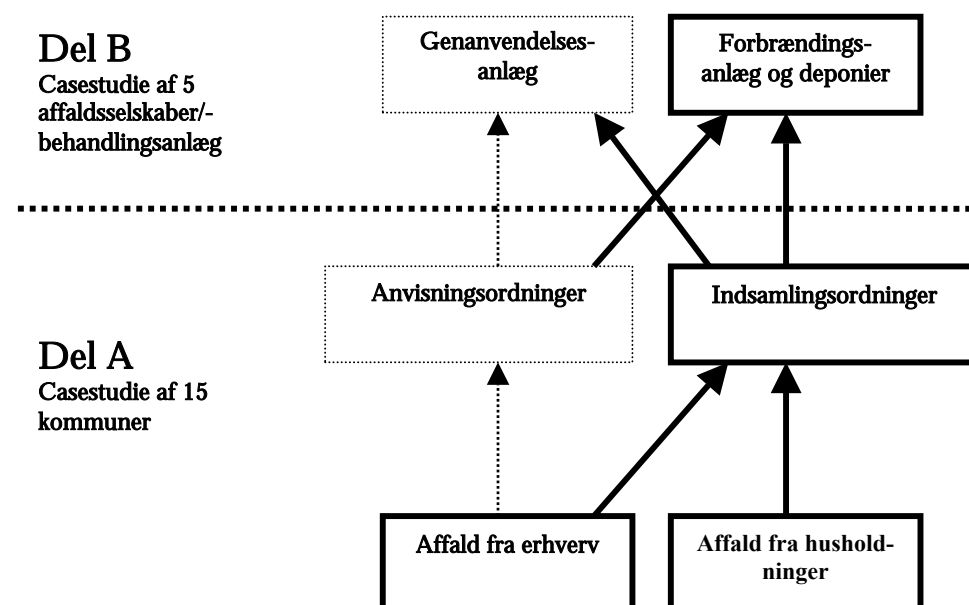
Fase 1 rummer to dele (A og B).

Del A (afsnit 4.2) har til formål at belyse forskelle i gebyrer vedrørende kommunale affaldsordninger for husholdninger og erhverv, og dermed belyse de forhold der har betydning for de kommunale **omkostninger** forbundet med etableringen og driften af henholdsvis husholdningsaffalds- og erhvervsaffaldsordninger.

Del B (afsnit 4.3) har til formål at belyse forskelle i omkostninger til **behandlingen** af affaldet for så vidt angår forbrænding og deponering. I del B udredes de regnskabsprincipper, der ligger til grund for behandlingsanlæggenes gebyrfastsættelse med henblik på at finde årsager til forskelle i behandlingsanlæggenes behandlingsgebyrer.

Figur 4.1.1 illustrerer genstandsfeltet for projektets første fase. Pilene symboliserer affaldsstrømmene i affaldssystemet.

Figur 4.1.1. Genstandsfeltet for projektets første fase

Genstandsfeltet for projektet er blandt andet de økonomiske og servicemæssige faktorer, der knytter sig til det affald fra husholdninger og erhverv, der går gennem de kommunale affaldsordninger og/eller behandles på de fælleskommunale anlæg, herunder affaldsordninger, hvor kommunen alene har en administrativ rolle (typisk anvisningsordninger). Dette er illustreret ved kasserne og pilene med de fuldt optrukne linier.

Del A og B vil rapporten igennem holdes adskilt, idet der ikke er nogen sammenhæng mellem de oplysninger, der skal indsamles og bearbejdes fra henholdsvis kommunerne og affaldsselskaberne.

4.2 Metodeudvikling for del A

Formålet med afsnittet er at udvikle en metode, som kan give indsigt i de bagved liggende årsager til fastsættelsen af de kommunale affaldsgebyrer. Dette vil give mulighed for at vurdere sammenhængen mellem pris og ydelse i den enkelte ordning, og der vil blive mulighed for at foretage sammenligninger af affaldsgebyrerne på tværs af de danske kommuner.

Metoden skal bygge på at sammenstille den enkelte kommunes omkostninger til affaldsordninger for husstande og erhverv med kommunernes serviceniveau i form af fx ordningernes organisering, indsamlingsfrekvens, typen af indsamlere og indsamlingsmateriel samt geografisk dækningsgrad m.m. Ud over de servicemæssige forhold er omkostningerne til affaldsordninger afhængige af forhold som fx befolkningstæthed, boligsammensætning, antal virksomheder/arbejdspladser, affaldsmængde pr. indbygger og en række finansielle forhold.

4.2.1 Affaldsordninger som undersøgelsen omfatter

I projektet er det valgt i første omgang at medtage de affaldsordninger, som kommunerne er forpligtiget til at etablere i henhold til affaldsbekendtgørelsen.

Undersøgelsen baserer sig på data fra 1999, hvorfor der vil blive taget udgangspunkt i bekendtgørelse nr. 299 af 30. april 1997 om affald. Denne er som bekendt senere blevet erstattet af bekendtgørelse nr. 619 af 27. juni 2000 om affald.

Endvidere er affaldsordningerne for kølemøbler, elektrisk og elektronisk affald samt madaffald fra storkøkkener medtaget, da kommunerne er forpligtiget til at etablere ordninger for disse affaldsfraktioner. Disse affaldsfraktioner er alle underlagt selvstændig regulering.

Ud over de obligatoriske ordninger er medtaget en række andre ordninger, da disse stort set eksisterer i alle kommuner. Det fremgår af tabel 4.2.1.1, hvilke affaldsordninger der medtages i undersøgelsen.

Tabel 4.2.1.1. Affaldsordninger der medtages i undersøgelsen

Ordninger	Private husstande	Erhverv
Obligatoriske		
Dagrenovation	X	X
Papir	X	X
Glas	X	
Farligt affald	X	X
Klinisk risikoaffald ¹		X
Kølemøbler	X	X
Elektrisk og elektronisk affald	X	X
Transportemballage af plast		X
Forbrændingsegnet affald		X
Madaffald fra storkøkkener		X
Ståltromler		X
Andre ordninger		
Haveaffald	X	
Storskrald	X	
Genbrugsstationer	X	X

¹ Klinisk risikoaffald er i bekendtgørelsesmæssig forstand at betragte som farligt affald, men på grund af sin særlige karakter, har de fleste kommuner selvstændige ordninger for klinisk risikoaffald, hvorfor det er valgt at betragte det som en selvstændig ordning i undersøgelsen.

Som det fremgår af tabellen, er der valgt at arbejde med en opdeling af affaldsordningerne mellem henholdsvis private husstande og erhverv. Dette er gjort dels fordi private husstande og erhverv ikke er underlagt de samme obligatoriske affaldsordninger, dels fordi det er hensigtsmæssigt at arbejde med denne opdeling, eftersom der er tale om to grundlæggende forskellige affaldsproducenter. Det er da også kutyme i alle kommuner, at der udarbejdes regulativer for henholdsvis husholdnings- og erhvervsaffald.

Det skal bemærkes, at de forskellige love og bekendtgørelse som regulerer de i tabellen nævnte affaldsordninger primært fastsætter (minimums)rammer for, hvorledes ordninger skal etableres. Dette betyder, at kommunerne har forskellige grader af frihed til selv at bestemme, hvordan de konkrete affaldsordninger skal etableres. Dette betyder, at ordningerne langt fra er ensartede i de enkelte kommuner, hvilket tydeligt vil fremgå af kapitel 6 og 7.

Det er hensigten, at nedbryde kommunernes samlede omkostninger på affaldsområdet med henblik på at udskille de respektive andele heraf på de 14 udvalgte affaldsordninger.

For at kunne gøre dette er det nødvendigt at se på, hvilke faktorer der kan have indflydelse på omkostningerne til de kommunale affaldsordninger.

4.2.2 Bestemmelse af faktorer der antages at have indflydelse på omkostningerne til de kommunale affaldsordninger

Et af hovedformålene med projektet er at få opstillet en metode, der kan beskrive variationerne i omkostningerne til de kommunale affaldsordninger. Følgende forhold antages at have indflydelse på kommunernes omkostninger til affaldsordningerne:

- Økonomiske forhold
- Organisatoriske forhold
- Demografiske forhold
- Serviceforhold

- Andre forhold.

På baggrund af ovenstående overordnede forhold blev der udarbejdet en bruttoliste over de specifikke faktorer, der antoges at have indflydelse på omkostningerne til de kommunale affaldsordninger.

Bruttolisten blev i første omgang udarbejdet uden hensyntagen til de enkelte faktorer eventuelle indflydelse på omkostninger og uden hensyntagen til kommunernes muligheder for at påvirke faktorerne. Bruttolisten blev heller ikke prioriteret, og endelig dækker listen såvel husholdnings- som erhvervsaffaldsordningerne.

Bruttolisten er vedlagt som bilag 4.1 og beskriver følgende forhold:

- Faktorer, der har indflydelse på omkostninger til de kommunale affaldsordninger
- De enkelte faktorer potentielle indflydelse på de samlede omkostninger
- Kommunens mulighed for at yde indflydelse på de enkelte faktorer

I tabel 4.2.2.1 er angivet, hvilket faktorer der er medtaget på bruttolisten opdelt efter de overordnede forhold, som har indflydelse på omkostningerne.

Tabel 4.2.2.1. Faktorer med indflydelse på omkostningerne til de kommunale affaldsordninger

	Faktorer der har indflydelse på omkostningerne til de kommunale affaldsordninger
Økonomiske forhold	
Driftsomkostninger	Personale og administration, varekøb, vedligeholdelse, indsamling af affald
Omkostninger ifm. større investeringer	Henlæggelser, etablering af anlæg, indkøb af materiel, afskrivningsperiode
Udgifter/indtægter	Behandlingsgebyrer, afsætningspriser, afgifter, renteindtægter/-udgifter, salg af ekstra sække, stativer, kompostbeholdere m.v., salg af vare fra genbrugsbutik på genbrugsstationen
Organisatoriske forhold	"In-house" produktion, udlicitering, varetages opgaven af kommunen og/eller et affaldsselskab, ejerskab af behandlingsanlæg
Demografiske forhold	Boligtper/boligsammensætningen, befolkningstætheden, antal beboere pr. husstand, "besværlige" afhentningsadresser, erhvervstæthed, erhvervsammensætning, virksomhedernes størrelse
Serviceforhold	Antal affaldsordninger, ordningstyper, indsamlingsmateriel, antal afhentninger, affaldsordningernes dækningsgrad, antal genbrugsstationer, antal fraktioner på genbrugsstationerne, genbrugsbutik på genbrugsstationerne, borgerservice, virksomhedsservice, åbningstider på genbrugsstationen
Andre forhold	Borgernes indstilling, øvrige myndigheders administrationspraksis, affaldsmængder, arbejdsmiljø, krav til affaldsbehandlingen

Bruttolisten er udgangspunktet for en nedbrydning af kommunernes samlede omkostninger på affaldsområdet i forskellige elementer, som samlet set kan forklare det kommunale omkostningsniveau.

Det antages, at alle de ovennævnte faktorer i et eller andet omfang er bestemmende for de samlede omkostninger. I det efterfølgende vurderes bruttolistens faktorer nærmere.

4.2.2.1 Økonomiske forhold

Driftsomkostningerne er af betydning for omkostningerne til affaldsordningerne, og er et af de forhold, som kommunerne har relativ stor indflydelse på.

Kommunernes **investeringer** har indflydelse på omkostningerne. Ligeledes har kommunerne indflydelse på investeringernes størrelse, men er dog i visse tilfælde underlagt nogle udefra kommende bindinger (arbejds miljøkrav, godkendelseskrav, regionsplaner o.lign.).

Udgifter og indtægter har indflydelse på de samlede omkostninger, om end i meget varierende omfang. Indtægter fra salg af "genbrugsaffald" fra en genbrugsbutik er fx forsvindende små i forhold til behandlingsudgifterne til fx forbrænding og deponering. Kommunernes muligheder for at yde indflydelse på udgifter og indtægter varierer.

Alle ovennævnte oplysninger indhentes direkte hos kommunerne, da de ikke fremgår af de oplysninger, som umiddelbart er tilgængelige.

4.2.2.2 Organisatoriske forhold

De organisatoriske forhold kan have stor betydning for omkostninger til affaldsordningerne set under et, men er erfaringsmæssigt vanskelige at omkostningsfastsætte direkte. Det forventes, at de organisatoriske forhold vil kunne bruges som en bagvedliggende forklaring på forskelle i omkostninger. Kommunerne har indflydelse på disse forhold.

Oplysningerne indhentes hos kommunerne.

4.2.2.3 Demografiske forhold

De demografiske forhold har betydning for omkostningerne til affaldsordningerne, men er vanskelige at omkostningsfastsætte direkte, og forventes at ville kunne bruges som en bagvedliggende forklaring på forskelle i omkostninger til affaldsordningerne. Kommunernes indflydelse på de demografiske forhold er meget begrænset.

Oplysningerne indhentes primært via Danmarks Statistik.

4.2.2.4 Serviceforhold

Serviceforholdene har betydning for omkostningerne til de kommunale affaldsordninger, og er tillige et forhold, som kommunerne har indflydelse på, men vil være vanskeligt at omkostningsfastsætte direkte.

Man skal her være opmærksom på, at hvad der er henholdsvis god og dårlig service afhænger af øjnene der ser.

Oplysninger om serviceniveauerne vil delvis indhentes via eksisterende kilder og delvis indhentes hos kommunerne.

4.2.2.5 Andre forhold

Andre forhold kan også have betydning for omkostningerne til affaldsordningerne. Borgernes indstilling og adfærd, de samlede affaldsmængder, øvrige myndigheders administrationspraksis og kvalitetskrav til affaldsbehandlingen er alle faktorer, der har indflydelse på omkostningerne. Kommunernes muligheder for at yde indflydelse kan der ikke siges noget generelt om. Fx kan kommunerne påvirke behandlingskravene, mens de kun i begrænset omfang kan yde indflydelse på de samlede affaldsmængder.

Man skal være opmærksom på, at de enkelte faktorer ikke kan ses isoleret. I en række tilfælde vil to eller flere faktorer "spille" sammen og dermed variere indbyrdes. Det må antages, at fx de to faktorer "antal affaldsordninger" og "per-

sonale og administration" hænger sammen og tilsvarende med "affaldsordningernes dækningsgrad og "indkøb af materiel".

Som det fremgår forventes en lang række af faktorer at have indflydelse på omkostningerne til de kommunale affaldsordninger. Alle disse faktorer vil ikke kunne inddrages direkte i undersøgelsen. Dels fordi det metodisk vil være meget vanskeligt, dels fordi ikke alle faktorer har lige stor betydning for omkostninger.

Derfor foretages en prioritering af de faktorer, som er fremgået af bruttolisten.

4.2.3 Prioritering af faktorerne der antages at have indflydelse på omkostningerne til de kommunale affaldsordninger

Prioriteringen af de 41 faktorer er sket gennem drøftelser i projektets følge-gruppe og en efterfølgende vurdering af, hvilke faktorer følgegruppens medlemmer vurderede havde væsentlig indflydelse på omkostningsniveauet. Dette indebar, at antallet af faktorer, der efterfølgende skulle fokuseres på i undersøgelsen, blev reduceret til 23, jf. tabel 4.2.3.1.

Tabel 4.2.3.1. Prioriterede faktorer med indflydelse på omkostningsniveauet

Prioritet	Faktor
1.	Indsamling af affald, afskrivningsperiode, antal affaldsordninger, ordningstype (indsamlings- eller anvisningsordning), affaldsordningens dækningsgrad
2.	Personale og administration, antal fraktioner på genbrugsstationen
3.	Vedligeholdelse, henlæggelser, indkøb af materiel, afsætningspriser, udlicitering, varetages opgaven af kommunen og/eller et affaldsselskab, boligtyper/boligsammensætningen, erhvervs sammensætning, antal afhentninger
4.	Etablering af anlæg, "in-house" produktion, erhvervstæthed, antal genbrugsstationer, åbningstider på genbrugspladsen, virksomhedsservice, affaldsmængder

Fordelingen af prioriterede faktorer mellem de overordnede forhold er:

- Økonomiske forhold: 8 faktorer prioriteret ud af 14 mulige
- Organisatoriske forhold: 3 faktorer prioriteret ud af 4 mulige
- Demografiske forhold: 3 faktorer prioriteret ud af 7 mulige
- Serviceforhold: 8 faktorer prioriteret ud af 11 mulige
- Andre forhold: 1 faktor prioriteret ud af 5 mulige.

Alle oplysninger, data, informationer m.v. indhentes direkte hos de enkelte kommuner eller via andre kilder (fx Danmarks Statistik og Kommunedatabasen).

De nærmere overvejelser vedrørende indsamlingen af oplysninger til brug for undersøgelsen vil fremgå af kapitel 6.

4.2.4 Anvendelsen af Indenrigsministeriets kommunale budget- og regnskabs-system i forbindelse med undersøgelsen

Som et led i undersøgelsen er det blevet undersøgt i hvilket omfang den generelle statistik, der indsamles inden for rammerne af Indenrigsministeriets kommunale budget- og regnskabssystem (KBRS), kan anvendes i analyserne.

Undersøgelsen har vist, at specifikationerne i KBRS generelt ikke er egnet til dyberegående analyser af omkostningerne til de kommunale affaldsordninger.

Omkostningerne, som skal analyseres, indgår i funktionerne fælles formål, renovation og olie- og kemikalieaffald m.v., men specifikationerne er for utilstrækkelige til væsentligt at kunne bidrage til at forklare omkostningerne på det detaljeringsniveau, som projektet lægger op til. En mere uddybende gennemgang af KBRS fremgår af bilag 4.2.

Såfremt KBRS senere skal anvendes til sådanne analyser, er der behov for en revision af KBRS. KBRS er netop blevet revideret, og med de nye ændringer er der skabt et bedre grundlag for at anvende KBRS som udgangspunkt for en vurdering af det kommunale omkostningsniveau på affaldsområdet (herunder en vejledende kontoplan). Det er dog ikke muligt at anvende det revideret KBRS, idet denne undersøgelse bygger på 1999-tal.

4.2.5 Mulige analysemetoder

I forbindelse med analysen af de kommunale omkostninger til affaldsordninger må det naturligvis overvejes, hvilken analysemetode der skal anvendes.

Et overordnet formål er at opstille en analysemetode eller -model, der kan beskrive variationerne i omkostningsniveauet set i lyset af de demografiske, organisatoriske og servicemæssige faktorer, der antages at have indflydelse på omkostningsniveauet.

Dette kan i princippet gøres på to måder:

1. Ved at gruppere kommunerne i ensartede "klynger" for så vidt angår demografiske, organisatoriske og servicemæssige faktorer/forhold
2. Ved at gennemføre mere detaljeret statistiske analyser på de indsamlede data.

4.2.5.1 Gruppering af kommunerne i ensartede "klynger"

Denne metode går ud på, at det forsøges at gruppere de 15 kommuner i en række ensartede "klynger", der helst ikke skal overstige 2-3 "klynger".

Hensigten er således at gruppere kommunerne i "klynger", hvor kommunerne i hver "klynge" er ensartede for så vidt angår de demografiske, organisatoriske og servicemæssige forhold for de relevante affaldsordninger.

Tesen er så, at kommunerne inden for hver "klynge" i udgangspunktet burde have det samme omkostningsniveau på affaldsområdet set under ét. Er dette ikke tilfældet, vil det i første omgang skulle undersøges, om forklaringen kan findes inden for de forudsætninger, der er lagt til grund for opgørelsen af de økonomiske faktorer (omkostningerne). Kan forklaringen ikke findes her, vil forskellene måske kunne skyldes effektivitetsforskelle.

Metoden vil også kunne anvendes, selv om kommunerne ikke kan grupperes i ensartede "klynger" på basis af alle affaldsordningerne. Erfaringerne fra en række andre projekter viser, at det er meget vanskeligt at finde frem til kommunerne, som for alle affaldsordninger er direkte sammenlignelige, når det er en forudsætning, at de skal have ensartede demografiske, organisatoriske og servicemæssige forhold.

For at komme dette til livs vil man som alternativ kunne tage de enkelte affaldsordninger én for én og undersøge, om det er muligt at gruppere kommunerne i "klynger" inden for enkelte affaldsordninger. Kan dette lade sig gøre,

vil man kunne lave en tilsvarende analyse som for affaldsordningerne set under ét, blot på ordningsniveau.

4.2.5.2 *Statistiske analyser*

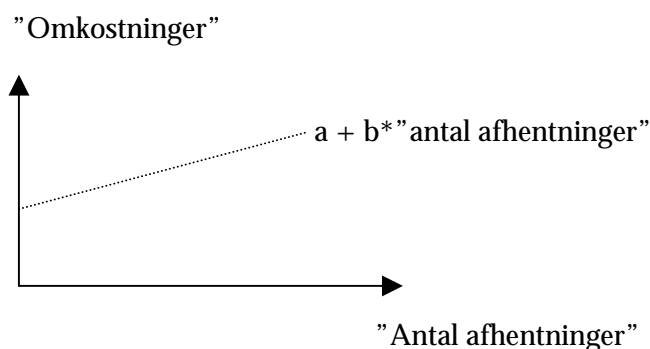
En anden måde at analysere data på, er at undersøge hvilke af de udvalgte faktorer, der har størst indflydelse på omkostningerne til affaldsordningerne og i givet fald, hvor stor indflydelse de enkelte faktorer har.

Dette kan ske ved en statistisk metode kaldet Regressionsanalyse. Metoden er en statistisk beregning af, hvorledes forskellige faktorer (kaldet forklarende variable) påvirker en given faktor (kaldet responsvariabel). I dette tilfælde vil responsvariablen være omkostningsniveauet, og de forklarende variable vil være de udvalgte fx demografiske og organisatoriske faktorer.

Hvis eksempelvis antallet af afhentninger antages at være en variabel, der påvirker omkostningsniveauet, således at jo flere afhentninger man har, jo højere er omkostningsniveauet, vil dette forhold kunne beskrives ved følgende ligning:

$$\text{"Omkostninger"} = a + b \cdot \text{"antal afhentninger"}$$

Grafisk ser relationen således ud:

I ligningen angiver "a" skæringspunktet på den lodrette akse, og "b" angiver hældningen på den stiplede linie.

At "a" ikke skærer den lodrette akse i nulpunktet er et udtryk for, at der er basisomkostninger ved etableringen af en affaldsordning, der er uafhængig af, om der fx er 1 eller 10 afhentninger pr. 14. dag.

Figuren illustrerer, at når antallet af afhentninger øges, stiger omkostningsniveauet. Hældningen på linjen viser i hvor høj grad, antallet af afhentninger påvirker omkostningsniveauet. Hvis linjen var meget stejl, ville antallet af afhentninger have betydelig indflydelse på omkostningsniveauet. Omvendt ville en meget flad linje betyde, at antallet af afhentninger kun havde ringe grad af indflydelse på omkostningsniveauet. Hvis linjen var vandret, ville antallet af afhentninger ikke have nogen indflydelse på omkostningsniveauet.

En regressionsanalyse går således ud på, at man opstiller forskellige faktorer, der antages at have indflydelse på omkostningerne, og derefter laver en beregning på, hvor stor hældningskoefficienten "b" er i ligningen. Dermed vil man kunne få afdækket, hvilke faktorer der har indflydelse på omkostningerne, og hvor stor denne indflydelse er.

Anvendelse af denne metode kræver for det første en tilstrækkelig mængde data. Hvis der var fyldestgørende data fra de 15 kommuner, som senere undersøges, kunne disse data være afprøvet for at kortlægge om de valgte faktorer havde indflydelse på omkostningerne. Men selv med fyldestgørende data fra de 15 kommuner, ville det ikke være muligt at sige om resultaterne var fyldestgørende for alle landets kommuner.

Dernæst kræver anvendelsen af metoden, at de anvendte data er sammenlignelige. Hvis en del data er grove skøn eller opgjort på forskellige grundlag, vil de fleste statistiske analyser give resultater, der ikke vil være brugbare.

Som det senere vil vise sig, er de oplysninger, der indsamles i kommunerne vedrørende omkostningerne for de enkelte affaldsordninger, ikke nøjagtige og heller ikke opgjort på et ensartet grundlag. Det vil således ikke være muligt inden for rammerne af dette projekt at anvende regressionsanalyser som en brugbar analysemetode.

Sammenligningen af kommunerne vil således tage udgangspunkt i mulighederne for at gruppere kommunerne i "klynger", jf. afsnit 4.2.5.1.

4.3 Metodeudvikling for del B

En væsentlig del af omkostningerne til kommunernes affaldsordninger omfatter udgifter til forbrænding og deponering af affald. Behandlingsgebyrerne for disse ydelser kan variere fra anlæg til anlæg. I dette afsnit beskrives forskellige regnskabsprincippers betydning for anlæggenes omkostninger til forbrænding og deponering.

En række andre faktorer spiller også ind på størrelsen af behandlingsgebyrerne. Det drejer sig primært om anlægs- og driftsomkostninger. Det ligger dog uden for dette projekt at inddrage disse forhold.

For så vidt angår regnskabsprincipperne vil disse blive behandlet under ét for henholdsvis forbrændings- og deponeringsanlæg.

4.3.1 Regnskabspraksis og gebyrberegningspraksis

Miljøstyrelsens projekt "Råd & Vink" fra 1999 beskæftiger sig i kapitel 2 med eksisterende regnskabs-, budget- og gebyrpraksis og beskriver her 24 affaldselskabers praksis. I kapitel 4 beskrives forskellen mellem driftsøkonomiske principper og kontantprincippet.

Det anføres, at der findes to principielt forskellige principper at føre regnskab efter:

- Kontant- eller kasseprincippet, som er det princip, der anvendes i det af Indenrigsministeriet autoriserede budget- og regnskabssystem for kommuner
- Det driftsøkonomiske princip, som almindeligvis anvendes i erhvervsvirksomheder.

Kontantprincippet følger udbetalingen/modtagelsen af de involverede pengebeløb.

Det driftsøkonomiske princip indebærer, at der afskrives på anlæg, driftsmidler mv. samt periodiseres indtægter og udgifter. Det driftsøkonomiske princip giver derfor en jævn fordeling af omkostningerne til anskaffelsen af anlæg, større driftsmidler mv. Ved periodisering undgår man tillige, at betalingstidspunktet får afgørende og tilfældig indvirkning på resultatet af en periode.

Anvendelse af driftsøkonomiske principper giver derfor et mere retvisende billede af resultatet for det enkelte år og for en periode af året. Det giver derfor større mulighed for at kontrollere, om ordningerne hviler i sig selv, idet resultaterne over en årrække bliver mere stabile. Det forbedrer tillige forudsætningerne for at udarbejde beregningsmodeller med en langsigtet og stabil udvikling af gebyrerne.

Miljøstyrelsens vejledning nr. 4/94 er i overensstemmelse med det driftsøkonomiske princip. Derimod er Indenrigsministeriets generelle kommunale regnskabspraksis i overensstemmelse med kontantprincippet. Dette være sagt uden hensyntagen til "Orienteringsskrivelse om registrering af fysiske aktiviteter i en kommunal statusopgørelse" (17. december 2001), hvori der foreskrives anvendelse af afskrivninger i forsyningsområdet.

Der kan derfor være forskel mellem et affaldsselskabs regnskabspraksis og dets gebyrberegningspraksis. Vi har derfor forespurgt de fem undersøgelsesobjekter om såvel regnskabspraksis som gebyrberegningspraksis.

Af de fem undersøgte affaldsselskaber svarede de alle generelt ja til spørgsmålet, om der anvendes samme principper ved gebyrberegningen som regnskabspraksis.

Et selskab supplerede med at oplyse, at der tillige ved gebyrberegningen skete en fordeling af fællesomkostninger og interne ydelser. Et andet selskab oplyste, at der ikke var samme gebyrberegningspraksis for forbrændingsanlægget som ved de øvrige aktiviteter. Et tredje selskab oplyste, at der ved forbrændingsanlæggets start blev der foretaget en kosttægte beregning af gebyret, men at der til og med 1999 blot var sket en årlig regulering. Det pågældende selskab har i 2000 beregnet et omkostningsægte gebyr.

4.3.2 Fastsættelse af gebyr

I kapitel 4.4 i "Råd & Vink, 1999" er fastsættelsen af gebyrer omtalt og følgende anbefales:

"Gebyrerne fastsættes normalt forud med et år. Beregningen sker på grundlag af budgettet baseret på en opgørelse af de omkostninger, der er forbundet med håndtering, behandlingen mv. af det affald, som gebyret vedrører. Er gebyret mængderelateret, skal der desuden foretages en opgørelse af mængden af affald.

Budgettet og dermed gebyrerne skal færdiggøres således, at den del af gebyrerne, der opkræves som faste gennemsnitsgebyrer, kan udsendes og opkræves sammen med den kommunale ejendomsskat.

Normalt vil det være hensigtsmæssigt at udarbejde flerårige budgetter (Indenrigsministeriets budgetregler for kommunerne kræver anvendelse af 3 overslagsår). Det vil således være naturligt også at lave en prognose for gebyrudviklingen og mindst for overslagsårene.

Det er sjældent, at regnskab og budget er helt identiske. Derfor vil der næsten altid være behov for at indregne tidligere års budgetafvigelse i gebyrfastsættelsen. Også her gælder det naturligvis, at korrektioner for tidligere års afvigelser skal indregnes under de ordninger, som afvigelsen vedrører.”

Det, at tidligere års budgetafvigelser skal indregnes, er en konsekvens af hvile i sig selv princippet, der ikke tillader affaldsselskaberne at beholde et eventuelt overskud.

Som det fremgår af ovenstående, anbefales det at beregne gebyrer på basis af flere års budgetter. Dette skyldes blandt andet hensynet til et stabilt gebyr uden for store udsving. Dette kan i sig selv give anledning til at forskelle i regnskabsprincipper udlignes, jf. bemærkningerne neden for om midlertidige forskelle.

4.3.3 Oversigt over regnskabsmæssige/beregningsmæssige forhold

I ”Råd & Vink, 1999” redegøres der i kapitel 4 for valg af principper ved gebyropkrævning og -beregning. I det efterfølgende har vi med inspiration herfra opstillet en oversigt over, hvilke regnskabsmæssige forhold der skal tages hensyn til, og som kan give anledning til forskelle i gebyrstørrelser.

Tabel 4.3.3.1: Regnskabsmæssige forhold som kan give anledning til forskelle i gebyrstørrelse

Princip/forhold	Påvirkning på gebyret
Afskrivning eller straksafskrivning (udgiftsførsel) af materielle anlægsaktiver	Forskelle udlignes over en længere tidshorisont, men et år kan være påvirket af en stor anskaffelse og i teorien give anledning til et større gebyr i det pågældende år set i forhold til årene før og efter.
Afskrivningsperiodens længde	Forskelle i afskrivningsperiodens længde, der ikke er driftsøkonomisk betinget, kan give forskelle i enkelte år. Det vil udlignes over en længere tidshorisont, men to identiske anlæg, der afskrives over 10 henholdsvis 15 år, vil have forskellige gebyrer i 15 år.
Henlæggelser	Henlæggelser kan i henlæggelsesåret forøge gebyret. I anvendelsesåret og de efterfølgende år kan det reducere gebyret. Dermed kan henlæggelser give anledning til forskelle årene imellem, men ikke set over en længere tidshorisont.
Fordeling af fællesomkostninger	I det omfang der ikke fordeles fællesomkostninger helt eller delvist, kan dette give anledning til forskelle i gebyrer. Denne forskel vil ikke blive udlignet over tid (permanent forskel). Fællesomkostningerne skal dog under alle omstændigheder betales eller dækkes ind, hvorfor der vil være andre gebyrer, der direkte eller indirekte belastes herfor. Selve metoden til fordeling af fællesomkostninger kan i øvrigt også give anledning til permanente forskelle.
Opdeling i aktiviteter	I det omfang affaldsselskabet ikke regnskabsmæssigt opdeles i aktiviteter (driftsområder som forbrænding, deponi, kompostering, genbrugspladser mv.) kan dette give anledning til forskelle i gebyrer. Det vil ikke være muligt at beregne et kostægte gebyr, idet registreringerne ikke sker pr. aktivitet. En kalkule kan foretages, men da der ikke sker regnskabsmæssig registrering pr. aktivitet, vil beregningen ske på et usikkert grundlag, og opfølgning vil ikke være mulig. Denne forskel vil ikke blive udlignet over tid.

Periodisering af omkostninger og indtægter	En af de grundlæggende forskelle mellem det driftsøkonomiske princip og kontantprincippet er, at der periodiseres omkostninger og indtægter under det driftsøkonomiske princip. Forskelle vil udlignes over tid, jf. afskrivninger, men det enkelte år kan være belastet heraf
Indtægter relateres til den aktivitet, de vedrører	Sker dette ikke, kan der opstå forskelle, der ikke udlignes over tid. Hvis for eksempel indtægter fra genbrugelige materialer efter en behandling ikke registreres under aktiviteten, bliver gebyret for den pågældende aktivitet alt andet lige for højt.
Registrering af interne mængdeoverførsler	Et gebyr beregnes typisk som omkostninger divideret med mængden i ton. Den behandlede mængde skal også indeholde de mængder, der kommer fra interne aktiviteter. Eksempelvis skal mængder til deponi fra genbrugspladser registreres under deponi, idet deponigebyret ellers bliver for stort. Denne forskel udlignes ikke over tid.
Affaldsafgift - periodisering	Periodisering af affaldsafgift, hvorved menes, at affaldsafgiften afsættes som en skyldig omkostning subsidiært som et tilgodehavende i den periode, den vedrører, kan give midlertidige forskelle, der udlignes på kort sigt.
Affaldsafgift - refusion og registrering under aktiviteten	I det omfang der sker en besparelse på affaldsafgift (refusion) - for eksempel i forbindelse med sortering, skal den refunderede/sparede affaldsafgift godskrives den aktivitet, der har bevirket besparelsen. Sker dette ikke, kan det give permanente forskelle i gebyrer.

4.3.4 Eksempler på hvordan forskelle i regnskabspraksis kan påvirke gebyrets størrelse

Set over en lang - og for forbrændingsanlæg og deponi ofte meget lang - tidshorisont vil forskelle i regnskabspraksis ikke nødvendigvis give sig udslag i forskelle i gebyrer. Dette skyldes, at der for en række af regnskabsprincipperne kun er tale om midlertidige forskelle - ikke permanente forskelle. Derimod kan der inden for en kortere periode/afskrivningsperiode kunne opstå forskelle i gebyrstørrelser, hvis man stringent anvender driftsomkostningerne i det konkrete år som beregningsgrundlag for gebyret.

Det gælder fx for regnskabspraksis for afskrivning/udgiftsførsel af investeringer i materielle anlægsaktiver samt henlæggelser til samme. De følgende meget enkle eksempler vil belyse dette.

4.3.4.1 Eksempel 1: Afskrivning/udgiftsførsel

En maskine/anlæg koster kr. 20 mio. i anskaffelse. Den har løbende driftsomkostninger pr. år på kr. 500.000. Afskrivninger kan beregnes til kr. 2 mio. ved en levetid på 10 år. Der behandles 10.000 ton affald pr. år.

Gebyret beregnes som de samlede omkostninger divideret med den behandlede mængde. Der tages ikke hensyn til et eventuelt ønske om en stabil gebyrstørrelse.

I det ene alternativ anvendes afskrivning over 10 år. I det andet anvendes udgiftsførsel i år 1. Der er ikke indregnet renter i eksemplet.

Tabel 4.3.4.1.1: Eksempel 1 - afskrivning/udgiftsførsel (kr. pr. ton)

Princip	År 1	År 2	År 3	År 4	År 5	År 6	År 7	År 8	År 9	År 10	I alt
Afskrivning	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250	2500
Udgiftsførsel	2.050	50	50	50	50	50	50	50	50	50	2.500
Forskel	-1.800	200	200	200	200	200	200	200	200	200	0

Eksemplet viser, at der over en 10-årig periode ingen forskel er mellem de to principper om end, der er en betragtelig forskel årene imellem. Hvis der over en 10-års periode ingen forskel er gælder det samlede gebyr som en affaldsforbruger skal betale i 10 år, hvis vedkommende har samme mængde affald over hele perioden og rent faktisk også anvender samme ordning. En affaldsforbruger, der kun anvender ordningen i de tre første år, vil ikke opleve samme gebyrstørrelse. En analyse af gebyrer, der kun omhandler ét år, vil også vise store forskelle i gebyrstørrelsen.

Eksemplet viser også, at der alt andet lige skal forventes større gebyrer, når der anvendes udgiftsførsel. Man kan også hævde, at der sker en hurtigere ”opsparing” i affaldsselskabet, når der anvendes udgiftsførsel. Ved anvendelse af afskrivninger i gebyrberegningen sker der en større overensstemmelse mellem nytteværdi og betaling, men affaldsselskabet skal selv finansiere investeringen, enten ved låneoptagelse eller ved anvendelse af eventuel fri likviditet. Ved anvendelse af kontantprincippet er der ikke overensstemmelse mellem nytteværdi og betaling, men derimod mellem likviditet og investering.

Hvis et affaldsselskab anvender låneoptagelse svarende til investeringen, og afdragene stort set svarer til afskrivningen, vil der ikke være forskel mellem gebyret ved de to principper.

4.3.4.2 Eksempel 2: Henlæggelser

Henlæggelser er en form for forskudsafskrivninger og kan derfor afbøde de forskelle, der især gjaldt det første år i eksempel 1. I eksempel 2 er der indregnet henlæggelser i 4 år forud for anskaffelsen både ved afskrivning og ved udgiftsførsel.

Investeringen sker i år 5 og er på kr. 10 mio. Afskrivningen sker over 5 år. De løbende driftsomkostninger andrager kr. 500.000. Henlæggelsen sker i årene 1 til 4 med kr. 1 mio. hvert år. Der behandles 10.000 ton pr. år.

Gebyret beregnes som de samlede omkostninger divideret med den behandlede mængde. Der tages ikke hensyn til et eventuelt ønske om en stabil gebyrstørrelse.

Da der er tale om en kortere afskrivningsperiode end i eksempel 1, kan gebyrerne i de to eksempler ikke umiddelbart sammenlignes.

Tabel 4.3.4.2.1. Eksempel 2: Henlæggelser (kr. pr. ton)

Princip	År 1	År 2	År 3	År 4	År 5	År 6	År 7	År 8	År 9	År 10	I alt
Afskrivning uden henlæggelser	50	50	50	50	250	250	250	250	250	50	1500
Afskrivning med henlæggelser	150	150	150	150	170	170	170	170	170	50	1500
Forskel	-100	-100	-100	-100	80	80	80	80	80	0	0

Ovennævnte eksempler er begge repræsentanter for midlertidige forskelle. Nede for har vi medtaget to eksempler på permanente forskelle, det vil sige forskelle, der ikke udlignes over tid.

4.3.4.3 Eksempel 3: Fordeling af fællesomkostninger

En aktivitet og det gebyr, der hører hertil, bør ideelt set belastes med en andel af fællesomkostningerne. I det omfang et selskab gør det, og et andet ikke gør det, vil det aflede permanente forskelle i gebyrerne.

I eksempel 3 er der løbende årlige driftsomkostninger på kr. 2.500.000. Andel af fællesomkostninger andrager kr. 500.000. Der behandles 10.000 ton pr. år.

Gebyret beregnes som de samlede omkostninger divideret med den behandlede mængde. Der tages ikke hensyn til et eventuelt ønske om en stabil gebyrstørrelse, der dog kommer af sig selv i eksemplet.

Tabel 4.3.4.3.1. Eksempel 2: Fordeling af fællesomkostninger (kr. pr. ton)

Princip	År 1	År 2	År 3	År 4	År 5	År 6	År 7	År 8	År 9	År 10	I alt
Fordeling af fællesomkostninger	300	300	300	300	300	300	300	300	300	300	3000
Ikke fordeling af fællesomkostninger	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250	2500
Forskel	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	500

Fællesomkostningerne skal dog betales eller dækkes under alle omstændigheder, hvorfor der alt andet lige må være et andet gebyr, der dækker disse.

4.3.4.4 Eksempel 4: Intern registrering af mængder

Som de tre foregående eksempler viste, kan forskelle i gebyrer relatere sig til omkostningssiden og dermed tælleren i brøken. Nævneren, der er mængden af behandlet affald, kan også give anledning til forskelle. I det omfang, der er interne overførsler af affald til behandling, eksempelvis hvis deponi belastes af affald fra en genbrugsaktivitet eller fra forbrændingsanlægget, skal disse interne overførsler også registreres. I det omfang et selskab gør det, og et andet ikke gør det, vil det give anledning til permanente forskelle i gebyrerne.

I eksempel 4 er der løbende årlige driftsomkostninger på kr. 2.400.000. Der behandles 10.000 ton pr. år fra eksterne kilder og 2.000 ton fra interne kilder.

Gebyret beregnes som de samlede omkostninger divideret med den registrerede behandlede mængde. Der tages ikke hensyn til et eventuelt ønske om en stabil gebyrstørrelse, der dog også i dette eksempel kommer af sig selv.

Tabel 4.3.4.4.1. Eksempel 2: Intern registrering af mængder (kr. pr. ton)

Princip	År 1	År 2	År 3	År 4	År 5	År 6	År 7	År 8	År 9	År 10	I alt
Med registrering af interne mængder	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	2000
Uden registrering af interne mængder	240	240	240	240	240	240	240	240	240	240	2400
Forskel	-40	-40	-40	-40	-40	-40	-40	-40	-40	-40	-400

5 Valg af 16 kommuner samt udarbejdelse af spørgeskema

I dette kapitel beskrives, hvorledes de 16 kommuner, som har deltaget i undersøgelsen, blev valgt. Endvidere beskrives det hvordan spørgeskemaet blev udformet, jf. de metodiske overvejelser fra kapitel 5.

5.1 Udvalgelse af deltagende kommuner

I projektet blev det i udgangspunktet besluttet at undersøge 15 kommuner. Følgende kriterier blev på forhånd opstillet for valg af kommuner:

- Der skulle udvælges mindst én interessentkommune for hver af de 5 udpegede affaldsselskaber, der skal indgå i projektets del B
- De 15 kommuner skulle parvis være indbyrdes sammenlignelige med hensyn til fordelingen af egentlige boliger og den samlede erhvervsandel heraf
- De 15 kommuner skulle være beliggende i geografisk forskellige del af landet
- De 15 kommuner skulle være positivt indstillet i forhold til at deltage i undersøgelsen.

Begrebet "egentlige boliger i alt" er defineret af Danmarks Statistik, og til forskel for "husstande i egentlige boliger i alt" omfatter det samtlige boliger i kommunen - også dem, der står ubeboede ved opgørelsetidspunktet.

Antallet af egentlige boliger i 1997 fordeler sig på de danske kommuner inden for følgende intervaller:

- 166 kommuner med mellem 1.000 og 5.000 egentlige boliger i alt
- 62 kommuner med mellem 5.000 og 10.000 egentlige boliger i alt
- 47 kommuner med mellem 10.000 og 30.000 egentlige boliger i alt
- 4 kommuner med mellem 30.000 og 50.000 egentlige boliger i alt
- 4 kommuner med mellem 50.000 og 270.281 egentlige boliger i alt

Den gennemsnitlige erhvervsandel af det samlede antal egentlige boliger i Danmark er 14%.

Det har ikke været muligt at følge de opstillede kriterier slavisk. Der var endvidere enighed om at bruge Københavns Kommune, blandt andet fordi de har gennemført en analyse af omkostningerne på affaldsområdet, der minder om den, der ønskes gennemført i dette projekt. Dette indebærer, at Frederiksberg Kommune kom med i analysen, idet det ikke umiddelbart var muligt at opsplitte data fra de to kommuner, hvis affaldsordninger i vid udstrækning drives af R98. Hermed er der 16 kommuner med i analysen.

I tabel 5.1.1 er angivet de relevante demografiske data for de 16 udvalgte kommuner.

Tabel 5.1.1. Udvalget demografiske data for de 16 udvalgte kommuner.

Kommunenavn	Egentlige boliger i alt	Andel af erhverv i forhold til antallet af boliger (%)
København	279476	9,9
Frederiksberg	51502	8,9
Ballerup	20808	9,2
Værløse	7466	10,6
Helsingør	26989	11,1
Hillerød	15345	12,7
Holbæk	15500	11,2
Hvidebæk	2332	13,9
Skælskør	5381	14,2
Ravnsborg	3077	13,5
Rønne	7579	9,6
Nørre Aaby	2319	16,0
Ryslinge	3045	13,8
Svendborg	20668	9,8
Skanderborg	8645	13,3
Hirtshals	6431	15,5

5.2 Udarbejdelse af spørgeskemaer

Et væsentligt formål med spørgeskemaet var at indsamle oplysninger om de kommunale omkostninger til affaldsordninger, da disse ikke kan indsamles via det kommunale budget- og regnskabssystem.

Det andet formål med spørgeskemaet var at indsamle oplysninger om kommunernes servicemæssige forhold.

For at opfylde disse formål blev spørgeskemaet inddelt i to dele:

1. Del I – oplysninger vedrørende omkostninger
2. Del II – oplysninger vedrørende serviceforhold m.m.

Der blev i første omgang udarbejdet et udkast til spørgeskema. Dette blev afprøvet på 2 af de udvalgte kommuner og blev herefter revideret til sin endelige form.

5.2.1 Del I - oplysninger vedrørende omkostninger

Som det fremgik af kapitel 5, blev det besluttet, at følgende affaldsordninger skulle undersøges:

- Dagrenovation
- Papir
- Glas
- Storskrald
- Haveaffald
- Farligt affald
- Genbrugsstation
- Madaffald
- Klinisk risikoaffald
- Transportemballage af plast
- Forbrændingseget affald
- Ståltromler
- Kølemøbler
- Elektronikskrot

- Øvrige ordninger

Det blev endvidere valgt at arbejde med en opdeling af affaldsordningerne på henholdsvis private husstande og erhverv.

Der var to væsentlige årsager til at anmode om oplysninger på ordningsniveau.

For det første ville det give et mere nuanceret billede af kommunernes omkostninger til affaldsordningerne. Hvis to eller flere kommuner således havde det samme tilbud af affaldsordninger til private husholdninger og erhverv, ville man med denne metode være i stand til at kortlægge, hvilke(n) affaldsordninger som var årsagen til en eventuel forskel i omkostningsniveauet.

For det andet giver det mulighed for at sammenligne kommuner der ikke tilbyder sine private husholdninger og erhverv de samme affaldsordninger set under ét. Dette er jo ikke til hindre for, at der på ordningsniveau kan foretages en sammenligning. To eller flere kommuner kan godt have ensartede ordninger for fx dagrenovation og farligt affald, mens de øvrige ordninger ikke er ensartede.

I kapitel 4 blev der peget på følgende økonomiske faktorer, som det blev antaget havde stor indflydelse på de kommunale omkostninger til affaldsordningerne:

- Personale og administration
- Afskrivningsperiode
- Vedligeholdelse
- Henlæggelser
- Indkøb af materiel
- Afsætningspriser
- Etablering af anlæg
- Indsamling af affald.

Omkostninger skulle fordeles på erhverv og private, eksklusiv statsafgifter.

For at få indsamlet så mange relevante informationer som muligt blev kommunerne bedt om at afgive økonomiske oplysninger om følgende forhold:

- **Administration**, inkl. udgifter til administration hos affaldsselskab og/eller private entreprenører, der er pålignet den pågældende ordning
- **Driftsudgifter** til daglig drift, herunder løbende udgifter til materiel som poser, beholdere mv. og eksklusiv administrationsudgifter, der er pålignet den pågældende ordning. Indtægter/udgifter i forbindelse med affaldsbehandling henhører under **Indtægter/udgifter**
- **Indtægter/udgifter** i forbindelse med affaldsbehandling og salg af genanvendelige materialer, der omhandler den pågældende ordning
- **Investeringer**, lagerforskydning, henlæggelser, gæld, renter og afskrivning til materiel, der er pålignet den pågældende ordning
- **De samlede omkostninger** fordelt pr. ordning.

I de tilfælde, hvor kommunerne ikke foretog en særskilt registrering af de fire omkostningsposter på ordningsniveau, blev de, hvis de fandt det muligt, anmodet om at foretage en fordeling efter et kvalificeret skøn.

I det omfang det ville være muligt for kommunerne at opgive de ønskede oplysninger, ville det betyde, at der kunne opnås et detaljeret kendskab til kommunernes omkostninger på ordningsniveau.

Et andet forhold, der spiller ind på omkostningsniveauet, er effektiviteten i affaldsordningerne. At en kommune har få omkostninger til en affaldsordning, er ikke nødvendigvis positivt, hvis de indsamlede affaldsmængder er små.

For at kunne vurdere effektiviteten i affaldsordninger blev kommunerne derfor også bedt om at afgive følgende oplysninger på ordningsniveau:

- **Indsamlet mængde i tons pr. år.** Ved at spørge til den indsamlede mængde fordelt på ordninger vil det i vurderingen være muligt at tage højde for blandt andet stordriftsfordele
- **Kommunens samlede vurderede potentiale i tons pr. år.** Det samlede potentiale i forhold til indsamlet mængde fordelt på ordning vil kunne give oplysninger om indsamlingseffektivitet
- **Antal opsamlinger/tømninger pr. uge.** (fx antal husstande, affaldsøer, kuber, spande mv.) fordelt på de enkelte ordninger pr. uge. Denne oplysning vil udover at oplyse om ordningsomfang kunne forklare fx øgede driftsudgifter.
- Samlet tømt volumen til rådighed pr. uge. Her ønskes fx at volumen på glaskuber og containere, der tømmes en gang månedligt, fordeles pr. uge. Ligeledes ønskes fx tømninger af dagrenovation fra etageboliger flere gange om ugen omregnet. Oplysninger herom vil kunne anvendes til en beregning af fx omkostningerne pr. enhed
- **Er de enkelte ordninger udliciteret.**

Endelig blev der spurgt til affaldsmængderne og potentialerne på de kommunale genbrugsstationer. Oplysninger om store mængder farligt affald eller elektroniskrot vil fx kunne anvendes til at forklare store driftsudgifter til genbrugsstationen.

Indsamlingen af oplysninger om effektiviteten i affaldsordningerne ville kunne anvendes som en mulig medvirkende årsag til forskelle i de kommunale omkostningsniveauer.

5.2.2 Del II – oplysninger vedrørende serviceforhold mv.

Udgangspunktet for denne del af undersøgelsen, som skulle belyse en række servicemæssige forhold, var at anvende informationer fra Kommunedatabasen (1999).

Fra Kommunedatabasen er det muligt på kommuneniveau at trække oplysninger om regulativfastsatte affaldsordninger. Herunder oplysninger om, hvilke affaldsfraktioner regulativet omfatter, om ordningen/regulativet omfatter erhverv og/eller husholdninger samt hvilke ordninger, der er gældende for de enkelte affaldsfraktioner.

Yderligere er det fra Kommunedatabasen muligt at trække oplysninger om erhvervs og borgers adgang til de kommunale genbrugsstationer i de enkelte kommuner. Herunder hvilke affaldsfraktioner, der kan afleveres og i hvilke mængder. Desuden er der oplysninger om genbrugsstationernes åbningstid, hvilket ud fra en servicevinkel er relevant.

Disse oplysninger om regulativfastsatte affaldsordninger og de kommunale genbrugsstationer blev på et særskilt, i forvejen udfyldt spørgeskema fremsendt til de 16 kommuner. Kommunerne blev bedt om at gennemgå skemaet med henblik på at kvalitetssikre disse, således at der var overensstemmelse mellem oplysningerne i Kommunedatabasen og de faktiske forhold i de 16 kommuner i 1999.

Spørgeskemaet, som blev sendt ud til de 16 kommunerne kan findes i bilag 5.1.

6 Indsamling og bearbejdning af data fra de udsendte spørgeskemaer

Formålet med dette kapitel er at indsamle og bearbejde oplysninger fra kommunerne med henblik på at vurdere, om der kunne foretages en sammenligning af det kommunale omkostningsniveau inden for de affaldsordninger, som blev udvalgt.

Som det vil fremgå, har dette ikke kunnet lade sig gøre.

Den udviklede metode, og det hertil hørende spørgeskema, har haft som en væsentlig forudsætning, at de oplysninger, som var nødvendige for metodens anvendelse, kunne tilvejebringes og havde et tilstrækkelig validitet, herunder at omkostninger var opgjort på et ensartede grundlag.

Projektet har vist, at disse forudsætninger ikke har været tilstede. Det er ikke lykkedes at indsamle de ønskede oplysninger, og en række af de oplysninger, vi har indsamlet, er for uensartede til, at en reel sammenligning af de kommunale omkostninger på affaldsområdet var mulig.

Ønsker man at sammenligne kommunernes omkostninger på affaldsområdet, vil det være nødvendigt at kunne indsamle oplysninger af en karakter, som er blevet forsøgt i dette projekt. Man kunne eventuelt overveje at sænke ambitionsniveauet ved fx at bede om oplysninger fra et færre antal affaldsordninger og/eller ved at slå flere ordninger sammen (fx papir/pap samt glas under ét).

Dette vil dog næppe ændre på det faktum, at kommunernes oplysninger om omkostninger til affaldsordninger fortsat vil være vanskelige at sammenligne.

En væsentlig grund, til at kommunernes oplysningerne ikke er direkte sammenlignelige, skyldes, at de fælles retningslinier, der findes for at føre regnskab og budgetter på affaldsområdet, ikke er tilstrækkelige som udgangspunkt for en sammenligning af omkostningsniveauet. I det omfang at kommunerne fx førte ordningsbaserede regnskaber, ville forudsætningerne for at kunne sammenligne de kommunale omkostninger være langt bedre.

På den positive side kan det konstateres, at de fleste af de 16 kommuner reelt var interesserede i projektet, og gjorde en stor indsats for at udfylde spørgeskemaet, herunder afsatte tid til at forberede og deltage i opfølgende møder. Endvidere kunne de følge formålet med projektet, og mange af kommunerne kunne også se et formål i, at kommunen selv kunne opgøre sine omkostninger på affaldsområdet i et mere detaljeret omfang, end det er tilfældet i dag.

Nogle kommuner gav endelig udtryk for, at hvis de viste præcist, hvad det var for oplysninger, der blev efterspurgt, ville de kunne registrere de ønskede oplysninger. Dette ville fx kræve, at de inden starten af et regnskabsår havde kendskab til, hvilke oplysninger der skulle registreres. På den baggrund ville de kunne registrere ressourceforbruget på de ønskede poster, og ved årets udgang kunne der foreligge et regnskab, som i vidt omfang kunne leve op til de forudsætninger, som er nødvendige for at kunne foretage en sammenligning af det kommunale omkostningsniveau.

Selv om projektet således ikke har kunnet opfylde sine ambitioner, er der skabt et godt grundlag for et eventuelt videre arbejde på dette område. Projektet har således fået klarlagt og dokumenteret en række af de problemstillinger, som er forbundet med at indsamle oplysninger om de kommunale omkostninger på affaldsområdet. Problemstillinger som der nødvendigvis må findes svar på, hvis man ønsker en større sammenlignelighed mellem de kommunale omkostninger på affaldsområdet.

6.1 Indsamling af oplysninger fra de 16 kommuner

Der eksisterer ingen fælles retningslinier for, hvorledes kommunerne skal føre regnskab med økonomien i deres affaldsordninger, udover det Kommunale Budget- og Regnskabssystem, der, jf. tidligere, ikke er tilstrækkeligt. Herudover skal kommunerne leve op til de overordnede principper for gebyrfastsættelsen, jf. § 48 i miljøbeskyttelsesloven samt tilhørende lovbemærkninger og vejledninger.

Formålet med udviklingen af spørgeskemaet var derfor at opstille nogle rammer, som muliggjorde tilvejebringelsen af de ønskede informationer på et grundlag som gjorde en sammenligning mulig.

Nødvendige forudsætninger for dette var selvsagt, at kommunerne kunne opgøre omkostningerne på ordningsniveau, og at opgørelserne blev foretaget på et ensartet og dermed sammenligneligt grundlag.

6.1.1 Udsendelse af spørgeskemaer til de 16 kommuner

Efter at have udvalgt de 16 kommuner blev disse kontaktet med henblik på at forhøre sig om, hvorvidt de havde tid og lyst til at deltage i undersøgelsen. Alle 16 kommuner var i udgangspunktet positive overfor at deltage i undersøgelsen. Herefter blev spørgeskemaet udsendt med tilhørende vejledning til kommunerne. Vi var i et vist omfang i besiddelse af regnskabsudtræk, udtræk fra Kommunedatabasen, affaldsplaner o.lign. med henblik på at kunne hente og supplere data herfra.

To af de først udvalgte kommuner henvendte sig efterfølgende og meddelte, at de alligevel ikke havde ressourcer til at deltage i undersøgelsen. Yderligere to besvarelser viste sig at være af en sådan kvalitet, at det blev besluttet ikke at inddrage dem i undersøgelsen.

Dette førte til, at der blev valgt fire nye kommuner som deltagere i undersøgelsen. De fire kommuner blev kontaktet, og accepterede alle at deltage i undersøgelsen. Disse fire kommuner er indeholdt i de 16 udvalgte kommuner, jf. tabel 5.1.1.

Resultatet af de indkomne og besvarede spørgeskemaer viste sig ikke at være fuldt tilfredsstillende. Seks kommuner havde besvaret spørgeskemaet nogenlunde fyldestgørende, fem kommuner havde delvist besvaret spørgeskemaet, mens de sidste fem kommuners besvarelser var mangelfulde.

På grund af besvarelsernes svingende kvalitet blev det besluttet, at følge op på de udsendte spørgeskemaer gennem en række personlige og telefoniske inter-

views med alle kommunerne. Ti kommuner blev interviewet personligt, mens de seks øvrige kommuner blev interviewet telefonisk.

Som forberedelse til disse interviews blev indsamlet yderligere relevant data-materiale fra kommunerne i form af fx regnskaber og affaldsplaner.

Det primære formål var at styrke projektets dataside, hvilket kunne opfyldes via interviews af specielt to årsager.

For det første ville den personlige kontakt muliggøre en bedre fælles forståelse for formålet med spørgeskemaet og de forudsætninger, der lå til grund for spørgeskemaets udformning. For det andet ville et bedre kendskab fra projektets side til de konkrete data, kommunerne var i besiddelse af, være et styrket udgangspunkt for en konstruktiv dialog med kommunerne om, hvilke konkrete oplysninger det var, vi søgte.

De personlige interviews gav endvidere kommunerne mulighed for konkret at redegøre for nogle af de problemer, de havde i forbindelse med udfyldelsen af spørgeskemaet. Samtidig kunne kommunerne stille forslag til, hvorledes de kunne forestille sig, at omkostningerne kunne opgøres, således at der kunne tilvejebringes et sammenligneligt grundlag.

Interviewene havde en betydelig positiv effekt. Der er således ikke tvivl om, at denne fremgangsmåde har medført en betydelig styrkelse af kommunernes besvarelse af spørgeskemaet. Omvendt må det desværre stadig konstateres, at der fortsat var en række huller i besvarelserne, og at informationerne fortsat ikke var helt sammenlignelige.

6.1.2 Generelle problemer ved udfyldelsen af spørgeskemaerne

Generelt har kommunerne haft vanskeligheder ved at overføre data fra deres egne systemer til den systematik, der var i det udsendte spørgeskema. En række kommuner har fundet spørgeskemaet uoverskueligt og omfattende, ligesom enkelte kommuner har udtrykt, at det var som at sammenligne æbler og pærer.

En række af kommunerne er interessenter i affaldsselskaber, der i større eller mindre grad administrerer og driver affaldsordningerne. Dette betyder, at omkostningerne til en eller flere affaldsordninger i større eller mindre grad er delt mellem kommunen og affaldsselskabet. En problemstilling er derfor, i hvilket omfang der er tilstrækkelig gennemsigtighed i, hvorledes omkostningerne fordeles mellem kommunen og affaldsselskabet, herunder om omkostningerne kan fordeles på de enkelte affaldsordninger. En så detaljeret omkostningsfordeling, som dette projekt kræver, er på det nuværende grundlag ikke muligt at tilvejebringe.

Tilsvarende ligger nogle af omkostningerne i en række kommuner i andre afdelinger/forvaltninger, og er dermed ikke registreret hos den del af forvaltningen, der alene beskæftiger sig med affald. Enkelte affaldskontorer betaler endvidere et fast årligt beløb til den kommunale "centralforvaltning". Begge typer af omkostninger vil i reglen være umulige at henføre direkte til konkrete affaldsordninger, og tilsvarende vanskelig at opgøre på henholdsvis husholdninger og erhverv.

En række af de omkostninger, som ønskes oplyst, må baseres på skøn i den enkelte kommune. Forudsætningerne for disse skøn er meget sjældent ens, da

de er baseret på erfaringer i de konkrete kommuner. Forskelligheden kan blandt andet skyldes, at kommunerne prioriterer affaldsordningerne forskelligt, ligesom det må antages, at affaldsordningerne for de samme fraktioner ikke nødvendigvis medfører en ensartede belastning af den kommunale administration kommunerne imellem.

Det generelle indtryk efter de personlige interviews er, at de fleste kommuner på kortere eller længere sigt vil kunne tilvejebringe de informationer, som der efterspørges i spørgeskemaet, specielt hvis de i forvejen havde kendskab til den ønskede metodik. Men efter deres nuværende metodik foretager de ikke en systematisk registrering af samtlige oplysninger, som spørgeskemaet efterlyser. Det er ligeledes opfattelsen, at de fleste kommuner efter drøftelserne godt kan se formålet med de efterspurgte registreringer, men blot ikke hidtil har haft brug herfor.

Det kan endvidere konstateres, at den generelle fokus, der har været på kommunernes gebyrfastsættelse gennem de senere år, har ført til, at en række kommuner har taget deres gebyrfastsættelse op til revision. Dels for bedre at kunne informere brugerne om, hvilke konkrete omkostninger gebyrerne dækker, dels for selv at få et bedre overblik over, hvorledes omkostningerne på affaldsområdet fordeler sig mellem de mange forskellige aktiviteter.

På nuværende tidspunkt må det dog konstateres, at det vil være meget vanskeligt at udforme et ensartet spørgeskema, som det ikke vil være vanskeligt for kommunerne at svare på, såfremt man bevare det ambitionsniveau, der er lagt op til i projektet.

6.1.3 Bearbejdning af oplysningerne fra spørgeskemaerne

Efter at interviewene var gennemført, blev spørgeskemaet returneret til de respektive kommuner med henblik på at kvalitetssikre de indhentede oplysninger.

De udfyldte spørgeskemaer fra de 16 kommuner er præsenteret i bilag 6.1. Der knytter sig såvel nogle generelle som specifikke bemærkninger til de enkelte spørgeskemaer.

For alle blanke felter gælder, at det ikke har været muligt at indhente de ønskede oplysninger. Mange kommuner har ikke kunne opsplitte omkostningerne på henholdsvis private husholdnings- og erhvervsaffaldsordninger. Alle omkostningerne er eksklusive den statslige affaldsafgift.

Flere af kommunerne har en række konkrete bemærkninger til deres respektive spørgeskemaer. Bemærkningerne fremgår af bilag 6.1.

Bemærkningerne er med til at understrege den forskellighed, der kendetegner kommunerne for så vidt angår fastlæggelsen af omkostningsstrukturen for såvel affaldsordningerne set under et som de enkelte affaldsordninger isoleret set.

Spørgeskemaet er inddelt i tre hovedpunkter, der behandles i det efterfølgende:

- Oplysninger om omkostningerne til de enkelte affaldsordninger
- Oplysninger vedrørende ordningernes effektivitet
- Oplysninger om de enkelte ordninger er udliciteret

6.1.3.1 Omkostninger vedrørende de kommunale affaldsordninger

Oplysninger om omkostninger skulle for hver af de valgte affaldsordninger udspecificeres på fire hovedposter: Administration, driftsudgifter, indtægter/udgifter investeringer samt henlæggelser m.v. Som det fremgår af de besvarede spørgeskemaer, jf. bilag 6.1, har ingen kommuner udfyldt hele spørgeskemaet.

Det var forventet, at kommunerne kunne opgøre deres omkostninger på henholdsvis private husholdnings- og erhvervsaffaldsordninger. Men som det fremgår, har mange kommuner ikke været i stand til at foretage denne opdeling.

Kommunerne angiver flere grunde til, at dette ikke kan lade sig gøre på nuværende tidspunkt. Den eller de medarbejdere, der dækker affaldsområdet, arbejder typisk med en række affaldsordninger for såvel private som erhverv. Typisk registrerer medarbejderne ikke, hvor meget tid de bruger på de enkelte ordninger og/eller brugere. Medarbejderne har selvfølgelig en fornemmelse af, hvilke ordninger og brugere de anvender mest tid på, men som sagt ikke en mere præcis registrering.

Ovenstående betyder, at tidsforbruget derfor skulle baseres på et kvalificeret skøn. Mange kommuner er dog så usikre på dette skøn, at de ikke ønsker at foretage sådanne skøn.

Langt de fleste kommuner har endvidere anvisningsordninger for de fleste erhvervsaffaldsordninger, hvilket betyder, at de kun har omkostninger i forbindelse med administration og planlægning af ordningerne. Indsatsen er ofte begrænset og det tilsvarende ressourceforbrug derfor beskedent. Som nævnt sker der sjældent en registrering af dette ressourceforbrug, og endnu sjældnere sker det på ordningsniveau.

Hertil kommer de tidligere nævnte problemer vedrørende fordelingen af omkostninger for de kommuner, som er interessenter i affaldsselskaber, og de tilsvarende problemer for de kommunerne, hvor omkostningerne på affaldsområdet er placeret flere steder i den kommunale forvaltning.

På det foreliggende grundlag er det således ikke muligt at foretage en fordeling af de kommunale omkostninger på affaldsområdet mellem affaldsordningerne for henholdsvis private og erhverv.

Den manglende udfyldelse af spørgeskemaet skal alene ses som udtryk for, at kommunerne ikke har fundet det muligt at opgøre de ønskede omkostninger. Affaldsordningerne er i praksis etableret, som det vil fremgå af kapitel 7.

For de affaldsordninger, hvor kommunerne kan give oplysninger om omkostningsniveauet, er det som hovedregel kun de første tre omkostningsposter, som der gives oplysninger om (administration, driftsudgifter og indtægter/udgifter). Omkostningsposten henlæggelser, investeringer m.v. er kun i meget få tilfælde udfyldt. Der har ikke umiddelbart kunne findes en entydig forklaring på dette.

En mulige forklaring kan være at investeringerne foretages af et affaldsselskab, og derfor indgår som en del af kommunens betaling til affaldsselskabet, uden at den del, som går til investeringer, henlæggelser m.v., er specificeret direkte.

En forudsætning for at opstille økonomiske nøgletal for de kommunale omkostninger til affaldsordningerne var, at de oplysninger, som kommunerne blev bedt om at afgive i spørgeskemaet, rent faktisk kunne tilvejebringes. En anden ligeså væsentlig forudsætning var, at nøgletallene skulle være indbyrdes sammenlignelige.

Ingen af disse to forudsætninger har kunne holde stik, hvorfor det ikke er muligt at opstille ensartede nøgletal for hver enkel affaldsordning i de adspurgte kommuner. Det vil heller ikke være muligt at adskille omkostninger til erhvervsaffaldsordningerne fra affaldsordningerne for private husholdninger.

For dog at give en idé om, hvordan man kunne opstille og sammenligne nøgletal, bliver der i det efterfølgende opstillet nøgletal for følgende ordninger:

- Dagrenovation
- Papir
- Glas
- Genbrugsstationer
- Farligt affald
- Øvrige ordninger
- Alle affaldsordninger.

Nøgletallene opgøres på følgende omkostningsposter:

- Administration
- Driftsudgifter
- Samlede omkostninger.

For hver omkostningspost er omkostningerne endvidere opgjort pr. egentlig bolig.

De efterfølgende seks tabeller viser disse nøgletal opgjort for hver enkel kommune. Endvidere er angivet maksimums-, minimums- og gennemsnitsomkostninger for hver af de seks affaldsordninger. Alle beløb er fra 1999, i tusinde kr. og eksklusive moms.

På grund af de manglende muligheder for at foretage en meningsfuld sammenlignelse af nøgletallene i de syv tabeller, er tabellerne ikke kommenteret enkeltvis. Til gengæld er der foretaget en samlet kommentering umiddelbart efter tabel 6.1.3.1.7.

Tabel 6.1.3.1.1. Nøgletal for kommunernes omkostninger til dagrenovationsordningerne (1000 kr.)

Kommune	Egentlige boliger	Adm.	Pr. egentlige bolig	Drift	Pr. egentlige bolig	Saml.udg.	Pr. egentlige bolig
Kbh & Frb	330978	54900	0,17	139000	0,42	304360	0,92
Ballerup	20808	701	0,03	4629	0,22	7333	0,35
Værløse	7466			3243	0,43	5702	0,76
Helsingør	26989	1.163	0,04			19.485	0,72
Hillerød	15345	1237	0,08	6288	0,41	23163	1,51
Holbæk	15500	1029	0,07	6.757	0,44	12530	0,81
Hvidebæk	2332	145	0,06	887	0,38	1780	0,76
Skælskør	5381	190	0,04	3004	0,56	4610	0,86
Ravnsborg	3077	430	0,14	1479	0,48	2054	0,67
Rønne (BOFA)	21277	538	0,03	11108	0,52	17929	0,84
Nr. Aaby	2319	109	0,05	1080	0,47	1615	0,70
Ryslinge	3045	24	0,01	1200	0,39	1828	0,60
Svendborg	20668	3.335	0,16	4.597	0,22	9.432	0,46
Skanderborg	8645	441	0,05	3358	0,39	5.319	0,62

Hirtshals	6431	570	0,09	3347	0,52	5.122	0,80
Gnm		4629,45	0,07	13569,77	0,42	28150,83	0,76
Min		24,00	0,01	887,00	0,22	1615,00	0,35
Maks		54900,00	0,17	139000,00	0,56	304360,00	1,51

Tabel 6.1.3.1.2. Nøgletal for kommunernes omkostninger til papirordninger (1000 kr.)

Kommune	Egentlige boliger	Adm.	Pr. egentlige bolig	Drift	Pr. egentlige bolig	Saml.udg.	Pr. egentlige bolig
Kbh & Frb	330978	5000	0,02	11460	0,03	16720	0,05
Ballerup	20808	38	0,00	520	0,02	576	0,03
Værløse	7466			230	0,03	258	0,03
Helsingør	26989	65	0,00			1369	0,05
Hillerød	15345	5	0,00	58	0,00	237	0,02
Holbæk	15500	53	0,00	1.079	0,07	1321	0,09
Hvidebæk	2332			14	0,01	9	0,00
Skælskør	5381	10	0,00	108	0,02	124	0,02
Ravnsborg	3077						
Rønne (BOFA)	21277	108	0,01	2067	0,10	6447	0,30
Nr. Aaby	2319					-4	0,00
Ryslinge	3045						
Svendborg	20668	490	0,02	776	0,04	1487	0,07
Skanderborg	8645			154	0,02	247	0,03
Hirtshals	6431	10	0,00	95	0,01	95	0,01
Gnm		642,11	0,01	1505,55	0,03	2222,00	0,05
Min		5,00	0,00	14,00	0,00	-4,00	0,00
Maks		5000,00	0,02	11460,00	0,10	16720,00	0,30

Tabel 6.1.3.1.3. Nøgletal for kommunernes omkostninger til glasordninger (1000 kr.)

Kommune	Egentlige boliger	Adm.	Pr. egentlige bolig	Drift	Pr. egentlige bolig	Saml.udg.	Pr. egentlige bolig
Kbh & Frb	330978	2520	0,01	4790	0,01	5470	0,02
Ballerup	20808	15	0,00	300	0,01	229	0,01
Værløse	7466			203	0,03	270	0,04
Helsingør	26989						
Hillerød	15345	14	0,00	141	0,01	120	0,01
Holbæk	15500						
Hvidebæk	2332			56	0,02	36	0,02
Skælskør	5381	10	0,00	215	0,04	285	0,05
Ravnsborg	3077						
Rønne (BOFA)	21277	36	0,00	240	0,01	683	0,03
Nr. Aaby	2319						
Ryslinge	3045						
Svendborg	20668						
Skanderborg	8645			81	0,01	65	0,01
Hirtshals	6431	10	0,00	75	0,01	10	0,00
Gnm		434,17	0,00	677,89	0,02	796,44	0,02
Min		10,00	0,00	56,00	0,01	10,00	0,00
Maks		2520,00	0,01	4790,00	0,04	5470,00	0,05

Tabel 6.1.3.1.4. Nøgletal for kommunernes omkostninger til genbrugsstationer (1000 kr.)

Kommune	Egentlige boliger	Adm.	pr. egentlige bolig	Drift	pr. egentlige bolig	Saml.udg.	pr. egentlige bolig
Kbh & Frb	330978	2795	0,01	4976	0,02	18716	0,06
Ballerup	20808	594	0,03	3645	0,18	5159	0,25
Værløse	7466			992	0,13	935	0,13
Helsingør	26989					5640	0,21
Hillerød	15345	771	0,05	2392	0,16	2910	0,19
Holbæk	15500	929	0,06	1.036	0,07	9115	0,59
Hvidebæk	2332	7	0,00	91	0,04	950	0,41

Skælskør	5381	10	0,00	746	0,14	1556	0,29
Ravnsborg	3077	156	0,05	540	0,18	748	0,24
Rønne (BOFA)	21277	72	0,00	3579	0,17	8269	0,39
Nr. Aaby	2319	66	0,03	277	0,12	730	0,31
Ryslinge	3045	55	0,02	546	0,18	1991	0,65
Svendborg	20668	1.707	0,08	792	0,04	3752	0,18
Skanderborg	8645	778	0,09	378	0,04	1245	0,14
Hirtshals	6431	80	0,01	1.070	0,17	2160	0,34
Gnm		616,89	0,03	1504,30	0,12	4258,42	0,29
Min		7,00	0,00	91,00	0,02	730,00	0,06
Maks		2795,00	0,09	4976,00	0,18	18716,00	0,65

Tabel 6.1.3.1.5. Nøgletal for kommunernes omkostninger til ordninger for farligt affald (1000 kr.)

Kommune	Egentlige boliger	Adm.	Pr. egentlige bolig	Drift	Pr. egentlige bolig	Saml.udg.	Pr. egentlige bolig
Kbh & Frb	330978	2380	0,01	3880	0,01	6720	0,02
Ballerup	20808	13	0,00	192	0,01	205	0,01
Værløse	7466			316	0,04	325	0,04
Helsingør	26989					1.509	0,06
Hillerød	15345	64	0,00	641	0,04	705	0,05
Holbæk	15500	184	0,01	386	0,02	584	0,04
Hvidebæk	2332					120	0,05
Skælskør	5381	10	0,00			10	0,00
Ravnsborg	3077	71	0,02	247	0,08	499	0,16
BOFA	21277	215	0,01	729	0,03	1843	0,09
Nr. Aaby	2319	8	0,00	188	0,08	305	0,13
Ryslinge	3045	10	0,00	378	0,12	388	0,13
Svendborg	20668	246	0,01	514	0,02	967	0,05
Skanderborg	8645	5	0,00	501	0,06	506	0,06
Hirtshals	6431	15	0,00	10	0,00	45	0,01
Gnm		268,40	0,01	665,14	0,04	982,06	0,06
Min		5,00	0,00	10,00	0,00	10,00	0,00
Maks		2380,00	0,02	3880,00	0,12	6720,00	0,16

Tabel 6.1.3.1.6. Nøgletal for kommunernes omkostninger til øvrige ordninger (1000 kr.)

Kommune	Egentlige boliger	Adm.	Pr. egentlige bolig	Drift	Pr. egentlige bolig	Saml.udg.	Pr. egentlige bolig
Kbh & Frb	330978	460	0,00	1380	0,0	890	0,00
Ballerup	20808						
Værløse	7466	301	0,04			301	0,04
Helsingør	26989						
Hillerød	15345	734	0,05			734	0,05
Holbæk	15500	439	0,03			439	0,03
Hvidebæk	2332	3	0,00			3	0,00
Skælskør	5381	522	0,10			522	0,10
Ravnsborg	3077						
Rønne (BOFA)	21277						
Nr. Aaby	2319	948	0,41			974	0,42
Ryslinge	3045						
Svendborg	20668						
Skanderborg	8645	27	0,00			27	0,00
Hirtshals	6431					-79	-0,01
Gnm		429,25	0,08	1380,00	0,00	423,44	0,07
Min		3,00	0,00	1380,00	0,00	-79,00	-0,01
Maks		948,00	0,41	1380,00	0,00	974,00	0,42

Tabel 6.1.3.1.7. Nøgletal for kommunernes samlede omkostninger til alle affaldsordningerne (1000 kr.)

Kommune	Egentlige boliger	Adm.	Pr. egentlige bolig	Drift	Pr. egentlige bolig	Saml.udg.	Pr. egentlige bolig
R98 (Kbh)	330978	81865	0,25	199466	0,60	406346	1,23
Ballerup	20808	1708	0,08	11803	0,57	18493	0,89
Værløse	7466	301	0,04	5236	0,70	8067	1,08
Helsingør	26989	1297	0,05			30127	1,12
Hillerød	15345	2904	0,19	10540	0,69	28168	1,84
Holbæk	15500	2634	0,17	10059	0,65	25353	1,64
Hvidebæk	2332	155	0,07	1137	0,49	2987	1,28
Skælskør	5381	752	0,14	4073	0,76	7107	1,32
Ravnsborg	3077	689,5	0,22	2533	0,82	3648,5	1,19
Rønne (BOFA)	21277	969	0,05	18617	0,87	36609	1,72
Nr. Aaby	2319	1131	0,49	1545	0,67	3652	1,57
Ryslinge	3045	89	0,03	4226	1,39	4207	1,38
Svendborg	20668	5777	0,28	9319	0,45	18532	0,90
Skanderborg	8645	1326	0,15	4866	0,56	7990	0,92
Hirtshals	6431	715	0,11	4717	0,73	7703	1,20
Gnm		6820,86	0,15	20581,21	0,71	40599,29	1,28
Min		89,00	0,03	1137,00	0,45	2987,00	0,89
Maks		81865,00	0,49	199466,00	1,39	406346,00	1,84

De syv tabeller giver alene et billede af, hvordan man kunne opstille nøgletal for kommunernes omkostninger til diverse affaldsordninger. Skulle billedet være ideelt, ville det kræve, at følgende forudsætninger alle var opfyldt:

- Omkostningerne var fordelt mellem private husholdnings- og erhvervsaffaldsordninger
- Omkostninger var fordelt mellem alle de udvalgte affaldsordninger
- Alle omkostningsposter var udfyldt for hver enkelt affaldsordning
- Alle kommuner havde opgjort deres omkostninger på det samme grundlag.

Disse forudsætninger er ikke opfyldt, som det blandt andet er beskrevet i starten af dette afsnit.

Som det fremgår af de syv tabeller over nøgletallene for kommunernes omkostninger varierer nøgletallene meget. Vurderer man kommunernes indsats alene ud fra disse tal, vil man konkludere, at omkostningerne pr. egentlig bolig spænder meget vidt. Man kunne således foranlediges til at mene, at en række kommuner, afhængigt af hvilke(n) ordninger der er tale om, burde kunne begrænse sine omkostninger.

På det foreliggende datagrundlag er det dog ikke muligt at drage sådanne konklusioner. Der er flere grunde hertil.

For det første varierer kommunernes metodik med hensyn til, hvordan omkostningerne opgøres, så meget, at en direkte sammenligning ikke er muligt.

For det andet er der ikke taget hensyn til effektivitet i ordningerne, service faktorer, organisatoriske faktorer og demografiske faktorer. Forhold der alle antages at have indflydelse på det kommunale omkostningsniveau.

Disse problemstillinger behandles i det efterfølgende.

6.1.4 Data vedrørende indsamlingseffektivitet

Formålet med at indhente oplysninger om indsamlede mængder, volumen til rådighed m.v. var primært at kunne vurdere kommunernes indsamlingseffektivitet for de enkelte affaldsordninger. Tesen var, at forskelle i indsamlingseffektiviteten ville kunne være en medvirkende årsag til forskelle i omkostningsniveauet.

Der er dog stort set ingen kommuner, der har opgivet det vurderede indsamlingspotentiale for de enkelte affaldsordninger. Dermed er det ikke muligt at opgøre indsamlingseffektiviteten for de enkelte kommuner. Af dette følger, at det ikke er muligt at drage nogle konklusioner mellem indsamlingseffektivitet og omkostninger.

De kommunale affaldsplaner skal fra og med planperioden 1. januar 2001 - 31. december 2012 indeholde et afsnit med en detaljeret redegørelse for kommunernes forventninger til de fremtidige affaldsmængder, der produceres i kommunen frem til 2013, jf. affaldsbekendtgørelsens § 7, stk. 1, pkt. 1.

For en række af affaldsordningerne er de indsamlede mængder opgivet. Hermed kan der gives en vurdering af, hvor store mængder af en given type affald der indsamles pr. egentlig bolig i den enkelte kommune. Dette vil som illustration blive gjort for henholdsvis dagrenovation, papir og glas.

Tabel 6.1.4.1. Indsamlingsdata for dagrenovation

Kommune	Indsamlet mængder (tons)	Antal tømninger pr. uge	Volumen til rådighed pr. uge (hl)	Volumen pr. egentlig bolig pr. uge (hl)	Indsamlet mængde pr. egentlig bolig (ton)
Kbh & Frb	229.875	38.300	551.000	1,66	0,69
Ballerup	10.600	10.063	26.992	1,30	0,51
Værløse	4.232		9.404	1,26	0,57
Helsingør	17.630	30.500	48.500	1,80	0,65
Hillerød	7.499		13.500	0,89	0,49
Holbæk	7.868	17.086	20.320	1,31	0,51
Hvidebæk	1.338	1.162			0,57
Skælskør	3.682				0,68
Ravnsborg	1.493	3.395	5.296	1,72	0,49
Rønne (BO-FA)					
Nørre Aaby	1.431	2.595	285	0,12	0,62
Ryslinge	2.300		6.500	2,13	0,76
Svendborg	7.290	7.400	26.728	1,29	0,35
Skanderborg	6.708	8.660	9.636	1,11	0,78
Hirtshals	3.992	6.095			0,62
Gennemsnit				1,32	0,59

Som det fremgår af tabellen, indsamles der gennemsnitlig 590 kilo dagrenovation pr. egentlig bolig i de 16 kommuner. De fleste ligger mellem 500 og 700 kilo, mens tre kommuner falder udenfor med hhv. 780, 760 og 350 kilo pr. egentlig bolig. Sammenligneligheden mellem tallene svækkes dog af, at der ikke er en opdeling mellem private og erhverv, og at potentialet ikke kendes.

Tabel 6.1.4.2. Indsamlingsdata for papir

Kommune	Indsamlet mængder (ton)	Antal tømninger pr. uge	Volumen til rådighed pr. uge (hl)	Volumen pr. egentlig bolig pr. uge (hl)	Indsamlet mængde pr. egentlig bolig (ton)
Kbh & Frb	21.386	15.000	38.570	0,12	0,06
Ballerup	1.309	93	1.670	0,08	0,06
Værløse	515	44	830	0,11	0,07
Helsingør	2.310	170	4.250	0,16	0,09
Hillerød	836	1.404			0,05
Holbæk	1.668	300	1710	0,11	0,11
Hvidebæk					
Skælskør	551		498	0,09	0,10
Ravnsborg					
Rønne (BO-FA)					
Nørre Aaby					
Ryslinge					
Svendborg	1.381	144	3.100	0,15	0,07
Skanderborg					
Hirtshals	282	48	96	0,02	0,04
Gennemsnit				0,10	0,07

Som det fremgår af tabellen, indsamles der i gennemsnit 70 kilo papir pr. egentlig bolig. De fleste ligger mellem 50 og 70 kilo, mens enkelte skiller sig ud med henholdsvis 110, 100, 90 og 40 kilo pr. egentlig bolig. Sammenligneligheden af tallene svækkes af, at der ikke er foretaget en opdeling mellem private og erhverv og af, at potentialet ikke kendes. Endelig er mængderne fra genbrugsstationen ikke medtaget. De reelt indsamlede mængder vil således være større end de i skemaet angivet.

Tabel 6.1.4.3. Indsamlingsdata for glas

Kommune	Indsamlet mængder (ton)	Antal tømninger pr. uge	Volumen til rådighed pr. uge (hl)	Volumen pr. egentlig bolig pr. uge (hl)	Indsamlet mængde pr. egentlig bolig (ton)
Kbh & Frb	6.214	750	13.050	0,04	0,019
Ballerup	602	39	775	0,04	0,028
Værløse	266	36	650	0,09	0,036
Helsingør	1.170	170	4.250	0,16	0,043
Hillerød		1.720			
Holbæk	745	85	1.480	0,09	0,048
Hvidebæk			30	0,01	
Skælskør	221		368	0,07	0,041
Ravnsborg					
Rønne (BO-FA)					
Nørre Aaby			140	0,06	
Ryslinge					
Svendborg					
Skanderborg		4	1.200	0,14	
Hirtshals	203	48	96	0,02	0,031
Gennemsnit				0,07	0,035

Som det fremgår af tabellen, indsamles der i gennemsnit 35 kilo glas pr. egentlig bolig. De fleste ligger mellem 30 og 50 kilo, mens enkelte skiller sig ud med henholdsvis 19 og 28 kilo pr. egentlig bolig. Sammenligneligheden af tallene svækkes af, at potentialet ikke kendt. Desuden er mængderne fra genbrugsstationerne ikke taget med. De reelt indsamlede mængder vil således være større end de i skemaet angivet.

For flere af de øvrige fraktioner vil det også være muligt at lave et skøn over de indsamlede mængder pr. egentlig bolig, men selvfølgelig kun i det omfang kommunerne har opgivet de relevante oplysninger. Men som det gælder for data i de ovenstående tre tabeller svækkes dataene af, at der ikke sker en fordeling mellem private og erhverv, og at potentialet i de enkelte kommuner ikke kendes. Samtidig vil en reel sammenligning også indebære, at de affaldsmængder, der indsamles via genbrugsstationen, blev medregnet. Som det fremgår af de udfyldte spørgeskemaer, har kommunerne i et vist omfang angivet, hvilke mængder og fraktioner/typer der indsamles på genbrugsstationerne. Men disse tal svækkes også af, at der ikke er foretaget en opdeling mellem private og erhverv.

Generelt er konklusionen, at der er gode muligheder for at få kendskab til de indsamlede mængder affald for nogle af de affaldsordninger, som er undersøgt i projektet. Det må eksempelvis antages, at det gennem en nærmere analyse af de indkomne mængder på genbrugsstationer er muligt at få et kvalificeret skøn over fordelingen mellem de mængder af affald, der kommer fra henholdsvis private og erhverv.

Tilgængæld er det ikke muligt at sige noget om indsamlingseffektiviteten, idet stort set ingen af kommunerne har angivet det vurderede indsamlingspotentiale for nogle af de affaldsordninger, der er spurgt til.

6.1.5 Oplysninger vedrørende udlicitering af affaldsordninger

For hver enkelt affaldsordningen havde kommunerne mulighed for at angive, om disse var udliciteret i 1999. Formålet med denne oplysning var at kunne vurdere, om der var en sammenhæng mellem omkostningsniveauet for de enkelte ordninger, og hvorvidt de var udliciteret.

Tabel 6.1.5.1. Tabel over udliciteret ordninger i de 16 kommuner (et kryds angiver, at ordningen er udliciteret)

Kommune	Dagrenovation	Papir	Glas	Storskrald	Haveaffald	Farligt affald
Kbh & Frb						
Ballerup	X ¹	X ²	X	X	X	X ³
Værløse	X ¹	X ²	X	X	X	X ¹
Helsingør	X ¹	X ¹	X	X	X	
Hillerød	X ¹	X ¹	X			
Holbæk	X ²			X		
Hvidebæk		X ²	X	X		
Skælskør	X					
Ravnsborg						
Rønne (BOFA)						
Nørre Aaby	X ²	X ¹	X		X	X ²
Ryslinge	X ¹					X ²
Svendborg	X ²	Delvis ¹		X		
Skanderborg	X ²			X		
Hirtshals	X ²					X ²
I alt	10	7	6	7	4	5

¹ Både ordningen for private og erhverv

² Kun ordningen for private

³ Kun ordningen for erhverv

Som det fremgår af tabellen, udliciteres en væsentlig andel af de kommunale affaldsordninger. Det skal dog bemærkes, at udliciteringen i langt størstedelen af tilfældene alene vedrører transporten af affaldet.

Dernæst skal det bemærkes, at for så vidt angår dagrenovationen fungerer disse ordninger i reglen således, at erhverv, der har dagrenovationslignende affald, kan tilslutte sig den private ordning. Dette betyder, at de fleste dagrenovationsordninger i realiteten er udliciterede for såvel private som erhverv. Det tilsvarende gør sig gældende for haveaffald og storskrald, i det omfang kommunerne tilbyder denne ydelse til erhverv.

For så vidt angår papir og glas er disse ofte etablerede som anvisningsordninger for erhverv, hvorfor en eventuel udlicitering af ordningerne selvsagt ikke er relevant. Hertil kommer, at erhverv i praksis vil kunne anvende kuber, affaldsøer o.lign., som i princippet kun er for husholdningerne, da det er umuligt at føre kontrol med om dette sker.

Som det endvidere fremgår af tabellen, er ikke alle ordningerne fra spørgeskemaet medtaget, idet der ikke for disse foretages udlicitering i samme grad. Det skal dog nævnes, at flere kommuner udliciterer en eller flere af ordningerne for henholdsvis kølemøbler, elektronikskrot, madaffald og klinisk risikoaffald.

Det kan således konkluderes, at der er gode muligheder for at få oplysninger om, i hvilket omfang kommunerne udliciterer sine affaldsordninger. Oplysninger må antages at være rimeligt valide, hvorfor de ville kunne anvendes som en faktor, der vil kunne indgå i en analyse af det kommunale omkostningsniveau.

7 Demografiske forhold og serviceforhold

I dette kapitel vil det blive undersøgt, om det er muligt at gruppere de 16 udvalgte kommuner ud fra de demografiske forhold. Endvidere vil det blive undersøgt, om det er muligt at gruppere kommunerne inden for de udvalgte affaldsordninger på servicefaktorerne.

Som det vil fremgå af kapitlet kan det konkluderes, at det ikke ud fra de 16 udvalgte kommuner er muligt at foretage en gruppering i ensartede "klynger" set under et, hverken ud fra servicemæssige eller demografiske faktorer.

Inden for de enkelte affaldsordninger tegner sig nogle reelle sammenligningsmuligheder for så vidt angår de servicemæssige faktorer.

For dagrenovationsordninger for private husholdninger er det muligt at foretage en gruppering på trods af, at et par kommuner faldt udenfor.

Mulighederne for en tilsvarende gruppering for dagrenovationsordninger for erhverv var derimod begrænset på grund af ordningernes forskelligartethed.

For ordninger for glas fra private husholdninger tegnede der sig nogle muligheder for at foretage en meningsfuld gruppering, men en nærmere analyse af de enkelte ordninger ville dog være nødvendig.

På genbrugspladserne var det muligt at foretage en gruppering for så vidt angik åbningstiderne. Grupperingen holder dog ikke stik, når der samtidig skulle tages højde for modtagne affaldstyper og -kategorier. Hertil var billedet for broget. Dernæst bliver grupperingen vanskeliggjort af, at det ikke er muligt at tegne et ensartet billede af de kommunale genbrugsstationer for så vidt angår antallet af genbrugsstationer pr. bolig/erhverv.

For farligt affaldsordninger for private husholdninger var det muligt at gruppere nogle af kommunerne, mens nogle faldt udenfor.

For farligt affaldsordninger for erhverv tegner der sig et klarere billede, som muliggør en reel sammenligning af en række kommuner.

For de øvrige affaldsordninger tegner der sig ligeledes nogle muligheder for at grupperer kommunerne for ordningerne for private husholdninger. Billedet er dog ikke entydigt og vil derfor kræve en nærmere analyse for at fastlægge en eventuel meningsfuld gruppering.

For så vidt angår de øvrige ordninger for erhverv var billedet mere entydigt, og for flere af de øvrige ordninger var det således muligt at foretage en ensartet gruppering.

På grund af de demografiske og servicemæssige forskelligheder er det ikke muligt at foretage en gruppering af de 16 kommuner set under ét.

Ser man på de enkelte affaldsordninger hver for sig, tegner billedet sig en smule anderledes. Her er mulighederne for at sammenligne de enkelte kommuner betydeligt bedre. Men en egentlig analyse besværliggøres selv sagt af, at de kommuner, som kan sammenlignes på en ordning, ikke nødvendigvis kan det på en anden ordning.

Hertil kommer endvidere problemerne med at sammenligne kommunernes nøgletal, for så vidt angår omkostninger til affaldsordninger, jf. kapitel 6.

Analysen i dette kapitel vil alene kunne anvendes til at vurdere, om det er muligt at foretage en gruppering af de 16 kommuner, mens det ikke vil være muligt at vurdere om, og i hvilket omfang, demografiske forhold og serviceforhold har indflydelse på det kommunale omkostningsniveau til affaldsordninger.

7.1 Demografiske forhold i de undersøgte kommuner

Projektets følgegruppe pegede på følgende tre demografiske faktorer, som man mente, havde størst indflydelse på de kommunale omkostningerne til affaldsordningerne, jf. afsnit 4.2.3:

1. Boligtype/boligsammensætning
2. Erhvervs sammensætning
3. Erhvervs tæthed.

Af tabel 7.1.1 fremgår en række demografiske forhold om de 16 kommuner. Oplysningerne er indsamlet via Danmarks Statistik.

Der skal ved arbejdet med tabellen gøres opmærksom på, at der i antallet af egentlige boliger i alt, jf. Danmarks Statistik, indgår oplysninger om etageboliger, parcelhuse, rækkehuse m.v., men at der ikke er direkte overensstemmelse. Det skyldes bl.a., at egentlige boliger i alt omfatter alle boliger i kommunen beboede eller ikke beboede. Derfor er der ikke overensstemmelse mellem antallet af egentlige boliger i alt og summen af de tre boligtyper (en-/tofamilie, etageboliger og sommerhuse).

Tabel 7.1.1. Udvalgte demografisk forhold i de 16 kommuner

Kommune	Beregnet antal en-/tofamilie-boliger*	Antal etageboliger	Sommerhuse	Egentlige boliger i alt	Befolkning	Antal erhverv	Andel af erhverv i forhold til antallet af boliger (%)	Erhvervs-tæthed (antal erhverv pr. km ²)	Befolknings-tæthed (indbyggere pr. km ²)
København	20813	251693	4237	279476	491082	27625	9,9	310	5524
Frederiksberg	1601	49746	23	51502	90227	4580	8,9	526	10377
Ballerup	9197	11429	3283	20808	45286	1906	9,2	56	1328
Værløse	5520	1803	16	7466	17839	788	10,6	23	584
Helsingør	22447	12899	2447	26989	59092	2989	11,1	26	486
Hillerød	8798	6432	314	15345	36065	1929	12,7	14	272
Holbæk	8505	6502	2436	15500	33555	1738	11,2	11	210
Hvidebæk	2253	77	14	2332	5513	323	13,9	13	222
Skælskør	3871	1391	794	5381	11438	764	14,2	5,5	68
Ravnsborg	2987	67	404	3077	5780	415	13,5	2,5	32
Rønne (BOFA)	5883	1393	161	7579	15148	728	9,6	25	521
Nørre Aaby	1978	291	363	2319	5301	371	16,0	5,7	82
Ryslinge	2839	125	9	3045	7212	419	13,8	5,1	88
Svendborg	13492	6316	433	20668	43003	2031	9,8	12	248
Skanderborg	6055	2461	115	8645	20903	1149	13,3	8	146
Hirtshals	5342	1001	1807	6431	14515	1017	15,5	5,2	74

* Det beregnede antal en-/tofamilieboliger er udregnet på baggrund af DS oplysninger om antal parcelhuse, rækkehuse og stuehuse.

Som det fremgår af tabellen, kan man ikke umiddelbart gruppere kommunerne i ensartede "klynger". Hertil varierer faktorerne for meget kommunerne imellem.

Eksempelvis er der fem kommuner, hvis andel af erhverv i forhold til boliger udgør fra 8-10%, hvorfor de i udgangspunktet kunne antages at være rimelig ensartede. Problemet er, at fx forholdet mellem en/-tofamilieboliger og etageboliger samt erhvervstætheden pr. km² langt fra er ensartede.

Forudsætningerne for udvælgelsen af kommunerne var, at der skulle udvælges (mindst) en interessentkommune for hvert af de fem udpegede affaldsselskaber. Dernæst skulle de 16 kommuner være indbyrdes sammenlignelige to og to med hensyn til fordelingen af egentlige boliger, og den samlede erhvervsandel heraf, og de skulle være beliggende i forskellige dele af landet. Endelig skulle de udvalgte kommuner være indstillet på at deltage i undersøgelsen.

Dette har selvsagt begrænset mulighederne for objektivet at udvælge 16 kommuner, som kunne grupperes i et begrænset antal "klynger" (fx 2 eller 3) med nogenlunde ensartede demografiske forhold. Selv for flere af de kommuner, der parvis passer sammen på de ovennævnte to faktorer, vil der være store forskelle på en række af de andre faktorer, eksempelvis befolknings- og erhvervstætheden.

Med det tilvejebragte datagrundlag for de 16 kommuner er det således ikke muligt at gruppere de 16 kommuner i "klynger", som er indbyrdes sammenlignelige for så vidt angår de demografiske forhold.

Konklusionen er ikke overraskende, idet der er tale om en generel problemstilling, der i særlig grad gør sig gældende, når man skal udvælge et relativt lille antal kommuner, der samtidigt ikke kan vælges frit.

7.2 Serviceforhold i de undersøgte kommuner

Projektets følgegruppe pegede på følgende otte servicefaktorer, som man mente havde størst indflydelse på de kommunale omkostninger til affaldsordninger:

- Antal affaldsordninger
- Ordningstyper (indsamlings-/anvisningsordninger)
- Antal afhentninger
- Affaldsordningernes dækningsgrad
- Virksomhedsservice
- Antal genbrugsstationer
- Antal fraktioner på genbrugsstationerne
- Åbningstider på genbrugsstationerne.

De otte faktorer relaterer sig til tre mere overordnede forhold. For det første kommunens samlede antal affaldsordninger (1. dot). For det andet forhold der vedrører den enkelte affaldsordning (dot 2-5). For det tredje forhold der vedrører de kommunale genbrugsstationer (dot 6-8).

I det efterfølgende er serviceforholdene beskrevet for de ordninger, som der er opstillet nøgletal for i analysen af kommunernes omkostninger til affaldsordninger, det vil sige dagrenovation, papir, glas, genbrugsstationer, farligt affald og øvrige ordninger.

Beskrivelserne af ordningerne er opdelt efter erhverv og husstande. Endvidere skelnes der mellem en-/tofamiliesboliger og etageboliger.

I forbindelse med hver ordning er det undersøgt, om der kan foretages en meningsfuld gruppering af de 16 kommuner baseret på ensartede servicefaktorer.

Som generel kommentar til afsnittet skal det bemærkes, at i det omfang der på baggrund af servicefaktorer kan foretages en gruppering af kommunerne i et mindre antal ”klynger”, der er kendetegnede ved ensartede ordninger, vil disse ”klynger” ikke kunne opretholdes i det omfang, at de også skal være ensartede for så vidt angår de demografiske faktorer, jf. afsnit 7.1.

Beskrivelsen af serviceforhold er primært baseret på data, som er indhentet i Kommunedatabasen.

7.2.1 Dagrenovationsordninger

I det efterfølgende er det i tabelform beskrevet, hvorledes ordningerne for indsamling af dagrenovation for henholdsvis private husstande og erhverv er etableret.

Tabel 7.2.1.1. Regulativfastsat henteordning for dagrenovation for en-/tofamiliesboliger med angivelse af det beregnede antal en-/tofamiliesboliger og antal egentlig boliger i kommunen

Kommune	Affaldsfraktion	Indsamling 1 kvartal	Indsamling 2 kvartal	Indsamling 3 kvartal	Indsamling 4 kvartal	Beregnet antal en-/tofamiliesboliger*	Antal egentlige boliger
København	Dagrenovation	13	13	13	13	20813	279476
Frederiksberg	Dagrenovation	13	13	13	13	1601	51502
Ballerup	Dagrenovation	13	13	13	13	9197	20808
Værløse	Dagrenovation	13	13	13	13	5520	7466
Helsingør	Dagrenovation	13	13	13	13	22447	26989
Hillerød	Dagrenovation	13	13	13	13	8798	15345
Holbæk	Dagrenovation	6,5	6,5	6,5	6,5	8505	15500
Holbæk	Organisk dagrenovation	6,5	6,5	6,5	6,5	8505	15500
Hvidebæk	Organisk dagrenovation	6,5	6,5	6,5	6,5	2253	2332
Hvidebæk	Rest affald	6,5	6,5	6,5	6,5	2253	2332
Skælskør	Dagrenovation	6,5	6,5	6,5	6,5	3871	5381
Skælskør	Organisk dagrenovation	6,5	6,5	6,5	6,5	3871	5381
Ravnsborg	Dagrenovation	6,5	6,5	6,5	6,5	2987	3077
Rønne	Dagrenovation	13	13	13	13	5883	7579
Nørre Aaby	Dagrenovation	13	13	13	13	1978	2319
Ryslinge	Rest affald	6,5	6,5	6,5	6,5	2839	3045
Ryslinge	Vegetabilsk dagrenovation	6,5	6,5	6,5	6,5	2839	3045
Svendborg	Dagrenovation	6,5	6,5	6,5	6,5	13492	20668
Skanderborg	Dagrenovation	13	13	13	13	6055	8645
Hirtshals	Dagrenovation	13	13	13	13	5342	6431

* Det beregnede antal en-/tofamiliesboliger er udregnet på baggrund af DS oplysninger om antal parcelhuse, rækkehuse og stuehuse.

Tabel 7.2.1.2. Regulativfastsat ordning for dagrenovation for etageejendomme med angivelse af antal etageboliger og egentlig boliger i kommunen

Kommune	Affaldsfraktion	Indsamling 1 kvartal	Indsamling 2 kvartal	Indsamling 3 kvartal	Indsamling 4 kvartal	Antal etageboliger	Antal egentlige boliger
København	Dagrenovation	13-36	13-36	13-36	13-36	251693	279476
Frederiksberg	Dagrenovation	13-65	13-65	13-65	13-65	49746	51502
Ballerup	Dagrenovation	13	13	13	13	11429	20808
Værløse	Dagrenovation	13	13	13	13	1803	7466
Helsingør	Dagrenovation	13	13	13	13	12899	26989
Hillerød	Dagrenovation	13	13	13	13	6432	15345
Holbæk	Dagrenovation	6,5	6,5	6,5	6,5	6502	15500
Holbæk	Organisk dagrenovation	6,5	6,5	6,5	6,5	6502	15500
Hvidebæk	Organisk dagrenovation	6,5	6,5	6,5	6,5	77	2332
Hvidebæk	Rest affald	6,5	6,5	6,5	6,5	77	2332
Skælskør	Dagrenovation	13	13	13	13	1391	5381
Skælskør	Organisk dagrenovation	6,5	6,5	6,5	6,5	1391	5381
Ravnsborg	Dagrenovation	6,5	6,5	6,5	6,5	67	3077
Rønne	Dagrenovation	13	13	13	13	1393	7579
Nørre Aaby	Dagrenovation	13	13	13	13	291	2319
Ryslinge	Rest affald	6,5	6,5	6,5	6,5	125	3045
Ryslinge	Vegetabilsk dagrenovation	6,5	6,5	6,5	6,5	125	3045
Svendborg	Dagrenovation	6,5	6,5	6,5	6,5	6316	20668
Skanderborg	Dagrenovation	13	13	13	13	2461	8645
Hirtshals	Dagrenovation	13	13	13	13	1001	6431

Som bekendt skal kommunerne etablere indsamlingsordninger for dagrenovation fra husholdninger, hvilket alle kommunerne også har gjort. Ud fra de to tabeller kan kommunerne inddeles i tre "klynger":

- Indsamling af dagrenovation 13 gange i kvartalet (11 kommuner)
- Indsamling af dagrenovation 6,5 gange i kvartalet (1 kommune)
- Indsamling af dagrenovation og organisk affald 6,5 gange i kvartalet (fire kommuner).

Som det fremgår af tabellen, tømmeres der i to af kommunerne oftere dagrenovation end én gang om ugen, hvilket skyldes, at der ikke er den fornødne plads ved etageboligerne til at opbevare ugetømning.

Set ud fra de valgte servicefaktorer er det således muligt at foretage en meningsfyldt gruppering af kommunerne for så vidt angår ensartede ordninger for indsamling af dagrenovation fra private husstande.

Tabel 7.2.1.3. Regulativfastsat ordning for dagrenovation for erhverv med angivelse af antal erhverv i kommunen

Kommune	Affaldsfraktion	Ordning	Antal erhverv
København	Organisk affald	Anvisningsordning	27625
Frederiksberg	Organisk affald	Anvisningsordning	4580
Ballerup	Dagrenovationslignende affald	Henteordning	1906
Værløse	Dagrenovationslignende affald	Henteordning	788
Helsingør	Dagrenovation	Henteordning	2989
Hillerød	Dagrenovation	Henteordning	1929
Holbæk	Dagrenovation	Anvisningsordning	1738
Holbæk	Organisk dagrenovation	Henteordning	1738
Holbæk	Dagrenovation	Henteordning	1738
Hvidebæk	Organisk dagrenovation	Henteordning	323
Hvidebæk	Rest affald	Henteordning	323
Hvidebæk	Dagrenovationslignende affald	Anvisningsordning	323
Skælskør	Dagrenovation	Anvisningsordning	764

Kommune	Affaldsfraktion	Ordning	Antal erhverv
Skælskør	Dagrenovation	Henteordning	764
Skælskør	Organisk dagrenovation	Henteordning	764
Skælskør	Dagrenovationslignende affald	Anvisningsordning	764
Ravnsborg	Dagrenovation	Henteordning	415
Ravnsborg	Dagrenovation	Anvisningsordning	415
Ravnsborg	Dagrenovation	Henteordning	415
Nørre Aaby	Dagrenovation	Henteordning	371
Ryslinge	Rest affald	Henteordning	419
Ryslinge	Vegetabilsk dagrenovation	Henteordning	419
Ryslinge	Dagrenovation	Anvisningsordning	419
Ryslinge	Organisk dagrenovation	Anvisningsordning	419
Svendborg	Dagrenovation	Henteordning	2031
Skanderborg	Dagrenovation	Henteordning	1149
Hirtshals	Dagrenovation	Henteordning	1017

Som det fremgår af tabellen, har 15 ud af de 16 kommuner én eller flere ordninger for dagrenovationslignende affald for erhverv. Det er dog kun muligt at identificere følgende "klynge" af kommuner, der har ensartede ordninger:

- Indsamlingsordninger for dagrenovation etableret som henteordninger (otte kommuner)

Ingen af de otte kommuner har dog angivet, hvor ofte affaldet hentes, hvorfor et konkret kendskab til dette vil kunne føre til en yderligere opdeling.

For så vidt angår de øvrige kommuner er det ikke muligt at foretage en meningsfyldt gruppering. Hertil er kommunernes ordninger for forskelligartede.

7.2.2 Papir- og papordninger

I det efterfølgende er det i tabelform beskrevet, hvorledes ordningerne for indsamling af papir for henholdsvis private husstande og erhverv er etableret.

Tabel 7.2.2.1. Regulativfastsat ordning for papir og pap for en-/tofamilieboliger i de 16 kommuner

Kommune	Affaldsfraktion	Ordning	Indsamling 1 kvartal	Indsamling 2 kvartal	Indsamling 3 kvartal	Indsamling 4 kvartal	Antal egentlige boliger
København	Papir og pap	Bringeordning					279476
Frederiksberg	Papir og pap	Henteordning	13	13	13	13	51502
Ballerup	Papir og pap	Henteordning	6,5	6,5	6,5	6,5	20808
Værløse	Papir og pap	Bringeordning					7466
Helsingør	Papir	Bringeordning					26989
Hillerød	Aviser og ugeblade	Henteordning	0	2	2	2	15345
Hillerød	Papir og pap blandet	Henteordning	0	1	1	1	15345
Holbæk	Aviser og ugeblade	Bringeordning					15500
Holbæk	Papir og pap	Henteordning					15500
Hvidebæk	Aviser og ugeblade	Bringeordning					2332
Hvidebæk	Papir og pap	Bringeordning					2332
Skælskør	Aviser og ugeblade	Bringeordning					5381
Skælskør	Papir og pap	Henteordning					5381
Rønne	Papir og pap	Henteordning	3	3	3	3	7579
Nørre Aaby	Aviser og ugeblade	Bringeordning	1,5	1,5	1,5	1,5	2319
Nørre Aaby	Papir og pap	Bringeordning	1	1	1	1	2319
Ryslinge	Papir og pap	Bringeordning	2	1	2	1	3045
Ryslinge	Papir og pap	Anvisningsordning					3045
	Aviser og ugeblade	Henteordning	3	3	3	3	20668

Kommune	Affaldsfraktion	Ordning	Indsamling 1 kvartal	Indsamling 2 kvartal	Indsamling 3 kvartal	Indsamling 4 kvartal	Antal egentlige boliger
Skanderborg	Papir og pap	Henteordning	0-1	3	2	3	8645
Hirtshals	Aviser og ugeblade	Bringeorndning					6431

Tabel 7.2.2.2. Regulativfastsat ordning for papir og pap for etageboliger i de 16 kommuner

Kommune	Affaldsfraktion	Ordning	Indsamling 1 kvartal	Indsamling 2 kvartal	Indsamling 3 kvartal	Indsamling 4 kvartal	Antal etageboliger	Antal
København	Papir og pap	Henteordning	6	6	6	6	251693	279476
Frederiksberg	Papir og pap	Henteordning	6,5	6,5	6,5	6,5	49746	51502
Ballerup	Papir og pap	Bringeorndning					11429	20808
Værløse	Papir og pap	Bringeorndning					1803	7466
Værløse	Papir og pap	Bringeorndning					1803	7466
Helsingør	Papir og pap	Fremgår ikke					12899	26989
Helsingør	Papir	Bringeorndning					12899	26989
Hillerød	Aviser og ugeblade	Henteordning	0	2	2	2	6432	15345
Hillerød	Papir og pap blandet	Henteordning	0	1	1	1	6432	15345
Holbæk	Aviser og ugeblade	Bringeorndning					6502	15500
Holbæk	Papir og pap	Henteordning					6502	15500
Hvidebæk	Aviser og ugeblade	Bringeorndning					77	2332
Hvidebæk	Papir og pap	Bringeorndning					77	2332
Skælskør	Aviser og ugeblade	Bringeorndning					1391	5381
Skælskør	Papir og pap	Henteordning					1391	5381
Rønne	Papir og pap	Henteordning	3	3	3	3	1393	7579
Nørre Aaby	Aviser og ugeblade	Bringeorndning	1,5	1,5	1,5	1,5	291	2319
Nørre Aaby	Papir og pap	Bringeorndning	1	1	1	1	291	2319
Ryslinge	Papir og pap	Bringeorndning	2	1	2	1	125	3045
Ryslinge	Papir og pap	Anvisningsordning					125	3045
Ryslinge	Papir og pap	Anvisningsordning					125	3045
Svendborg	Aviser og ugeblade	Henteordning	3	3	3	3	6316	20668
Skanderborg	Papir og pap	Henteordning	0-1	3	2	3	2461	8645
Hirtshals	Aviser og ugeblade	Bringeorndning					1001	6431

Hvis man ser bort fra, at fraktionerne ikke er de samme i kommunerne, og hvis det antages, at der altid er tilstrækkelig volumen til rådighed for fraktionerne i kommunerne, vil kommunerne kunne grupperes i følgende tre "klynger":

- Bringeorndninger for papir og pap (6 kommuner)
- Henteordninger for papir og pap (5 kommuner)
- Bring- og henteordninger for papir og pap (2 kommuner).

Der mangler to kommuner, hvilke skyldes, at disse har henholdsvis bringeorndning for en-/tofamilieboliger samt henteordning for etageboliger og omvendt.

Grupperingen svækkes af en række forhold. For det først er alle kommunerne ikke med. Dernæst er der i flere tilfælde tale om, at bringeorndningerne er udformet således, at det er på genbrugsstationen, der kan afleveres papir og pap. Endelig er henteordningen i en af kommunerne via storskraldsordningen. Hertil kommer, at forudsætningerne for grupperingen er tvivlsomme.

Tabel 7.2.2.3. Regulativfastsat ordning for papir og pap for erhverv i de 16 kommuner

Kommune	Affaldsfraktion	Ordning	Indsamling 1 kvartal	Indsamling 2 kvartal	Indsamling 3 kvartal	Indsamling 4 kvartal	Antal
København	Pap	Ringeordning					27625
København	Papir	Ringeordning					27625
Frederiksberg	Pap	Ringeordning					4580
Frederiksberg	Papir	Ringeordning					4580
Ballerup	Papir og pap	Henteordning					1906
Værløse	Papir og pap	Anvisningsordning					788
Værløse	Papir og pap	Bringeordning					788
Helsingør	Papir og pap	Anvisningsordning					2989
Hillerød	Aviser og ugeblade	Henteordning					1929
Hillerød	Papir og pap	Henteordning					1929
Holbæk	Aviser og ugeblade	Anvisningsordning					1738
Holbæk	Aviser, ugeblade og reklamer	Anvisningsordning					1738
Holbæk	Papir, karton og pap	Anvisningsordning					1738
Hvidebæk	Aviser og ugeblade	Bringeordning					323
Hvidebæk	Papir og pap	Bringeordning					323
Hvidebæk	Papir og pap	Henteordning					323
Skælskør	Aviser og ugeblade	Bringeordning					764
Skælskør	Papir og pap	Henteordning					764
Ravnsborg	Pap	Anvisningsordning					415
Ravnsborg	Papir	Anvisningsordning					415
Rønne	Papir og pap	Henteordning					728
Nørre Aaby	Papir og pap	Anvisningsordning					371
Ryslinge	Papir og pap	Bringeordning					419
Ryslinge	Papir og pap	Anvisningsordning					419
Svendborg	Aviser og ugeblade	Henteordning					2031
Skanderborg	Papir og pap	Anvisningsordning					1149
Hirtshals	Papir og pap	Henteordning					1017

Hvis man antager, at de forskellige fraktionsbetegnelser dækker de samme typer af papir og pap fra erhverv, kan kommunerne grupperes i følgende "klynger":

- Henteordninger for papir og pap (5 kommuner)
- Anvisningsordninger for papir og pap (5 kommuner)
- Ringeordninger for papir og pap (2 kommuner)
- Anvisnings- og bringeordninger for papir og pap (2 kommuner)
- Hente- og bringeordninger for papir og pap (2 kommuner).

Grupperingen svækkes af, at det ikke vides præcist, hvor stort et område ordningerne dækker (særligt der, hvor der er to typer ordninger), og hvor ofte affaldet bliver afhentet. En endelig gruppering vil således kræve en nærmere analyse af kommunernes ordninger.

7.2.3 Glasordninger

I det efterfølgende er det i tabelform beskrevet, hvorledes ordningerne for indsamling af glas fra private husstande er etableret.

Tabel 7.2.3.1. Regulativfastsat ordning for glas for en-/tofamilieboliger i de 16 kommuner

Kommune	Affaldsfraktion	Ordning	Indsamling 1 kvartal	Indsamling 2 kvartal	Indsamling 3 kvartal	Indsamling 4 kvartal	Antal en-/tofamilieboliger	Antal egentlige boliger
København	Flasker og glas	Bringeordning					27946	27946
Frederiksberg	Flasker og glas	Henteordning	6,5	6,5	6,5	6,5	51502	51502
Ballerup	Flasker og glas	henteordning	6,5	6,5	6,5	6,5	20808	20808
Værløse	Flasker og glas	Bringeordning					7466	7466
Helsingør	Flasker og glas	Bringeordning					26989	26989
Hillerød	Flasker og glas	Bringeordning					15345	15345
Holbæk	Flasker og glas	Bringeordning					15500	15500
Hvidebæk	Flasker og glas	Bringeordning					2332	2332
Skælskør	Flasker og glas	Bringeordning					5381	5381
Skælskør	Glas og flasker	Henteordning					5381	5381
Ravnsborg	Flasker og glas	Henteordning					3077	3077
Rønne	Flasker og glas	Bringeordning					7579	7579
Nørre Aaby	Flasker og glas	Bringeordning	1	0	0	0	2319	2319
Ryslinge	Flasker og glas	Henteordning	2	1	2	1	3045	3045
Ryslinge	Flasker og glas	Anvisningsordning					3045	3045
Svendborg	Flasker og glas	Henteordning	3	3	3	3	20668	20668
Skanderborg	Flasker og glas	Henteordning	1	3	2	3	8645	8645
Hirtshals	Flasker og glas	Bringeordning					6431	6431

Tabel 7.2.3.2. Regulativfastsat ordning for glas for etageboliger i de 16 kommuner

Kommune	Affaldsfraktion	Ordning	Indsamling 1 kvartal	Indsamling 2 kvartal	Indsamling 3 kvartal	Indsamling 4 kvartal	Antal etageboliger	Antal egentlige boliger
København	Flasker og glas	Bringeordning						251693
Frederiksberg	Flasker og glas	Henteordning	6,5	6,5	6,5	6,5		49746
Ballerup	Flasker og glas	Bringeordning						11429
Værløse	Flasker og glas	Bringeordning						1803
Helsingør	Flasker og glas	Bringeordning						12899
Hillerød	Flasker og glas	Bringeordning						6432
Holbæk	Flasker og glas	Bringeordning						6502
Hvidebæk	Flasker og glas	Bringeordning						77
Skælskør	Flasker og glas	Bringeordning						1391
Skælskør	Glas og flasker	Henteordning						1391
Ravnsborg	Flasker og glas	Henteordning						67
Rønne	Flasker og glas	Bringeordning						1393
Nørre Aaby	Flasker og glas	Bringeordning	1	0	0	0		291
Ryslinge	Flasker og glas	Bringeordning						125
Ryslinge	Flasker og glas	Anvisningsordning						125
Ryslinge	Flasker og glas	Anvisningsordning						125
Svendborg	Flasker og glas	Henteordning	3	3	3	3		6316
Skanderborg	Flasker og glas	Henteordning	1	3	2	3		2461
Hirtshals	Flasker og glas	Bringeordning						1001

Sammenholdes de to tabeller, kan kommunerne grupperes i følgende to "klynger":

- Bringeordninger for glas (9 kommuner)
- Henteordninger for glas (3 kommuner)

De resterende fire kommuner har ordninger, som ikke kan indgå i en ensartet gruppering.

For at der kan foretages en endelig gruppering, vil det være nødvendigt med en nærmere analyse af fx kubetæthed, volumen samt mulighederne for at aflevere på genbrugsstationen.

7.2.4 Genbrugsstationer

I det efterfølgende er der i tabelform beskrevet relevante serviceforhold på genbrugsstationerne, herunder hvilke typer affald der modtages.

Tabel 7.2.4.1. Antallet af genbrugsstationer og erhvervs adgang hertil samt antallet af egentlige boliger og erhverv pr. genbrugsstation

Kommune	Antal genbrugsstationer	Må erhverv anvende genbrugsstation?	Egentlig boliger pr. genbrugsstation	Erhverv pr. genbrugsstation
København	3	Ja	69.869	9.208
København	1	Nej		
Frederiksberg	1	Ja	51.502	4.580
Ballerup	1	Ja	20.808	1.906
Værløse	1	Ja	7.466	788
Helsingør	1	Ja	26.989	2.989
Hillerød	1	Ja	15.345	1.929
Holbæk	1	Nej	7.750	1.738
Holbæk	1	Nej		
Hvidebæk	1	Ja	2.332	323
Skælskør	1	Ja	2.691	764
Skælskør	1	Nej		
Ravnsborg	1	Ja	3.077	415
Rønne*	7/1,4	Ja	1.083/5.414	104/520
Nørre Aaby	1	Ja	2.319	371
Ryslinge	2	Ja	1.523	210
Svendborg	1	Ja	6.889	2.031
Svendborg	2	Nej		
Skanderborg	1	Ja	8.645	1.149
Hirtshals*	9/1,5	Nej	715/4.287	

* For Rønne og Hirtshals er der korrigeret for, at det samlede antal genbrugsstationer dækker samtlige interessentkommuner i det pågældende affaldsselskab.

Som det fremgår af tabellen, har borgerne i alle 16 kommuner adgang til mindst én genbrugsstation, mens der er én enkelt kommune, hvor erhverv ikke har adgang.

Erhvervs adgang til genbrugsstationerne er typisk betinget. Det kan fx dreje sig om, at køretøjer over 3500 kg. ikke har adgang, eller at der ikke må afleveres affaldsmængder over et vist antal kilo. I nogle tilfælde må erhverv ikke komme på genbrugsstationerne i weekenden, og/eller de må kun komme inden for bestemte tidsrum.

Af tabellen fremgår det, at der ikke er nogle ensartede forhold mellem, hvor mange egentlige boliger eller erhverv der er pr. genbrugsstation, hvorfor det ikke er muligt at lave en sammenligning på dette område.

Ved en gennemgang af de forskellige genbrugsstationers åbningstid kan kommunerne grupperes i følgende tre "klynger", dog med forskellige variationer.

- Åbningstid fra midt på formiddagen til ca kl. 18.00 på hverdage og fra kl. 10.00 til kl. 17.00 på lørdage og/eller søndage (10 kommuner), heraf holder tre af disse kommuner lukket midt på ugen
- Åbningstid fra kl. 7.00 eller 8.00 til midt eller sidst på eftermiddagen alle ugens hverdage samt lørdag og/eller søndag (4 kommuner), heraf holder en enkelt kommune lang tid åbent på en af hverdagene
- Åbningstider enkelte dage i løbet af ugen, herunder en dag i weekenden (to kommuner).

Generelt vil tidlige åbningstider og åbningstider i arbejdstiden være til fordel for erhverv. Tilsvarende vil lange åbningstider og weekendåben være til fordel for de private husstande. For begge parter gælder, at jo mere genbrugsstatio-

nen har åbent, des bedre service vil der være tale om, idet dette må antages at fordele presset på genbrugsstationen. Omvendt vil kortere åbningstider ikke umiddelbart være en serviceforringelse, så længe såvel private husstande som erhvervs behov bliver opfyldt.

Et andet forhold, der har betydning, er, hvilke affaldstyper og kategorier der modtages på genbrugsstationerne. Dette er illustreret i de følgende to tabeller.

Tabel 7.2.4.2. Affaldstyper der modtages på genbrugsstationerne fordelt på kommuner

Affaldstype (mellemløsniveau)	101	147	151	189	217	219	315	317	331	379	407	451	477	479	745	819	
Akkumulatorer			X	X				X	X		X	X	X	X	X		9
Aluminium											X	X				X	3
Asbest, ikke-støvende	X	X	X	X		X		X	X	X		X		X	X		11
Asbest, støvende														X			1
Asfalt						X								X			2
Autoruder														X	X		2
Batterier			X	X		X		X	X	X	X	X	X	X	X		11
Beton		X		X								X	X	X	X		6
Beton og tegl			X	X			X			X				X	X		6
Blandet								X	X								2
Bly												X					1
Brændbart	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X	X	15
Bygge- og anlægsaffald	X	X	X		X			X	X		X						7
CFC-holdige produkter	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	16
Dæk					X					X	X	X		X		X	6
Elektronikskrot	X	X			X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	14
EPS													X				1
Farligt affald	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X		X		X	13
Genanvendeligt affald											X		X			X	3
Glas og flasker	X	X	X	X	X		X	X	X		X	X	X	X		X	13
Glas, blandet								X	X	X				X			4
Have- og parkaffald	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	16
Ikke-brændbart	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X			13
Indbo						X					X	X	X				4
Jern									X			X					2
Jern og metal	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	15
Jord, grus og sten	X	X	X	X	X	X		X	X	X		X		X	X	X	13
Kabelskrot											X						1
Kobber												X					1
Landbrugsplast													X				1
Loppemarkedseffekter					X							X					2
Messing												X					1
Olje- og kemikalieaffald		X	X				X	X	X	X		X	X	X			9
Pap	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	16
Papir	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	16
PE													X				1
Planglas	X	X	X	X		X								X	X	X	8
Plast												X		X			2
PVC						X	X									X	3
Restaffald												X					1
Sanitet												X					1
Sten, cement, keramik og gips				X										X			2
Tegl	X	X										X	X				4
Tøj	X	X	X	X	X	X		X	X		X	X	X	X	X	X	14
Træ												X					1
Antal affaldstyper	16	18	18	18	15	16	13	19	20	14	19	30	19	26	16	16	

Tabel 7.2.4.3. Affaldskategorier der modtages på genbrugsstationerne fordelt på kommuner

Affaldskategori (overordnet niveau)	101	147	151	189	217	219	315	317	331	379	407	451	477	479	745	819
Blandet								X	X							
Blandet husholdningsaffald						X					X	X	X			
Brændbart	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X	X
Bygge- og anlægsaffald	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Elektronikskrot	X	X			X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Farligt affald	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Genanvendelige materialer											X		X			X
Glas	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Ikke-brændbart	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X		
Loppemarkedseffekter					X							X				
Metaller	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X
Organisk affald	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Papir og pap	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Plast						X	X					X	X	X		X
Restaffald												X				
Tekstiler	X	X	X	X	X	X		X	X		X	X	X	X	X	X
Udtjente biler					X					X	X	X		X		X
Antal affaldskategorier	10	10	9	9	12	11	11	11	11	9	13	15	12	12	9	12

Som det fremgår af de to tabeller, er der muligheder for aflevere mange affaldstyper og -kategorier på genbrugsstationerne.

En række standardtyper og -kategorier går igen på de fleste genbrugsstationer, mens billedet er betydeligt mere nuanceret, når det drejer sig om "specialtyper og -kategorier".

Det generelle billede er for forskelligartet til, at der kan foretages en detaljeret gruppering af kommunerne.

Det kan dog konkluderes, at antallet af affaldstyper, der modtages på genbrugsstationerne, er nogenlunde ens (13-20), hvor der dog er to kommuner, der skiller sig ud med henholdsvis 26 og 30 affaldstyper.

Tilsvarende er antallet af affaldskategorier, der modtages, nogenlunde ens (9-12), hvor dog en enkelt kommune skiller sig ud med 15 kategorier.

Der er dog ikke nødvendigvis sammenhæng mellem antallet af affaldstyper og -kategorier. Fx modtager en af de kommuner, som modtager 16 affaldstyper, 12 affaldskategorier, mens en af de kommuner, som modtager 18 affaldstyper, modtager 9 affaldskategorier.

Set ud fra et serviceperspektiv vil det kunne diskuteres hvornår der er tale om god service. Nogle vil opleve det som en god service, at der kan afleveres mange affaldsfraktioner/kategorier, mens andre vil synes, det er besværligt, at skulle sortere sit affald i mange typer/kategorier. Set ud fra et miljømæssigt synspunkt vil det alt andet lige være en fordel med en høj sorteringsgrad.

På det foreliggende grundlag vil det ikke være muligt at gruppere de kommunale genbrugsstationer i ensartede "klynger", hertil er de 16 kommuners genbrugsstationer for forskelligartede.

7.2.5 Ordninger for farligt affald

I det efterfølgende er det i tabelform beskrevet, hvorledes ordningerne for indsamling af farligt affald fra private husstande og erhverv er etableret.

Samlet for regulativfastsatte ordninger for farligt affald er det tydeligt, at 1999 var overgangsfasen fra, at regulativerne havde været gældende for olie- og kemikalieaffald, til at være gældende for farligt affald. Derfor har en stor del af kommunerne registreret begge regulativer på trods af, at det i flere tilfælde viser sig, at de nye regulativer har ophævet de gamle. Hvis de samme kørsler for farligt affald blev lavet for år 2000, ville billedet formodentligt være noget klarere.

Tabel 7.2.5.1. Regulativfastsat ordning for farligt affald for en-/tofamilieboliger i de 16 kommuner

Kommune	Affaldsfraktion	Ordning	Indsamling 1 kvartal	Indsamling 2 kvartal	Indsamling 3 kvartal	Indsamling 4 kvartal	Antal en-/tofamilieboliger	Antal erhverv
København	Problemaffald	Bringeordning						279476
Frederiksberg	Olie- og kemikalie-	Bringeordning	3	3	3	3		51502
Ballerup	Miljøfarligt affald	Ringeordning						20808
Værløse	Olie- og kemika-	Bringeordning	0	1	0	1		7466
Helsingør	Olie- og kemika-	Bringeordning						26989
Helsingør	Miljøfarligt affald	Bringeordning						26989
Hillerød	Farligt affald	Ringeordning						15345
Hillerød	Olie- og kemika-	Henteordning						15345
Holbæk	Miljøfarligt affald	Henteordning		1	1	1		15500
Holbæk	Miljøfarligt affald	Bringeordning						15500
Hvidebæk	Olie- og kemika-	Bringeordning						2332
Skælskør	Olie- og kemika-	Henteordning	1	2	2	1		5381
Ravnsborg	Miljøfarligt affald	Henteordning	0	1	0	1		3077
Rønne	Farligt affald	Bringeordning						7579
Nørre Aaby	Farligt affald	Bringeordning						2319
Nørre Aaby	Olie- og kemika-	Bringeordning						2319
Ryslinge	Farligt affald	Bringeordning						3045
Ryslinge	Problemaffald	Bringeordning	0	1	0	1		3045
Ryslinge	Problemaffald	Ringeordning						3045
Ryslinge	Olie- og kemika-	Anvisningsordning						3045
Svendborg	Olie- og kemika-	Bringeordning						20668
Svendborg	Farligt affald	Bringeordning						20668
Skanderborg	Olie- og kemika-	Bringeordning						8645
Hirtshals	Farligt affald	Bringeordning						6431

Tabel 7.2.5.2. Regulativfastsat ordning for farligt affald for etageboliger i de 16 kommuner

Kommune	Affaldsfraktion	Ordning	Indsamling 1 kvartal	Indsamling 2 kvartal	Indsamling 3 kvartal	Indsamling 4 kvartal	Antal etageboliger	Antal egentlige boliger
København	Problemaffald	Bringeordning					251693	279476
Frederiksberg	Olie- og kemika-	Bringeordning	3	3	3	3	49746	51502
Ballerup	Miljøfarligt affald	Ringeordning					11429	20808
Værløse	Olie- og kemika-	Bringeordning	0	1	0	1	1803	7466
Helsingør	Olie- og kemika-	Bringeordning					12899	26989
Helsingør	Miljøfarligt affald	Bringeordning					12899	26989
Hillerød	Farligt affald	Ringeordning					6432	15345
Hillerød	Olie- og kemika-	Henteordning					6432	15345
Holbæk	Miljøfarligt affald	Henteordning		1	1	1	6502	15500
Holbæk	Miljøfarligt affald	Bringeordning					6502	15500
Hvidebæk	Olie- og kemika-	Bringeordning					77	2332
Skælskør	Olie- og kemika-	Henteordning	1	2	2	1	1391	5381
Ravnsborg	Miljøfarligt affald	Bringeordning					67	3077
Rønne	Farligt affald	Bringeordning					1393	7579
Nørre Aaby	Farligt affald	Bringeordning					291	2319
Nørre Aaby	Olie- og kemika-	Bringeordning					291	2319

Kommune	Affaldsfraktion	Ordning	Indsamling 1 kvartal	Indsamling 2 kvartal	Indsamling 3 kvartal	Indsamling 4 kvartal	Antal etagebollger	Antal egentlige bollger
Ryslinge	Farligt affald	Bringeordning					125	3045
Ryslinge	Problemaffald	Bringeordning	0	1	0	1	125	3045
Ryslinge	Problemaffald	Ringeordning					125	3045
Ryslinge	Olie- og kemika-	Anvisningsordning					125	3045
Svendborg	Olie- og kemika-	Bringeordning					6316	20668
Svendborg	Farligt affald	Bringeordning					6316	20668
Skanderborg	Olie- og kemika-	Bringeordning					2461	8645
Hirtshals	Farligt affald	Bringeordning					1001	6431

Af tabellerne fremgår det, at flere kommuner har oplyst, at de har en bringeordning med indsamlingsintervaller. Baggrunden er, at miljøfarligt affald kan afleveres på containerpladserne i åbningstiden, og at miljøbilen har fx 10 indsamlingsdage.

Ud fra tabellerne tegner sig følgende to ”klynger” for indsamling af farligt affald fra private husstande:

- Bringeordninger (8 kommuner)
- Bringeordninger med faste indsamlingsintervaller (2 kommuner)

De øvrige kommuner kan ikke grupperes, idet ordningerne omfatter forskellige kombinationer af hente-, bringe- og/eller ringeordninger.

For farligt affald er der således en tendens til, at en række kommuner har relativt ensartede ordninger, som med held vil kunne anvendes ved en sammenligning. For så vidt angår de øvrige kommuner, kan der ikke drages nogle endegyldige konklusioner på det foreliggende grundlag.

Tablet 7.2.5.3. Regulativfastsat ordning for farligt affald for erhverv i de 16 kommuner

Kommune	Affaldsfraktion	Ordning	Antal erhverv
København	Genanvendeligt farligt affald	Ringeordning	27625
København	Ikke-genanvendeligt farligt affald	Ringeordning	27625
København	Olie- og kemikalieaffald	Ringeordning	27625
Frederiksberg	Farligt affald	Henteordning	4580
Ballerup	Olie- og benzinudskillere	Anvisningsordning	1906
Ballerup	Olieaffald	Anvisningsordning	1906
Ballerup	Olieaffald	Henteordning	1906
Værløse	Olie- og kemikalieaffald	Bringeordning	788
Helsingør	Olie- og kemikalieaffald	Henteordning	2989
Helsingør	Miljøfarligt affald	Henteordning	2989
Hillerød	Farligt affald	Henteordning	1929
Hillerød	Olie- og kemikalieaffald	Henteordning	1929
Holbæk	Miljøfarligt affald	Anvisningsordning	1738
Holbæk	Miljøfarligt affald	Henteordning	1738
Holbæk	Olie- og kemikalieaffald	Anvisningsordning	1738
Hvidebæk	Olie- og kemikalieaffald	Bringeordning	323
Hvidebæk	Miljøfarligt affald	Anvisningsordning	323
Skælskør	Olie- og kemikalieaffald	Anvisningsordning	764
Skælskør	Miljøfarligt affald	Anvisningsordning	764
Ravnsborg	Farligt affald	Henteordning	415
Ravnsborg	Olie- og kemikalieaffald	Anvisningsordning	415
Rønne	Farligt affald	Henteordning	728
Nørre Aaby	Olie- og kemikalieaffald	Anvisningsordning	371
Nørre Aaby	Farligt affald	Henteordning	371
Ryslinge	Farligt affald	Henteordning	419

Kommune	Affaldsfraktion	Ordning	Antal erhverv
Ryslinge	Problemaffald	Bringeordning	419
Ryslinge	Problemaffald	Henteordning	419
Ryslinge	Olie- og kemikalieaffald	Anvisningsordning	419
Svendborg	Olie- og kemikalieaffald	Henteordning	2031
Svendborg	Farligt affald	Henteordning	2031
Skanderborg	Farligt affald	Henteordning	1149
Hirtshals	Farligt affald	Henteordning	1017
Hirtshals	Miljøfarligt affald	Henteordning	1017
Hirtshals	Olieforurennet jord	Anvisningsordning	1017
Hirtshals	Olie- og benzinudskillere	Henteordning	1017

Grunden, til at der ikke er oplyst indsamlingsintervaller for henteordningerne er, at disse i praksis fungerer som ringeordninger. Hermed vil kommunerne kunne grupperes i følgende to ”klynger” for så vidt angår indsamling af farligt affald fra erhverv:

- Hente-/ringeordninger (9 kommuner)
- Anvisningsordninger og hente-/ringeordninger (5 kommuner).

De sidste to kommuners ordninger adskiller sig såvel fra de ovennævnte 14, som indbyrdes.

For farligt affald fra erhverv er der således også her en tendens til, at en række kommuner har relativt ensartede ordninger som med held vil kunne anvendes ved en sammenligning. For så vidt angår de øvrige kommuner kan der ikke drages nogle entydige konklusioner på det foreliggende grundlag.

7.2.6 Øvrige affaldsordninger

Ud over de ovenfor gennemgåede affaldsordninger blev der i spørgeskemaet til kommunerne ligeledes bedt om økonomiske data for følgende affaldsordninger:

- Storskrald
- Haveaffald
- Madaffald
- Klinisk risikoaffald
- Transportemballage af plast
- Forbrændingseget affald
- Ståltromler
- Kølemøbler
- Elektronikskrot.

Servicefaktorerne for de ni ovennævnte ordninger vil alene blive gennemgået på et overordnet niveau for henholdsvis private husstande og erhverv. Dette er beskrevet i de følgende to tabeller. En mere detaljeret beskrivelse af affaldsordningerne kan findes i bilag 8.1.

Tabel 7.2.6.1. Udvalgte servicefaktorer for "øvrige affaldsordninger" for private husstande

	Antal kommuner med ordning	Henteordning	Bringeordning	Kombinationer af ordninger ¹
Storskrald	16	10	3	3
Haveaffald	16	7	4	5
Kølemøbler ²	4	0	1	3
Elektronikskrot ³	5	1	1	3

¹ Kombinationer af ordninger dækker over, at kommunen har forskellige ordninger, herunder forskellige ordninger for henholdsvis en-/tofamleboliger og etageboliger

² For de øvrige 12 kommuner var det i hovedreglen muligt at aflevere kølemøbler på genbrugsstationen

³ Kommunernes regulativer for elektronikskrot skulle træde i kraft den 1. december 1999.

Det er ikke muligt at foretage nogen ensartet gruppering af de 16 kommuner ud fra de fire affaldsordninger set under et. For storskrald og haveaffald er en sådan gruppering delvis mulig. Tabellen dækker dog over, at der fx er forskellige indsamlingsintervaller i forbindelse med henteordninger, mens nogle kommuner ikke angiver indsamlingsintervaller.

Tabel 7.2.6.2. Udvalgte servicefaktorer for "øvrige affaldsordninger" fra erhverv.

	Antal kommuner med ordning	Henteordning ¹	Bringeordning	Anvisningsordning	Kombinationer af ordninger ²
Madaffald ³	15	12	0	2	1
Klinisk risikoaffald	16	12	1	0	3
Transportemballage af plast	15	2	0	11	2
Forbrændingsegnet affald	10	0	0	10	0
Ståltromler ⁴	15	1	0	14	0
Kølemøbler	14	4	1	8	1
Elektronikskrot	13	2	0	5	6

¹ Dækker også over ringeordninger

² Kombinationer af ordninger dækker over, at kommunen har forskellige ordninger for samme affaldsfraktion

³ De to kommuner, som angiver at have en anvisningsordning, har reelt en henteordning

⁴ I de fleste kommuner indgår ståltromler som en del af anvisningsordningen for jern og metal.

For så vidt angår fem af de syv affaldsordninger tegner der sig en relativ klar tendens til, hvilke typer ordninger kommunerne vælger. For madaffald og klinisk risikoaffald vælges typisk en henteordning. For transportemballage af plast, forbrændingsegnet affald og ståltromler vælges typisk en anvisningsordning. Hvad angår kølemøbler og elektronikskrot er billedet betydeligt mere broget.

Meget tyder dog på, at mulighederne for at foretage en reel sammenligning af ordningerne for erhverv, i form af ensartede grupperinger, er betydeligt bedre, end tilfældet er for ordningerne for private husholdninger.

Ud over de i dette kapitel beskrevne affaldsordninger har langt de fleste kommuner en række andre affaldsordninger. Det kan dreje sig om plastordninger for private husholdninger, sygehusaffaldsordninger for private husholdninger, flaske- og glasordninger for erhverv m.v. I bilag 7.1 er beskrevet en række af de regulativfastsatte ordninger, som er i de 16 kommuner.

8 Indsamling og bearbejdning af data fra forbrændings- og deponeringsanlæg

Dette kapitel beskriver, hvorledes der er indsamlet oplysninger til brug for den regnskabstekniske analyse af forbrændings- og deponeringsanlæg. De indsamlede oplysninger bliver dernæst behandlet med henblik på at undersøge om regnskabstekniske forhold kan forklare eventuelle forskelle i behandlingsgebyrerne.

I første omgang blev der udsendt spørgeskemaer til 48 kommunale modtageanlæg, der modtager affald til forbrænding og/eller deponering. Indsamlingen og behandlingen af disse data er beskrevet i afsnit 8.1.

Herefter blev der udvalgt fem affaldsselskaber, som indgår i projektet som cases. De fem affaldsselskaber blev bedt om at indsende yderligere data. Indsamlingen og behandlingen af disse data er beskrevet i afsnit 8.2.

8.1 Analyse af gebyrer og regnskabsprincipper for de anlæg der besvarede spørgeskemaet

Spørgeskemaet (bilag 8.1) blev udsendt til 48 kommunale anlæg, der modtager affald til forbrænding og/eller deponering. Anlæggene blev anmodet om at fremsende følgende oplysninger:

- Årsregnskab for 1999, gerne med supplerende bilag, specifikationer eller beretninger
- Oversigt over forbrændingstakster/-gebyrer, og/eller
- Oversigt over deponeringstakster/-gebyrer.

Anlæggene blev endvidere bedt om at angive, om de var (med)ejer af et forbrændings- og/eller et deponeringsanlæg. Endelig blev anlæggene bedt om at angive, om de var interesseret i at være genstand for en nærmere undersøgelse.

Udsendelsen af spørgeskemaerne blev fulgt op af telefoniske henvendelser for at opnå så stor en svarprocent som muligt. Således er det lykkedes at indsamle brugbare oplysninger fra 37 af de 48 adspurgte anlæg.

På basis af de indkomne oplysninger kan en væsentlig del af affaldet groft opdeles i følgende fraktioner:

- Blandet affald til forbrænding
- Dagrenovation (til forbrænding)
- Blandet affald til deponi.

Den efterfølgende regnskabstekniske analyse tager udgangspunkt i disse fraktioner.

8.1.1 Blandet affald til forbrænding

I alt 18 affaldsmottagere angav et gebyr for modtagelse af blandet affald til forbrænding. For adskillige af de 18 affaldsmottageres vedkommende forlanger man et mergegebyr, såfremt den bortskaffede mængde ikke har den fornødne "renhedsgrad", men kræver en eller anden form for specialbehandling, eksempelvis manuel sortering. For en række af selskaberne kan mergegebyret betegnes som ganske væsentligt, hvilket kan skyldes, at det forhøjede gebyrniveau ikke alene skal afspejle meromkostninger, men også skal opfattes som opdragende over for private og virksomheder, der afleverer affald. Dette aspekt er dog ikke underkastet en nærmere undersøgelse eller analyse.

De resterende 11 selskaber har ikke angivet andet end gebyr pr. ton bortskaffet affald. De i statistikken anvendte gebyrer er alle ekskl. statsafgifter og omkostninger til ekstrabehandling.

Gebyrerne fra de 18 selskaber fordeler sig som angivet i tabellen nedenfor.

Tabel 3.1. Sammenhæng mellem anvendelse af regnskabsprincipper og gebyr for fraktionen "Blandet affald til forbrænding"

Regnskabsprincip		+100 kr./ton	+200 kr./ton	+300 kr./ton	+400 kr./ton	+500 kr./ton
		7	6	3	1	1
Aktiveres og afskrives anlæg	Ja	3	4	1	1	1
	Nej	4	2	2	-	-
Udgiftsførsel af anlægsaktiver	Ja	4	4	2	1	1
	Nej	3	-	-	-	-
Henlæggelser/hensættelser	Ja	4	4	2	1	-
	Nej	-	1	-	-	1
Fordeling af fælles omkostninger	Ja	6	3	1	-	1
	Nej	-	1	1	-	-
Opdeling i driftsområder	Ja	7	4	3	-	1
	Nej	-	-	-	-	-

Bemærk, at ikke alle selskaber, der har angivet et gebyr for den pågældende fraktion, nødvendigvis har angivet, hvilke regnskabsprincipper man anvender.

Det kan oplyses, at det selskab, der har et gebyr på over kr. 500 pr. ton, er belastet af geografiske forhold, der kan gøre sammenligningen med andre selskaber vanskelig.

8.1.2 Dagenovation

I alt 18 affaldsmottagere angav et gebyr for modtagelse af dagenovation til forbrænding.

Gebyrerne fra de 18 selskaber fordeler sig som angivet i tabellen nedenfor.

Tabel 8.1.2.1. Sammenhæng mellem anvendelse af regnskabsprincipper og gebyr for fraktionen "Dagenovation"

Regnskabsprincip		+100 kr./ton	+200 kr./ton	+300 kr./ton	+400 kr./ton	+500 kr./ton
		5	6	5	1	1
Aktiveres og afskrives anlæg	Ja	2	4	2	1	1
	Nej	3	2	3	-	-
Udgiftsførsel af anlægsaktiver	Ja	4	4	2	1	1
	Nej	1	-	2	-	-
Henlæggelser/hensættelser	Ja	2	4	4	1	-
	Nej	-	1	-	-	1
Fordeling af fælles omkostninger	Ja	4	3	3	-	1
	Nej	-	1	1	-	-
Opdeling i driftsområder	Ja	5	4	5	-	1
	Nej	-	-	-	-	-

Bemærk, at ikke alle selskaber, der har angivet et gebyr for den pågældende fraktion, nødvendigvis har angivet, hvilke regnskabsprincipper man anvender.

8.1.3 Blandet affald til deponering

I alt 28 affaldsmottagere angav et gebyr for modtagelse af blandet affald til deponi. For en del af de 28 affaldsmottageres vedkommende forlanger man et mergebyr, såfremt den bortskaffede mængde ikke er sorteret på behørig vis, men kræver en eller anden form for specialbehandling, eksempelvis manuel sortering. For flere af de 28 selskaber kan mergebyret betegnes som ganske væsentligt, hvilket kan skyldes, at det forhøjede gebyrniveau ikke alene skal afspejle meromkostninger, men også skal opfattes som opdragende over for private og virksomheder, der afleverer affald, jf. omtalen under blandet affald til forbrænding. Dette aspekt er dog ikke underkastet en nærmere undersøgelse eller analyse.

Gebyrerne fra de 28 selskaber fordeler sig som angivet i tabellen nedenfor.

Tabel 8.1.3.1. Sammenhæng mellem anvendelse af regnskabsprincipper og gebyr for fraktionen "Blandet affald til deponi".

Regnskabsprincip		+100 kr./ton	+200 kr./ton	+300 kr./ton	+400 kr./ton	+500 kr./ton
		9	9	6	2	2
Aktiveres og afskrives anlæg	Ja	7	7	2	2	2
	Nej	2	2	4	-	-
Udgiftsførsel af anlægsaktiver	Ja	7	5	6	1	2
	Nej	2	3	-	-	-
Henlæggelser/hensættelser	Ja	8	8	1	2	-
	Nej	1	1	3	-	2
Fordeling af fællesomkostninger	Ja	6	7	2	2	2
	Nej	1	1	2	-	-
Opdeling i driftsområder	Ja	8	8	5	2	2
	Nej	-	-	-	-	-

Bemærk, at ikke alle selskaber, der har angivet et gebyr for den pågældende fraktion, nødvendigvis har angivet, hvilke regnskabsprincipper man anvender.

Som supplement til ovenstående fremstilling af de indkomne svar fra renovationselskaberne er i nedenstående tabel 8.1.3.2 vist gennemsnitsgebyrer for hver af de enkelte fraktioner sammenholdt med de respektive regnskabsprincipper. Det skal bemærkes, at der ved beregningen af gennemsnitstal er set bort fra det ene selskab, der havde signifikant større gebyrer end de øvrige. Dette skyldes dette selskabs særlige driftsforhold set i relation til geografien.

Tabel 8.1.3.1. Gennemsnitsgebyrer sammenholdt med regnskabsprincipper

Regnskabsprincip		Gennemsnitsgebyrer		
		Blandet affald (forbrænding)	Dagrenovation (forbrænding)	Affald til deponering
Aktiveres og afskrives anlæg	Ja	250 (9)	268 (9)	234 (19)
	Nej	227 (8)	245 (8)	279 (8)
Udgiftsførsel af anlægsaktiver	Ja	244 (11)	240 (11)	254 (20)
	Nej	148 (3)	262 (3)	187 (5)
Henlæggelser/hensættelser	Ja	246 (11)	275 (11)	216 (19)
	Nej	299 (1)	271 (1)	321 (6)
Fordeling af fællesomkostninger	Ja	202 (10)	234 (10)	244 (18)
	Nej	282 (2)	282 (2)	255 (4)
Opdeling i driftsområder	Ja	224 (14)	245 (14)	245 (24)
	Nej	-	-	-

Tallene i parentes angiver antallet af renovationselskaber, der qua deres besvarelser indgår i beregningen af gennemsnittet.

8.1.4 Trends og konkluderende kommentarer

Anvendelse af regnskabsprincipperne generelt

Hvis et affaldsselskab anvender et af de ovennævnte regnskabsprincipper, er der en tendens til, at der anvendes flere. Der er således en klar overvægt af virksomheder, der anvender fire eller flere af de fremhævede regnskabsprincipper. Det skal bemærkes, at anvendelse af både afskrivninger og udgiftsførsel godt kan forekomme, selv om de teoretisk set burde udelukke hinanden. Dels fordi der kan være tale om udgiftsførsel op til en vis beløbsgrænse, dels fordi der kan være tale om afskrivning af meget store investeringer som et forbrændingsanlæg, hvor selskabet normalt udgiftsfører også store, men ikke så store investeringer.

Forbrænding - anvendelse af regnskabsprincipperne

Det er kun på området aktivering og afskrivning af anlæg, at der stort set er lige mange, der anvender/ikke anvender princippet (8 og 9). På de andre områder er der majoritet af de selskaber, der anvender de nævnte principper. Alt andet lige skulle der på forbrændingsanlægget derfor ikke være så meget "støj" fra forskelle i regnskabsprincipper. Dette skal suppleres med, at de selskaber, der ikke aktiverer og afskriver, i mange tilfælde anvender afdrag som omkostning og dermed helt eller delvist eliminerer forskellen i regnskabsprincip.

Dette har dog ikke givet sig udslag i en harmonisering af gebyrerne, hvorfor der må være andre årsager til forskelle i gebyrer end de regnskabsmæssige forhold.

Deponi - anvendelse af regnskabsprincipperne

På deponiområdet er der generelt større forskel i anvendelsen af regnskabsprincipper, når der ses bort fra opdeling i driftsområder. Derfor vil der ved analyse af deponigebyrer skulle tages et større hensyn til forskelle i regnskabsprincipper end for forbrændings vedkommende.

Aktivering og afskrivning

På forbrændingsområdet er der generelt højere gebyrer for de selskaber, der aktiverer og afskriver. Derimod er der generelt lavere gebyrer for de selskaber, der ikke udgiftsfører anlægsaktiver. Dette harmonerer dog ikke med den tidligere anførte konklusion vedrørende aktivering og afskrivning. Da der kun er tre respondenter under udgiftsførsel af anlægsaktiver, kan det eventuelt tilskrives statistisk usikkerhed.

På deponiområdet er der modsætningsvis et generelt højere gebyr for de, der ikke aktiverer og afskriver, hvilket er i overensstemmelse med teorien.

Henlæggelser

På grund af det beskedne antal respondenter, der ikke anvender henlæggelser, er det vanskeligt at sige noget generelt om henlæggelser og gebyrstørrelser på forbrændingsområdet.

På deponiområdet er der en tendens til, at de, der anvender henlæggelser, har et lavere gebyr end de, der ikke anvender henlæggelser. Dette er i et vist omfang i overensstemmelse med det tidligere anførte eksempel, hvor henlæggelser kan anvendes til at udligne fremtidige investeringers indflydelse på geby-

ret. Omvendt kan påbegyndelse af henlæggelser til et større fremtidigt anlæg også give anledning til et højere gebyr.

Fordeling af fællesomkostninger

Vedrørende fordeling af fællesomkostninger er der generelt lavere gebyrer for de, der anvender fordeling. Dette er ikke i overensstemmelse med det eksempel, der tidligere er anført. Dog skal der også her tages hensyn til det beskedne antal respondenter (2 ud af 12 fordeler ikke på forbrændingsområdet).

Opdeling i driftsområder

Respondenterne anvender alle dette princip, hvorfor det ikke skulle give anledning til forskelle.

Det er ikke muligt med sikkerhed at påvise en systematisk sammenhæng mellem forskelle i regnskabsprincipper og forskelle i gebyrer på den undersøgte population. Der er som vist i kapitel 4.3 rent logisk en sammenhæng mellem forskelle i regnskabsprincipper og forskelle i gebyrer, men denne forskel kommer ikke til udtryk i den valgte stikprøve, hvorfor der må være andre forhold, der også betinger forskellene.

Der er i mange selskaber et ønske om, at der er en jævn udvikling i gebyrerne, og at borgere og brugere dermed ikke oplever store udsving i gebyrerne. Denne praksis udjævner forskelle i regnskabspraksis, men vil derfor også sløre forskelle heri.

Desuagtet at der ikke for stikprøvens vedkommende kan påvises en sammenhæng mellem forskelle i regnskabspraksis og forskelle i gebyrer, kan det anbefales, at der af hensyn til sammenligninger mellem selskabernes gebyrer anvendes ensartede regnskabsprincipper. Dette af hensyn til at søge at eliminere så mange usikkerhedsfaktorer som muligt.

Inspiration til at opnå sammenligneligheden og dermed gennemsigtigheden kan søges i "Råd og Vink".

8.2 Undersøgelse af de udvalgte 5 affaldsselskaber

De 37 affaldsselskaber i Danmark, der besvarede spørgeskemaet, repræsenterer en bred indgangsvinkel til, hvordan gebyrer fastsættes. Det skyldes, at en lang række af forhold spiller ind, når det enkelte selskab skal beregne sine gebyrer. De mange parametre beskrives og sammenholdes andetsteds, men de medfører i praksis, at relativt få selskaber er så ens, at en egentlig sammenholdelse af gebyrer efter regnskabsprincipper giver mening. Ofte er det andre parametre, der er bestemmende for, hvor gebyrsatserne størrelsesmæssigt befinder sig.

For at kunne foretage en vurdering af regnskabsprincippernes specifikke betydning, er det altså nødvendigt at eliminere andre "støjkilder" såsom geografisk placering, befolkningsgrundlag og valg af anvendt teknologi.

Med henblik på at kunne foretage en uddybende analyse af regnskabsprincippernes mulige betydning for gebyrfastsættelsen på 3 udvalgte, standardiserede fraktioner, er 5 selskaber blevet valgt ud og via spørgeskemaer blevet bedt om at uddybe deres procedurer for gebyrfastsættelse og regnskabsafregning. Fælles for de 5 selskaber er, at de alle har faciliteter både til deponering og

forbrænding, og endvidere har alle selskaber udtrykt interesse for at deltage i den videre analyse af, hvad regnskabsprincipper kan have af betydning for gebyrfastsættelsen og regnskabsaflæggelsen. Affaldsselskaberne varierer i størrelse og er geografisk fordelt således, at 2 ligger øst for Storebælt og 3 ligger i Jylland.

De 5 selskaber blev kontaktet med henblik på at fremsende yderligere oplysninger. Henvendelsen er vedlagt som bilag 8.2. Selskaberne blev bedt om at svare uddybende på forhold som:

- Gebyrer for de sidste 10 år for fraktionerne dagrenovation, affald til forbrænding og affald til deponi
- Kort redegørelse for principperne i gebyrberegningen
- Budget for 1999
- Oplysninger om, hvorvidt der sker indregning af tidligere års underskud eller overskud i de efterfølgende års gebyrfastsættelse
- Oplysninger om, hvorvidt der indgår henlæggelser i gebyrberegningen
- Oplysninger om, hvorvidt der indgår teoretiske afskrivninger, eller om der anvendes udgiftsførsel af anlægsanskaffelser
- Oplysninger om, hvorvidt der tilstræbes en stabil udvikling i gebyrstørrelserne
- Oplysninger om, hvorvidt der fordeles fællesomkostninger på gebyrerne,
- Oplysninger om, hvorvidt der indgår beregnede renter i gebyrerne
- Oplysninger om øvrige forhold af betydning for gebyrfastsættelsen.

8.2.1 Analyse

8.2.1.1 Vedrørende selve gebyrberegningen

Af de 5 selskaber er det kun et, der ikke foretager decideret sammenholdelse af forventede udgifter med ønskede indtægter ved fastlæggelsen af gebyrer. Generelt sammensættes gebyrerne for at dække udgifter til drift, investeringer, afskrivninger og henlæggelser. Ligeledes er der generel praksis omkring inkludering af administrationsomkostninger i gebyrberegningen. Generelt indgår også eventuelle indtægter i forbindelse med affaldshåndteringen eller kraft/varmeproduktion i det samlede regnskab, således sådanne indtægter faktisk påvirker gebyrfastsættelsen i nedadgående retning. Der er dog ikke i alle tilfælde foretaget en konkret beregning for alle de undersøgte 10 år.

Neden for er de enkelte selskabers besvarelse vedrørende gebyrberegningen anført i tilfældig orden.

”Det er budgetterede omkostninger og forventninger til kommende års aktiviteter, der er grundlaget for taksterne. Kan dog køre en periode med en takst, som så %-reguleres.”

”Gebyret er de seneste 5 år beregnet, således at samtlige udgifter (driftsomkostninger, administrationsomkostninger, renter og afdrag (afskrivning) og henlæggelser) fratrukket alle øvrige indtægter bortset fra gebyrer resulterer i en nettoomkostning, der skal dækkes af de samlede gebyrer. På affaldsvarmeverket er beregninger herefter simple, idet nettoomkostningerne divideres med de budgetterede tilførte affaldsmængder i ton, hvorefter forbrændingsgebyret kendes. På deponierne er beregningerne mere komplicerede, idet forskellige affaldsfraktioner har forskellige deponeringsomkostninger. Dette tages der hensyn til.”

”Fastlæggelsen af taksterne for forbrænding tog sin start samtidig med ibrugtagningen af forbrændingsanlægget. Taksterne blev fastsat efter, at der skulle være dækning for driftsudgifter, anlægsudgifter og forrentning/afskrivning. De dengang fastsatte takster er til og med 1999 primært reguleret med en prisfremskrivning. Undtaget er dog statsafgifter, som er indregnet fuldt ud. Det skal bemærkes, at der fra og med 2000 er takstkalkuleret med omkostningsægte takster.”

”På forbrændingsanlægget fastsættes gebyret efter forbrændingsomkostningerne på eget anlæg samt omkostninger til forbrænding på eksterne anlæg. På deponi er gebyret politisk fastsat, idet gebyret er besluttet fastsat højere end gebyret til forbrænding.”

”Gebyrerne fastlægges i relation til omkostningerne ved anlæggenes drift set i relation til belastning af materiel, energiindhold, omkostningsdækning i relation til afsætningsaftaler på varme (60% varmebelastning og 40% affaldsbelastning af udgifter).”

8.2.1.2 Vedrørende stabilitet og opnåelse af politiske mål

Alle selskaber tilstræber en stabil udvikling i affaldsgebyrerne over for kunderne. Et selskab er villig til at agere buffer over for stigende statsafgifter, så kunderne oplever en tillempet, afdæmpet udvikling. Alle selskaber ser dog også gebyrfastsættelsen som en indtægt, der fuldt ud skal dække diverse omkostninger.

En enkelt kommune har som opdragende foranstaltning besluttet, at gebyret for deponi pr. definition skal være højere end for forbrænding. Dette lader ikke til at være gældende for de øvrige fire selskaber i den udvidede analyse. Vi kan ikke udelukke, at der for selskaberne i den store population kan ske sådanne miljøpolitiske afvejninger. Der kan dog også være økonomiske motiver forbundet hermed, såfremt deponi på langt sigt og med indregning af alle direkte og indirekte omkostninger er dyrere end forbrænding.

Vedrørende ønsket om en stabil udvikling i gebyrerne har vi undersøgt gebyrudviklingen for dagrenovation for de fem selskaber set over 10 år. Dette er vist i tabel 8.2.1.2.1.

Tabel 8.2.1.2.1 Stigningstakst for gebyr for forbrænding af dagrenovation

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Selskab 1	-16%	-11%	126%	3%	3%	-14%	23%	11%	5%
Selskab 2			0%	0%	23%	20%	7%	0%	-5%
Selskab 3	0%	0%	0%	0%	U/B	200%	33%	-25%	17%
Selskab 4	-4%	0%	5%	3%	3%	0%	5%	30%	3%
Selskab 5	6%	0%	16%	2%	2%	26%	3%	7%	3%

Tabellen kan ikke umiddelbart bekræfte et ønske om en stabil udvikling i gebyrerne.

8.2.1.3 Vedrørende regnskabsprincipper

Nedenfor er vist svarene på spørgsmålene vedrørende anvendte regnskabsprincipper ved gebyrberegningen for de fem selskaber. Svarene er ikke anført i samme orden som opstillingen af selskaberne ovenfor eller i tabellerne

I. Aktiveres og afskrives der på materielle anlægsaktiver (driftsmidler, anlæg, deponi, etc.)?

- Nej

- Ja, for et anlæg ud af to
- Nej, kun delvist, hvis en investering betales kontant, straks afskrives den. Der kan optages lån, i hvilket omfang afdrag udgiftsføres
- Ja
- Både og, idet der sker en afskrivning af de materielle anlægsaktiver over egenkapitalen, medens afdrag på optagne lån udgiftsføres i resultatopgørelsen.

II. Sker der indregning af henlæggelser i gebyrberegningen?

- Det gør der ikke
- Det gør der
- Det gør der ikke
- Sker kun, hvad angår regnskabsaflæggelsen, ikke hvad angår gebyrerne
- Det gør der.

III. Fordeles fællesomkostninger til de enkelte aktiviteter?

- Ja
- Ja, hvad angår administrationsomkostninger
- Ja
- Ja, fællesomkostninger til administration fordeles
- Ja og nej, fællesomkostninger indgår på mellemregningskontoen som en udgift.

IV. Er budget/bogføring/regnskab opdelt i de enkelte aktiviteter/afdelinger?

- Ja, hele regnskabet er opdelt på afdelinger
- Ja
- Ja
- Ja, de enkelte afdelinger budgetteres og bogføres særskilt
- Ja.

Konkluderende er der forskel på de regnskabsprincipper, der afleder midlertidige forskelle som for eksempel, om der afskrives eller ej. For de principper, der afleder permanente forskelle, er der generelt ikke forskel, idet der fordeles fællesomkostninger og opdeles i aktiviteter.

8.2.1.4 Vedrørende den størrelsesmæssige spredning af gebyrerne

I nedenstående tre tabeller har vi vist indeks for de tre fraktioners gebyrer for de fem selskaber. Selskab 1 og 1991 er lig med 100.

Tabel 8.2.1.4.1. Gebyr for forbrænding af dagrenovation - indeks (selskab 1 1991 = 100)

	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Selskab 1	100	84	75	169	174	179	154	190	211	221
Selskab 2	-	-	142	142	142	175	210	225	225	213
Selskab 3	0	0	0	0	0	30	90	120	90	105
Selskab 4	96	92	92	96	99	102	102	107	140	144
Selskab 5	108	114	114	132	135	138	174	180	192	198

Selskab 3 har i en årrække ikke opkrævet gebyr til forbrænding. Angiveligt på grund af en god varmepris. Herudover er der en faktor 2 i forskel på højeste og laveste indeks for gebyrerne.

Ser man på de tre selskaber, der har de markant højeste gebyrer på forbrænding af dagrenovation, er der ikke sammenfald mellem de anvendte regn-

skabsprincipper, idet der både anvendes og ikke anvendes afskrivninger og henlæggelser.

Tabel 8.2.1.4.2. Gebyr for blandet affald til forbrænding - indeks (selskab 1 1991 = 100)

	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Selskab 1	100	95	88	139	143	147	126	156	173	181
Selskab 2	-	-	116	116	116	143	172	184	184	174
Selskab 3	0	0	0	0	0	25	37	61	74	86
Selskab 4	78	75	75	78	81	83	83	88	114	118
Selskab 5	88	93	93	69	69	71	61	78	88	93

Her er samme konklusion som for dagrenovation, idet det bemærkes, at der for selskab 5's vedkommende er et lavere gebyr for blandet affald end for dagrenovation.

Tabel 8.2.1.4.3. Gebyr for blandet affald til deponi - indeks (selskab 1 1991 = 100)

	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Selskab 1	100	103	103	149	153	157	93	145	169	174
Selskab 2	-	-	196	196	196	173	172	172	221	221
Selskab 3	38	43	45	47	49	50	56	66	86	93
Selskab 4	78	75	75	78	81	83	83	88	105	108
Selskab 5	-	75	78	78	78	78	86	96	100	110

Der er også her en faktor 2 i forskel mellem laveste og højeste indeks og manglende sammenfald mellem de anvendte regnskabsprincipper.

8.2.1.5 Vedrørende størrelsen af de fremhævede selskaber

Alle fem selskaber er så store, at det generelt er relevant at anvende de regnskabsprincipper, der er blevet spurgt om.

Selskaberne er så store, og de administrative fællesomkostninger så betydelige, at de bevidst inddrages som en aktivitet, der skal dækkes via gebyrindkrævnin-gen i forbindelse med affaldshåndteringen.

Herudover opdeler alle selskaberne regnskabsføringen i aktiviteter.

8.3 Konklusion

Konklusionen på den supplerende undersøgelse af fem selskaber er, at det heller ikke for disse selskaber set over en 10-års periode er muligt at påvise en sammenhæng mellem forskelle i regnskabsprincipper og forskelle i gebyrer.

Et ønske om en jævn udvikling i gebyrerne kan ikke umiddelbart bekræftes af gebyrerne for de fem.

Der er forskel de enkelte selskaber imellem, men årsagerne skal snarere findes i andre forhold. som den politiske tradition, produktionsapparatets tilstand, myndighedskrav, befolkningsgrundlag mv.

En række af de andre faktorer og forhold, der kan have indflydelse på gebyr-fastsættelsen. er angivet i bilag

BILAG 4.1. BRUTTOLISTE OVER FAKTORER DER KAN HAVE INDFLYDELSE PÅ DE KOMMUNALE OMKOSTNINGER TIL AFFALDSORDNINGER

Faktorer der har indflydelse på omkostninger for kommunale affaldsordninger	Faktorens indflydelse på gebyrets samlet størrelse	Har kommunen indflydelse på faktoren
Økonomiske forhold		
<i>Driftsomkostninger</i>		
Personale og administration	Jo større administration, des højere gebyrer.	Stor, da kommunen, inden for rammerne af lovgivningen, selv fastsætter størrelsen og organiseringen af administrationen, herunder omfanget af de opgaver der skal løses og hvordan
Varekøb	Jo flere varekøb, des højere gebyrpriser (alt andet lige)	Gennem kommunernes indkøbspolitik har kommunen indflydelse (kvalitetskrav, miljøkrav, muligheder for mængderabat m.v.)
Vedligeholdelse	Jo mere vedligeholdelse, des højere gebyrer. Vedligeholdelsen vil i et vist omfang afhænge af den valgte teknologi/materiel. God vedligeholdelse kan på lang sigt føre til færre investeringer	Stor, da kommunerne har indflydelse på valg af teknologi/materiel og heraf følgende vedligeholdelse
Indsamling af affald	Jo større udgifter til driften af indsamlingen, des højere gebyrer (driften kan såvel være udliciteret som varetaget af kommunen selv)	Stor, da kommunen selv træffer beslutning om, hvorledes indsamlingen skal foregå
<i>Omkostninger ifm. større investeringer</i>		
Henlæggelser	I det omfang kommunen foretager henlæggelser til senere investeringer, vil gebyret blive større. Tilsvarende vil ske, hvis investeringer finansieres efter den er foretaget.	Afhænger af om investeringen er frivillig eller nødvendig samt forudsætningerne for den valgte investering (fx teknologivalg, miljøkrav, m.v)
Etablering af anlæg	Mulighederne for at etablere anlæg, vil påvirke gebyret. Påvirkningen vil afhænge af fx de geografiske og demografiske forhold samt valget af teknologi.	Begrænset, da der stilles omfangsrige krav til fx etableringen af forbrændingsanlæg og deponeringsanlæg.
Indkøb af materiel (indsamlingsmateriale, køretøjer, containere o.lign)	Kvaliteteten og mængde af materiel påvirker gebyret i opadgående retning	Stor, da kommunen selv træffer beslutning om kvaliteten og mængden af materiel
Afskrivningsperiode	Afskrivningsperiodens længde har betydning for størrelsen af det årlige bidrag fra gebyrerne	Rimelig, da kommunen selv vælger sin afskrivningsperiode
<i>Udgifter/indtægter</i>		
Behandlingsgebyrer	Jo højere behandlingstakster, des højere gebyrer	Begænset, afhænger af fx ejerforhold, teknologi og effektivitet
Afsætningspriser, herunder energi- og varmepriser	Jo højere afsætningspriser, des lavere gebyrer og vice versa	Afhænger af hvad affaldet skal afsættes til. Hvis kommunen har ejerskab til behandlingsanlægget er der mulighed for indflydelse. For en række affaldsfraktioner har markedspriserne stor betydning, da behandlingen varetages af private behandlingsvirksomheder
Afgifter (affaldsafgifter, affaldsvarmeafgifter)	Jo højere afgifter, des højere gebyrer og vice versa	Kommunerne har ingen direkte indflydelse på fastsættelsen af afgifterne

Renteindtægter/-udgifter	Jo flere renteindtægter, des lavere gebyrer og vice versa	Begrænset, da renteindtægter må formodes at være begrænset, qua det er et hvile-i-sig-selv-område
Salg af ekstra sække, stativer, kompostbeholdere, m.v.	Jo flere vare du kan sælge til borgerne uden for ordningen, des lavere gebyrer	Stor, da kommunen bestemmer ordningens omfang og indhold
Salg af vare fra genbrugsbutik på genbrugsstationen	Jo mere salg, des lavere gebyrer (alt andet lige)	Stor, da kommunen selv beslutter om den vil etablere en genbrugsbutik
Organisatoriske forhold		
"In-house" produktion	Kommunerne kan selv, eller i fælleskommunale samarbejder vælge at løse en række af opgaverne. Dette kan påvirke gebyret såvel positivt som negativt	Stor, da kommunen selv beslutter dette, under hensyntagen til de konkurrenceretlige regler
Udlicitering	Kommunerne kan selv, eller i fælleskommunale samarbejder vælge, at udlicitere en række af opgaverne. Dette kan påvirke gebyret såvel positivt som negativt.	Stor, da kommunen selv beslutter om opgaver skal udliciteres.
Varetages opgaven af kommunen og/eller et affaldsselskab	Det kan ikke konkluderes entydigt, i hvilken retning dette forhold påvirker gebyret. For mindre kommunerne vil etableringen af et fælleskommunalt selskab kunne føre til effektiviseringsgevinster, mens større kommuner ikke nødvendigvis vil kunne opnå effektiviseringsgevinster	Stor, da kommunen selv beslutter om den vil indgå i et fælleskommunalt selskab.
Ejerskab af behandlingsanlæg	Det kan ikke afgøres om ejerskabet har en positiv eller negativ indflydelse på gebyrets størrelse	Stor, da kommunen selv træffe beslutning om ejerskab, under hensyntagen til de konkurrenceretlige regler
Demografiske forhold		
Boligtyper/boligsammensætningen	Fordelingen mellem etagebyggeri, række, villaer og parcelhuse samt tætheden heraf påvirker gebyret i begge retninger	Begrænset (og langsigtede), da det kræver ændringer i kommunens boligstruktur
Befolkningstætheden	Des større befolkningstæthed, des lavere gebyrer (alt andet lige)	Begrænset (og langsigtede), da det kræver tiltrækning af "nye" borgere til kommunen.
Antal beboere pr. husstand	Jo flere beboere pr. husstand, des højere gebyrer (alt andet lige)	Begrænset
"Besværlige" afhentningsadresser	"Besværlige" afhentningsadresser, vil det medføre øget gebyrer for den/de pågældende husstande, da de kan pålægges et "sæргеbyr"	Kommunen kan opfordre til at adgangsforsloene gøres bedre, men kan ikke tvinge borgeren. Pålægningen af et "sæргеbyr" kan dog virke motiverende
Erhvervstæthed	Des større erhvervstæthed, des lavere gebyrer (alt andet lige)	Begrænset, da det kræver ændringer i erhvervsstrukturen (udlægning af områder, erhvervs politik m.v.)
Erhvervs sammensætning	Jo flere forskellige affaldsfraktioner, des dyrere vil det alt andet lige være at indsamle den enkelte affaldsfraktion	Begrænset, kan blandt andet ske gennem den førte erhvervs politik
Virksomhedernes størrelse	Jo flere ansatte, des større mængder affald pr. virksomhed (alt andet lige)	Begrænset, kan blandt andet ske gennem den førte erhvervs politik
Serviceforhold		

Antal affaldsordninger	Jo flere affaldsordninger, des højere gebyrer (alt andet lige). Dette kan dog afhænge af fx behandlingspriserne, indsamlingspriser o.lign. Det er ikke utænkeligt, at øget udsortering kan føre til lavere gebyrer set under et, blandt andet må man forvente at der kan opnås rationaliseringsgevinster i administrationen.	Stor, da kommunen selv vælger antallet af ordninger, udover hvad der kræves i henhold til affaldsbekendtgørelsen
Ordningstype (indsamlings- eller anvisningsordning)	Anvisningsordninger betyder lavere gebyrer	Rimelig, da kommunen i et vist omfang selv bestemmer ordningens form (bekendtgørelsen stiller dog visse krav til ordningernes type)
Indsamlingsmateriel	Jo dyrere indsamlingsmateriel, des højere gebyrer. Kvaliteten/enkeltheden af den valgte teknologi/ordning vil desuden have indflydelse på gebyrets størrelse.	Stor, da kommunerne i vidt omfang står for valget af indsamlingsmateriel
Antal afhentninger	Jo flere afhentninger, des højere gebyrer	Stor, da kommunerne i vidt omfang selv fastlægger antallet af afhentninger
Affaldsordningernes dækningsgrad	Jo større dækningsgrad, des højere gebyrer (alt andet lige)	Rimelig, da kommunen inden for rammerne af affaldsbekendtgørelsen selv kan bestemme dækningsgraden af affaldsordningerne
Antal genbrugsstationer	Jo flere genbrugsstationer, des højere samlet gebyrer	Stor, da kommunerne bestemmer hvor mange genbrugsstationer der skal etableres
Antal fraktioner på genbrugsstationerne	Øget udsortering kan føre til lavere behandlingsomkostninger for den samlede affaldsmængde, da det betyder renere affaldsfraktioner. Det omvendte kan dog også være tilfældet, såfremt behandlingsomkostningerne for nogle af de udsorterede fraktioner er forholdsvis stor. Øget udsortering stiller endvidere større krav til genbrugspladsen etablering og drift, hvilket alt andet lige øger omkostninger og dermed gebyret.	Stor, da kommunen har indflydelse på antallet af fraktioner på genbrugspladsen samt driften heraf
Genbrugsbutik på genbrugspladsen	Etableringen af en genbrugsbutik fører til lavere gebyrer, da mindre affald vil skulle videreføres til "normal" behandling. Omvendt kræver genbrugsbutikken ressourcer, hvilket øger gebyret.	Stor, da kommunen selv bestemmer om der skal være en genbrugsbutik.
Åbningstider på genbrugspladsen	Jo længere åbningstider, des større gebyrer (alt andet lige). Begrænset åbningstider, kan medføre at udsorteringen begrænses, hvilket kan medføre højere gebyrer	Stor, da kommunen selv fastsætter genbrugsstationens åbningstider
Borgerservice (mulighed for borgerhenvendelse, dialog, informationsmateriale m.v.)	Øger service vil alt andet lige øge gebyrets størrelse. Omvendt kan servicen medvirke til en bedre udsortering m.v., der samlet set vil begrænse udgifterne og dermed medføre lavere gebyrer	Stor, da kommunen selv bestemmer sit serviceniveau overfor borgerne
Virksomhedsservice (erhvervsaffaldskonsulenter, informationsmateriale, mulighed for virksomhedshenvendelser m.v.)	Øget service vil alt andet lige øge gebyrets størrelse. Omvendt kan servicen medvirke til bedre udsortering m.v., der samlet set vil begrænse udgifterne og dermed medføre lavere gebyrer	Stor da kommunen selv bestemmer sit serviceniveau overfor virksomhederne
Andre forhold		
Borgernes indstilling	Jo bedre udsortering, des lavere gebyrer (alt andet lige).	Kommunerne har ikke direkte indflydelse på borgernes indstilling, men kan påvirke motivationen gennem informationsmateriale, dialog og delvist gennem gebyrets størrelse, fx vægtbaseret gebyrer (under hensyntagen til principperne for gebyrfastsættelsen)

Øvrige myndigheders administrationspraksis (amter, skat og told, arbeidstilsynet m.v.)	Der kan ikke siges noget entydigt om, hvorledes dette påvirker gebyret	Begrænset i det omfang de øvrige myndigheders administration sker inden for rammer af lovgivningen på de respektive områder
Affaldsmængder	Jo større affaldsmængder i kommune, des højere gebyrer (alt andet lige)	Begrænset, da kommunes vanskeligt kan styre brugerens forbrug og dermed deres affaldsproduktion
Arbejds miljø	Jo bedre arbejdsmiljø, des højere gebyrer. Bedre arbejdsmiljø kan dog motivere medarbejderne til en mere effektiv indsats, hvilket kan resultere i lavere gebyrer	Stor, da kommunerne kan bestemme arbejdsmiljøforholdene udover det påkrævet
Kvalitetskrav til behandlingen	Jo højere kvalitetskrav, des højere gebyrer (alt andet lige)	Stor, da kommunerne selv fastsætter kravene til behandlingen af affaldet ud over det påkrævet. Det kræver selvfølgelig at der eksisterer behandlingsanlæg, som kan leve op til kommunens krav

BILAG 4.2. DET KOMMUNALE BUDGET- OG REGNSKABSSYSTEM

Som led i en analyse af gennemsigthed i kommunale affaldsgebyrer skal det undersøges, i hvilken udstrækning den generelle statistik, der indsamles inden for rammerne af Indenrigsministeriets kommunale budget- og regnskabssystem (KBRS), kan anvendes i analyser eller udvælgelse af de 15 pilotkommuner under Del A i metodebeskrivelsen.

KBRS er netop blevet revideret, og med de nye ændringer er der skabt et bedre grundlag for at anvende KBRS som udgangspunkt for en vurdering af det kommunale omkostningsniveau på affaldsområdet (herunder en vejledende kontoplan). Det er dog ikke muligt at anvende det revideret KBRS, idet denne undersøgelse bygger på 1999-tal.

Analysen af gennemsigthed i kommunale renovationsgebyrer

I det foreløbige metodeoplæg vedrørende Del A – kommunale affaldsordninger for affald fra private husstande og erhverv lægges der op til, at der skal foretages analyser baseret på nøgletal for de 15 kommuner, som omfatter udgifter/omkostninger vedrørende:

- Administration
- Genbrugsordninger
- Haveaffald
- Storskrald/genbrugsstation
- Dagrenovationsindsamling
- Miljøfarligt affald.

Analysemetoden forudsætter, at rimelig detaljerede udgiftsoplysninger vedrørende ovenstående udgifter til administration og ordninger kan sammenholdes med mål for serviceniveau, frekvenser, befolkningstæthed mv.

I oplægget fravælges et antal poster, herunder poster som:

- Renteudgifter/indtægter
- Investeringer
- Henlæggelser.

Det kommunale budget- og regnskabssystem

Inden for rammerne af Indenrigsministeriets kommunale budget og regnskabssystem (KBRS) indsamles fra kommunale budgetter og regnskaber, drifts- og anlægsudgifter og indtægter på hovedfunktionen 0.45 Renovation.

Hovedfunktionen renovation er underopdelt i funktionerne:

- 0.45.60 Fælles formål
- 0.45.61 Renovation
- 0.45.62 Konverteringsanlæg
- 0.45.63 Lossepladser
- 0.45.64 Olie- og kemikalieaffald mv.
- 0.45.65 Genanvendelsesanlæg og forsortering.

For samtlige funktioner er følgende grupperinger autoriserede for drift:

- 90 Administrationsudgifter
- 91 Renter af kommunens udlæg

- 92 Gebyr for genanvendelsesordninger
- 93 Salg af genanvendelige materialer

Endvidere er udgifts- og indtægtsarterne autoriseret tværgående i den kommunale kontoplan og dermed også for renovation.

Yderligere indsamles kommunernes budgetterede personale (omregnet til fuldtidsstillinger) på funktionsniveau som led i KBRs.

Endelig indsamles uden for de egentlige statistik hovedtal for fælleskommunale virksomheder i henhold til styrelseslovens §60, herunder 53 fælleskommunale selskaber (B2000) inden for området renovation og genbrug.

Regnskabsprincipper

Regnskabsprincipperne, som anvendes i KBRs, er det såkaldte modificerede udgiftsbaserede regnskab. Det betyder, at de løbende udgifter og indtægter registreres og periodiseres efter transaktionsprincippet pr. regnskabsår. Alle udgifter også større investeringer med et flerårigt sigte udgiftsføres på transaktionstidspunktet, mens beregnede omkostninger, som fx periodiserede afskrivninger, ikke anvendes.

Kommunerne skal imidlertid fastsætte deres takster efter hvile-i-sig-selvprincippet, hvor taksterne skal dække alle omkostninger på lang sigt, herunder:

- Forrentning af lån optaget til investeringer
- Forrentning af henlæggelser til investeringer
- Fordelte omkostninger, herunder udgifter afholdt af den almindelige kommunale administration
- Afskrivning af større investeringer.

Med henblik på at sikre gennemsigtighed i forholdet mellem kommunen og den brugerfinansierede forsyningsvirksomhed gennemføres et antal eksterne og interne regnskabsrutiner.

Kravet til de eksterne regnskabsrutiner understøttes blandt andet gennem de autoriserede grupperinger på funktionerne anført ovenfor. De interne regnskabsrutiner skal herudover sikre målsætningen om brugerfinansiering på lang sigt og en sammenhæng mellem omkostninger og takster.

De autoriserede eksterne regnskaber

Renter af udlæg

Når renovationsopgaven udføres af kommunen selv, optages eventuelle lån af kommunen, og eventuelle henlæggelser indgår i kommunens samlede likviditet. Der opgøres imidlertid et mellemregningsforhold mellem kommunen og forsyningsvirksomheden (renovation). De interne beregnede renter af mellemværendet føres på gruppering 91, jf. ovenfor, med modpost på konto 7.35 gruppering 01. Mellemregningen fremgår af kommunens finansielle status på konto 9.35 gruppering 01.

Fordelte omkostninger

I den udstrækning kommunen, som led i arbejdet i den almindelige kommunale administration, varetager opgaver for renovationsvirksomheden fx gebyropkrævning, planlægning mv. fordeles disse omkostninger på renovationsvirksomheden ved kontering på gruppering 90. Beløbene på grup-

pering 90 er ikke nødvendigvis den fulde administrationsudgift, idet renovationsfunktion kan have egne administrationsudgifter, som ikke føres på konto 6 og derfor ikke indgår i fordelingen med kommunen.

Gebyr for genanvendelsesordninger og salg af genanvendelige materialer
Indtægter fra genanvendelse er endvidere autoriserede på grupperingerne 92 og 93. Indtægterne fra gebyr og salg skal i henhold til hvile-i-sig-selv-princippet indgå i den samlede finansiering og således også i fastsættelsen af renovationsgebyrer.

Kommunens udgifter til renovation

Hvile-i-sig-selv-princippet og adskillelsen fra den skattefinansierede kommunale aktivitet understøttes endvidere af en bestemmelse om, at kommunerne skal betale for og udgiftsføre forsyningsydelser på linie med andre forbrugere af ydelserne.

Interne regnskaber(Renovationsregnskabet)

KBRS's principper om straksafskrivning (fuld udgiftsføring) af alle udgifter betyder, at der ikke inden for rammerne skal føres en aktivkonto (anlægskartotek) over fysiske aktiver (værdien af containerpladser, lastbiler og andet teknisk udstyr).

Endvidere er der ikke i dag fastsat retningslinier for værdiansættelse samt af- og nedskrivning af drifts- og anlægsaktiver i KBRS.

Imidlertid skal kommunerne for at kunne leve op til hvile-i-sig-selv-målsætningen føre et internt takstregnskab, der sikre, at der kan fastsættes takster, der på længere sigt sikre fuld brugerfinansiering. I det interne regnskab skal kommunen føre regnskab over afskrivning og restværdi for drifts- og anlægsaktiver, som ikke er udgiftsført (straksafskrevet) i takstregnskabet. De fysiske aktiver skal værdisættes til anskaffelsesprisen. Der er som sagt ikke faste regler for afskrivningen af fysiske aktiver, men almindeligvis søger kommunerne at tage hensyn til:

- Den faktiske levetid for aktivet
- Tilbagebetalingstiden for eventuelle lån optaget til finansiering af aktivet
- En nogenlunde jævn udvikling i gebyrerne

Nye regler om omkostningsregnskaber forventes indført fra regnskab 2001 eller 2002, jf. betænkning 1369, det fremtidige budget- og regnskabssystem. Ifølge betænkningen er det hensigten, at alle beløb, som indgår i takstfastsættelsen, skal autoriseres for hele hvile-i-sig-selv (forsynings) området. De nærmere regler herfor skal fastlægges af Indenrigsministeriets Budget- og regnskabsråd.

Budgetteret personale

I statistikken over budgetteret personale anføres kommunernes forventede personaleforbrug omregnet til fuldtidsansatte på funktionerne. Personalestatistikken viser det antal personer, som er aflønnet direkte af kommunen og kan således anvendes som indikator for, i hvilken udstrækning opgaven løses af kommunalt personale eller løses i andet regi fx af private eller varetages i selskabsregi eller af en fælleskommunal virksomhed.

§60 fællesskaber

Indenrigsministeriet har netop afsluttet indsamlingen af hovedtal for fælleskommunale virksomheder under styrelseslovens §60 for budget 2000.

Hovedtal i budget 2000 for §60 fællesskaber: Renovation og genbrug

Antal selskaber 53
Driftsudgifter 2.274 mio. kr.
Driftsindtægter 2.682 mio. kr.
Anlægsudgifter 460 mio. kr.
Anlægsindtægter 4 mio. kr.
Personaleforbrug 1438 fuldtidsansatte

Oplysninger om kommunal deltagelse mv. kan rekvireres hos Indenrigsministeriet.

KBRS's anvendelighed i analysen af gennemsigthed

Generelt er specifikationerne i KBRS ikke egnede til dyberegående analyser af omkostninger i forbindelse med takstfastsættelsen. Udgifterne, som skal analyseres, indgår i funktionerne fælles formål, renovation og olie- og kemikalie affald mv., men specifikationerne må anses for at være utilstrækkelige til væsentligt at bidrage til at forklare taksterne.

Sekretariatet har analyseret regnskabsstatistikken for Horsens Kommune, og har tillige vurderet Horsens Kommunes egne interne regnskaber fra 1998. Horsens Kommune løser selv store dele af renovationsopgaven og har 58,7 fuldtidsansatte på hovedfunktionen.

Sammenligning af statistik og eksternt regnskab

Det fremgår, at udgifts- og indtægtsbalancen stemmer for funktionerne, bortset fra forskelle som følge af afrunding af alle statistikkens beløb til hele 1000 kr. Endvidere kan beløbene på de autoriserede grupperinger genfindes i begge opstillinger.

I statistikken indgår på højeste detaljeringsniveau arter til brug for den realøkonomiske (nationalregnskab) opdeling, mens regnskabet for Horsens Kommune viser et antal ikke autoriserede grupperinger i to niveauer.

I henhold til reglerne for KBRS kan kommunerne frit gruppere udgifter og indtægter inden for kontoområdet 20-89 på gruppering 1. niveau (intervallerne 01-19 og 90-98 er forbeholdt autoriserede grupperinger), mens gruppering 2. niveau er helt frit. Når Danmarks Statistik modtager de kommunale regnskaber, konverteres gruppering 20-89 til gruppering 99, som er koden for ikke autoriserede grupperinger.

Statistikken kan således anvendes til at vurdere, i hvilken udstrækning kommunen selv varetager opgaven med eget personale (art 1.0 løn samt personalestatistikken) eller har udliciteret større eller mindre dele af driften (art 4.5 Entreprenør og håndværkerydelser).

Renter og gæld

Endvidere redegør statistikken for mellemværendet med kommunen. Hvis renovationsvirksomheden har lånt penge af kommunen, eller hvis kommunen gennem henlæggelser har beholdninger opbygget til investeringsformål.

Samlet har kommunerne et nettotilgodehavende i renovationsvirksomheden på 306,2 mio. kr. i status 1998. Nettobeløbet dækker over, at 71 kommuner har et tilgodehavende på 577,7 mio. kr., mens 95 kommuner skylder 271,5 mio. kr. til renovationsvirksomheden. Nettorentebetalingen i 1998 udgjorde 33,2 mio. kr. Afdrag på gælden indgår ikke separat i regnskabsstatistikken, men forskydningerne fra år til år kan opgøres ved at sammenligne status for flere regnskabsår.

Størrelsen af gæld og renter afviger betydeligt fra kommune til kommune:

Renter og gæld pr. husstand 1998

	Rente pr. husstand (kr.)	Gæld pr. husstand (kr.)
Største	180,15	2.469,98
Gennemsnit	22,57	211,89
Mindste	-65,65	-1.669,54

Konklusioner

Det kan anbefales, at statistikken fra KBRS anvendes i forbindelse med udvælgelsen af kommuner til brug for analysen. Fx således, at der tages hensyn til de oplysninger, der foreligger i KBRS statistikkerne og herved sikres en spredning inden for:

- Udliciteringsgrad/Egen kommunal løsning
- Gæld og renter pr. husstand
- Engagement i fælleskommunal virksomhed (§60).

Endvidere må det anbefales, at afskrivninger, henlæggelser, gæld og renter inddrages i den finansielle del af analysen.

BILAG 5.1. VEJLEDNING OG SPØRGESKEMA UDSENDT TIL DE 16 KOMMUNER

Formål

Formålet med vedlagte spørgeskema er at finde frem til, om det er muligt at udvikle en metode til udarbejdelse af nøgletal, der kombinerer oplysninger om de enkelte kommuners ordninger og serviceniveau med omkostningerne til de enkelte ordninger fordelt på private og erhverv.

Omkostninger til de enkelte affaldsordninger

Omkostningerne til de udvalgte affaldsordninger skal fordeles på husholdninger og erhverv. Det er vigtigt, at omkostningerne fordeles, eventuelt efter et kvalificeret skøn. I tilfælde af at en kommune undlader at foretage fordelingen på erhverv og private kan resultatet af spørgeskemaet fx blive, at det kun er private, der betaler omkostningerne til en ordning. Derfor er det ligeledes vigtigt, at kommuner, hvor erhverv fx kan aflevere haveaffald uden beregning – skønsmæssigt – reducerer omkostninger, mængder m.v.

I forbindelse med besvarelsen af skemaet modtager vi gerne forklaringer til eventuelle skøn over såvel mængder som omkostninger. Dette skal bruges til, at vi i det endelige spørgeskema kan opstille mere håndfaste kriterier for, hvordan kommunerne skønner.

Vejledning til spørgeskema for fordeling af omkostningerne til den enkelte affaldsordning i kr.

Omkostningerne opgøres fordelt på erhverv og private **eksklusive** statsafgifter. I det tilfælde at omkostningerne ikke kan opgøres særskilt på affaldsordninger, skal der foretages en fordeling efter kvalificeret skøn.

- Administration, incl. udgifter til administration hos affaldsselskab og/eller private entreprenører, der er pålignet den pågældende ordning. I tusind kr. for 1999
- Driftsposter, til daglig drift, herunder løbende udgifter til materiel som poser, beholdere m.v. og eksklusiv administrationsudgifter, der er pålignet den pågældende ordning. Indtægter/udgifter i forbindelse med affaldsbehandling henhøre under punkt 3. I tusind kr. for 1999
- Indtægter/udgifter i forbindelse med affaldsbehandling og salg af genanvendelige materialer, der omhandler den pågældende ordning. I tusind kr. for 1999
- Investeringer, lagerforskydning, henlæggelser, gæld. Renter og afskrivning til materiel, der er pålignet den pågældende ordning. I tusind kr. for 1999
- De samlede omkostninger fordelt pr. ordning. I tusinde kr. for 1999
- Indsamlet affaldsmængder i ton pr. år fordelt på de enkelte ordninger
- Det af kommunen skønnede samlede potentiale i ton pr. år
- Antal opsamlingssteder (fx antal husstande, affaldsøer, kuber, spande m.v.) fordelt på de enkelte ordninger pr. uge
- Den i kommunen samlede tømte volumen i hektoliter, der er stillet til rådighed pr. uge. Her ønskes fx volumen på glaskuber, containere der tømmes en gang månedligt fordeles pr. uge. Ligeledes ønskes fx tømninger af dagrenovation fra etageboliger flere gange om ugen omregnet
- Er de enkelte ordninger udliciteret sættes kryds og udgifterne hertil registreres under punkter 1 til 4.

Returner venligst skemaer inden den ...

Hvis der er behov for råd og vejledning ved kvalitetssikring/udfyldelse af spørgeskemaet, er du velkommen til at kontakte mig.

Du bedes ligeledes gennemgå de vedlagte oplysninger om kommunernes ordninger og rette eventuelle fejl og mangler. Det er vigtigt, fordi disse oplysninger er en beskrivelse af kommunens service, og det er forholdet mellem omkostninger og service, som Miljøstyrelsen blandt andet ønsker, vi skal belyse.

Med venlig hilsen
Anders Faber
43 48 67 99

Spørgeskema

94

Omkostningerne i 1999 fordelt efter affaldsordninger for X-kommune (1000 kr) Mængder angives i ton/år og volumen i hektoliter

		1	2	3	3a	3b	4	5	6	7	8	9	10
Ordningstype		Admini- stration	Drifts- udgifter	Indtægter + udgifter (3a+3b)	Indtægter	Udgifter	Investeringer, henlæggelser mv.	Samlede omkostninger	Indsamlet mængde	Vurderede potentiale	Antal tømninger pr. uge	Volumen til rådighed pr. uge.	Er ordningen udliciteret (kryds)
Dagrenovation	Private							0					
	Erhverv							0					
Papir	Private							0					
	Erhverv							0					
Glas	Private							0					
	Erhverv												
Storskrald	Private							0					
	Erhverv												
Haveaffald	Private							0					
	Erhverv												
Farligt affald	Private							0					
	Erhverv							0					
Genbrugsstation	Private							0					
	Erhverv							0					
Madaffald	Private												
	Erhverv							0					
Klinisk risikoaffald	Private												
	Erhverv							0					
Transportemballage af plast	Private												
	Erhverv												
Forbrændingseget affald	Private												
	Erhverv							0					
Ståltromler	Private												
	Erhverv							0					
Kølemøbler	Private							0					
	Erhverv							0					
Elektronikskrot	Private							0					
	Erhverv							0					
Øvrige ordninger	Private							0					
	Erhverv							0					
Samlede omkostninger		0	0	0	0	0	0	0					

Affaldskategorier	Mængde	Vurderet potentiale	Affaldskategorier	Mængde	Vurderet potentiale
-------------------	--------	---------------------	-------------------	--------	---------------------

94

Brændbart		
Bygge- og anlægsaffald		
Elektronikskrot		
Farligt affald		
Genanvendelige materialer		
Glas		
Ikke-brændbart		
Metaller		

Organisk affald/have affald		
Pap		
Papir		
Blandet papir og pap		
Plast		
Tekstiler		
Udtjente biler/dæk		
Øvrigt		

BILAG 6.1. UDFYLDTE SPØRGESKEMAER FRA DE 16 KOMMUNER

Skema 7.1: Omkostninger i 1999 i fordelt efter affaldsordninger for København og Frederiksberg Kommune (1.000 kroner). Mængder er angivet i ton/år og volume i hektoliter.

Ordningstype		1	2	3	3a	3b	4	5	6	7	8	9	10
		Admini- stration	Drifts- udgifter	Indtægter + udgifter (3a+3b)	Indtægter	Udgifter	Investeringer, henlæggelser mv.	Samlede omkostninger	Indsamlet mængde	Vurderede potentiale	Antal tømninger pr. uge	Volumen til rådighed pr. uge.	Er ordningen udliciteret (kryds)
Dagrenovation	Private	54900	139000	110460				304360	229875		38300	551.000	
	Erhverv							0					
Papir	Private	5000	11460	260				16720	21386		15000	38.570	
	Erhverv							0					
Glas	Private	2520	4790	-1840				5470	6214		750	13.050	
	Erhverv												
Storskrald	Private	8150	19000	12130				39280	27814				
	Erhverv												
Haveaffald	Private	1930	1820	2050				5800	8673				
	Erhverv												
Farligt affald	Private	2380	3880	460				6720	111				
	Erhverv							0					
Genbrugsstation	Private	2795	4976	10945		10945		18716					
	Erhverv							0					
Madaffald	Private												
	Erhverv	1850	6980	-4750				4080	3661				
Klinisk risikoaffald	Private												
	Erhverv	530	1930	-1940				520	434				
Transportemballage af plast	Private												
	Erhverv							0					
Forbrændingsegnet affald	Private												
	Erhverv							0					
Ståltromler	Private												
	Erhverv							0					
Kølemøbler	Private	1350	4250	-1810				3790	553				
	Erhverv							0					
Elektronikskrot	Private							0					
	Erhverv							0					
Øvrige ordninger	Private	460	1380	-950				890					
	Erhverv							0					
Samlede omkostninger		81865	199466	125015	0	10945	0	406346					

Affaldskategorier	Mængde	Vurderet potentiale
Brændbart	12067	
Bygge- og anlægsaffald	14010	
Elektronikskrot	399	
Farligt affald	220	
Genanvendelige materialer		
Glas	111	
Ikke-brændbart		

Affaldskategorier	Mængde	Vurderet potentiale
Organisk affald/have affald	2496	
Pap	10181	
Papir	440	
Blandet papir og pap		
Plast		
Tekstiler	42	
Udtjente biler/dæk		

Skema 7.2: Omkostninger i 1999 i fordelt efter affaldsordninger for Ballerup Kommune (1.000 kroner). Mængder er angivet i ton/år og volume i hektoliter.

Ordningsstype		1	2	3	3a	3b	4	5	6	7	8	9	10
		Admini- stration	Drifts- udgifter	Indtægter + udgifter (3a+3b)	Indtægter	Udgifter	Investeringer, henlæggelser mv.	Samlede omkostninger	Indsamlet mængde	Vurderede potentiale	Antal tømninger pr. uge	Volumen til rådighed pr. uge.	Er ordningen udliciteret (kryds)
Dagrenovation	Private	650	4.329	1.815	429	2.244		6794	9700		9580	25000	x
	Erhverv	51	300	188		188		539	900		483	1992	x
Papir	Private	38	520	18		18		576	1309		93	1670	x
	Erhverv							0					
Glas	Private	15	300	-86	86			229	602		39	775	x
	Erhverv												
Storskrald	Private	232	1.796	1.286	229	1.515		3314	2480				x
	Erhverv												
Haveaffald	Private	90	721	481	84	565		1292	2758				x
	Erhverv												
Farligt affald	Private							0					
	Erhverv	13	192	0				205					x
Genbrugsstation	Private	174	1.532	770	100	870		2476					
	Erhverv	420	2.113	150		150		2683					
Madaffald	Private												
	Erhverv							0					
Klinisk risikoaffald	Private												
	Erhverv							0					
Transportemballage af plast	Private												
	Erhverv							0					
Forbrændingsegnet affald	Private												
	Erhverv							0					
Ståltromler	Private												
	Erhverv							0					
Kølemøbler	Private	25		360		360		385	2758				x
	Erhverv							0					
Elektronikskrot	Private							0					
	Erhverv							0					
Øvrige ordninger	Private							0					
	Erhverv							0					
Samlede omkostninger		1708	11803	4982	928	5910	0	18493					

Affaldskategorier	Mængde	Vurderet potentiale
Brændbart	4058	
Bygge- og anlægsaffald	4056	
Elektronikskrot		
Farligt affald	102	
Genanvendelige materialer		
Glas	250	
Ikke-brændbart	1678	
Metaller	1087	

Affaldskategorier	Mængde	Vurderet potentiale
Organisk affald/have affald	3196	
Pap	167	
Papir	524	
Blandet papir og pap		
Plast		
Tekstiler		
Udtjente biler/dæk		
Øvrigt		

Skema 7.3: Omkostninger i 1999 i fordelt efter affaldsordninger for Værløse Kommune (1.000 kroner). Mængder er angivet i ton/år og volume i hektoliter.

Ordningstype		1	2	3	3a	3b	4	5	6	7	8	9	10
		Admini- stration	Drifts- udgifter	Indtægter + udgifter (3a+3b)	Indtægter	Udgifter	Investeringer, henlæggelser mv.	Samlede omkostninger	Indsamlet mængde	Vurderede potentiale	Antal tømninger pr. uge	Volumen til rådighed pr. uge.	Er ordningen udliciteret (kryds)
Dagrenovation	Private		3243	2459				5702	4232			9404	X
	Erhverv							0					
Papir	Private		230	28				258	515		44	830	X
	Erhverv							0					
Glas	Private		203	67				270	266		36	650	X
	Erhverv												
Storskrald	Private		52					52					X
	Erhverv												
Haveaffald	Private		28	24				52	20				X
	Erhverv												
Farligt affald	Private		316	9				325	64				X
	Erhverv							0					X
Genbrugsstation	Private		992	-57				935					X
	Erhverv							0					
Madaffald	Private												
	Erhverv		2					2					
Klinisk risikoaffald	Private												
	Erhverv							0					
Transportemballage af plast	Private												
	Erhverv							0					
Forbrændingseget affald	Private												
	Erhverv							0					
Ståltromler	Private												
	Erhverv							0					
Kølemøbler	Private		141					141	32				X
	Erhverv							0					
Elektronikskrot	Private		29					29	3				
	Erhverv							0					
Øvrige ordninger	Private	301						301					
	Erhverv							0					
Samlede omkostninger		301	5236	2530	0	0	0	8067					

Affaldskategorier	Mængde	Vurderet potentiale
Brændbart	2644	
Bygge- og anlægsaffald		
Elektronikskrot		
Farligt affald		
Genanvendelige materialer	2286	
Glas	193	
Ikke-brændbart	922	
Metaller	519	

Affaldskategorier	Mængde	Vurderet potentiale
Organisk affald/have affald	2735	
Pap	131	
Papir	389	
Blandet papir og pap		
Plast		
Tekstiler		
Udtjente biler/dæk		
Øvrigt	157	

Skema 7.4: Omkostninger i 1999 i fordelt efter affaldsordninger for Helsingør Kommune (1.000 kroner). Mængder er angivet i ton/år og volume i hektoliter.

Ordningstype		1	2	3	3a	3b	4	5	6	7	8	9	10
		Admini- stration	Drifts- udgifter	Indtægter + udgifter (3a+3b)	Indtægter	Udgifter	Investerin- ger, hen- læggelser mv.	Samlede omkost- ninger	Indsamlet mængde	Vurderede potentiale	Antal tømninger pr. uge	Volumen til rådighed pr. uge.	Er ordningen udliciteret (kryds)
Dagrenovation	Private	1.163		18.322		18.322		19.485	15.380		30.500	48.500	x
	Erhverv							0	2.250				x
Papir	Private	65		1.304				1369	2.310		170	4.250	x
	Erhverv							0					x
Glas	Private							0	1.170		170	4.250	x
	Erhverv												
Storskrald	Private	41		825				866	1000				x
	Erhverv												
Haveaffald	Private	28		558				586	476				x
	Erhverv												
Farligt affald	Private							1.409					
	Erhverv							100					
Genbrugsstation	Private							5.133					
	Erhverv							507					
Madaffald	Private												
	Erhverv							0					
Klinisk risikoaffald	Private												
	Erhverv							60					
Transportemballage af plast	Private												
	Erhverv							0					
Forbrændingseget affald	Private												
	Erhverv							0					
Ståltromler	Private												
	Erhverv							0					
Kølemøbler	Private							60					
	Erhverv							0					
Elektronikskrot	Private							540					
	Erhverv							12					
Øvrige ordninger	Private							0					
	Erhverv							0					
Samlede omkostninger		1297	0	21009	0	18322	0	30127					

Affaldskategorier	Mængde	Vurderet potentiale
Brændbart	5.180	
Bygge- og anlægsaffald	3.766	
Elektronikskrot	108	
Farligt affald	290	
Genanvendelige materialer	5.600	
Glas		
Ikke-brændbart	4.430	
Metaller		

Affaldskategorier	Mængde	Vurderet potentiale
Organisk affald/have affald	6.400	
Pap		
Papir		
Blandet papir og pap		
Plast		
Tekstiler		
Udtjente biler/dæk	190	
Øvrigt	9	

Skema 7.5: Omkostninger i 1999 i fordelt efter affaldsordninger for Hillerød Kommune (1.000 kroner). Mængder er angivet i ton/år og volume i hektoliter.

Ordningstype		1	2	3	3a	3b	4	5	6	7	8	9	10
		Admini- stration	Drifts- udgifter	Indtægter + udgifter (3a+3b)	Indtægter	Udgifter	Investeringer, hen- læggelser mv.	Samlede omkost- ninger	Indsamlet mængde	Vurderede potentiale	Antal tømninger pr. uge	Volumen til rådighed pr. uge.	Er ordningen udliciteret (kryds)
Dagrenovation	Private	1237	6288	15638				23163	7499		1	13500	X
	Erhverv							0			1	3000	X
Papir	Private	5	58	174				237	836		1404		X
	Erhverv							0					X
Glas	Private	14	141	-35				120			1720		X
	Erhverv												
Storskrald	Private	26	257					283	918				
	Erhverv												
Haveaffald	Private	51	514	482				1047					
	Erhverv												
Farligt affald	Private	64	641					705	1425				
	Erhverv							0					
Genbrugsstation	Private	771	2392	-253	253			2910					
	Erhverv							0					
Madaffald	Private												
	Erhverv							0					
Klinisk risikoaffald	Private												
	Erhverv	2	21	1				24					
Transportemballage af plast	Private												
	Erhverv							0	2				
Forbrændingseget affald	Private												
	Erhverv		228	-1571	1571			-1343	7801				
Ståltromler	Private												
	Erhverv							0					
Kølemøbler	Private			288				288	132				
	Erhverv							0					
Elektronikskrot	Private							0	8				
	Erhverv							0					
Øvrige ordninger	Private	734						734					
	Erhverv							0					
Samlede omkostninger		2904	10540	14724	1824	0	0	28168					

Affaldskategorier	Mængde	Vurderet potentiale
Brændbart	5404	5500
Bygge- og anlægsaffald	4941	5500
Elektronikskrot	833	150
Farligt affald		
Genanvendelige materialer		
Glas	270	400
Ikke-brændbart	2971	3000
Metaller	1527	1500

Affaldskategorier	Mængde	Vurderet potentiale
Organisk affald/have affald	4155	4000
Pap	247	800
Papir	498	700
Blandet papir og pap		
Plast		
Tekstiler		
Udtjente biler/dæk	2	
Øvrigt (kølemøbler)	132	130

Skema 7.6: Omkostninger i 1999 i fordelt efter affaldsordninger for Holbæk Kommune (1.000 kroner). Mængder er angivet i ton/år og volume i hektoliter.

Ordningstype		1	2	3	3a	3b	4	5	6	7	8	9	10
		Admini- stration	Drifts- udgifter	Indtægter + udgifter (3a+3b)	Indtægter	Udgifter	Investeringer, hen- læggelser mv.	Samlede omkost- ninger	Indsamlet mængde	Vurderede potentiale	Antal tømninger pr. uge	Volumen til rådighed pr. uge.	EF ordningen udlitteret (kryds)
Dagrenovation	Private	959	6.757	3.926	1.014	4.940	818	12460	7.520		17086	20.320	x
	Erhverv	70						70	348				
Papir	Private	53	1.079	-40	40	0	229	1321	1.668		300	1710	
	Erhverv							0					
Glas	Private							0	745		85	1480	
	Erhverv												
Storskrald	Private		455	563		563		1018	1269				x
	Erhverv												
Haveaffald	Private							0	1149				
	Erhverv												
Farligt affald	Private	184	386				14	584	8				
	Erhverv							0					
Genbrugsstation	Private	929	1.036	3.151	12	3.163	3.999	9115					
	Erhverv							0					
Madaffald	Private												
	Erhverv							0	238				x
Klinisk risikoaffald	Private												
	Erhverv							0	29				x
Transportemballage af plast	Private												
	Erhverv							0					
Forbrændingseget affald	Private												
	Erhverv							0					
Ståltromler	Private												
	Erhverv							0					
Kølemøbler	Private		346					346	35				
	Erhverv							0					
Elektronikskrot	Private							0	4				x
	Erhverv							0					
Øvrige ordninger	Private	439						439					
	Erhverv							0					
Samlede omkostninger		2634	10059	7600	1066	8666	5060	25353					

Affaldskategorier	Mængde	Vurderet potentiale
Brændbart	2.734	
Bygge- og anlægsaffald	1.707	
Elektronikskrot		
Farligt affald	54	
Genanvendelige materialer		
Glas		
Ikke-brændbart	1.108	
Metaller	526	

Affaldskategorier	Mængde	Vurderet potentiale
Organisk affald/have affald	2.899	
Pap	150	
Papir		
Blandet papir og pap		
Plast		
Tekstiler		
Udtjente biler/dæk		
Øvrigt	216	

Skema 7.7: Omkostninger i 1999 i fordelt efter affaldsordninger for Hvidebæk Kommune (1.000 kroner). Mængder er angivet i ton/år og volume i hektoliter.

Ordningstype		1	2	3	3a	3b	4	5	6	7	8	9	10
		Admini- stration	Drifts- udgifter	Indtægter + udgifter (3a+3b)	Indtægter	Udgifter	Investerin- ger, hen- læggelser mv.	Samlede omkost- ninger	Indsamlet mængde	Vurderede potentiale	Antal tømninger pr. uge	Volumen til rådighed pr. uge.	Er ordningen udliciteret (kryds)
Dagrenovation	Private	145	887	408			340	1780	1338		1162		
	Erhverv							0					
Papir	Private		14	-5	5			9				76	X
	Erhverv							0					
Glas	Private		56	-20	20			36				30	X
	Erhverv												
Storskrald	Private		89					89					X
	Erhverv												
Haveaffald	Private							0					
	Erhverv												
Farligt affald	Private			120				120	3190				
	Erhverv							0					
Genbrugsstation	Private	7	91	852				950					
	Erhverv							0					
Madaffald	Private												
	Erhverv							0					
Klinisk risikoaffald	Private												
	Erhverv							0					
Transportemballage af plast	Private												
	Erhverv							0					
Forbrændingseget affald	Private												
	Erhverv							0					
Ståltromler	Private												
	Erhverv							0					
Kølemøbler	Private							0					
	Erhverv							0					
Elektronikskrot	Private							0					
	Erhverv							0					
Øvrige ordninger	Private	3						3					
	Erhverv							0					
Samlede omkostninger		155	1137	1355	25	0	340	2987					

Affaldskategorier	Mængde	Vurderet potentiale
Brændbart	623	
Bygge- og anlægsaffald	854	
Elektronikskrot	0	
Farligt affald	10	
Genanvendelige materialer		
Glas	43	
Ikke-brændbart	303	
Metaller	216	

Affaldskategorier	Mængde	Vurderet potentiale
Organisk affald/have affald	548	
Pap	19	
Papir	82	
Blandet papir og pap		
Plast		
Tekstiler		
Udtjente biler/dæk		
Øvrigt	72	

Skema 7.8: Omkostninger i 1999 i fordelt efter affaldsordninger for Skælskør Kommune (1.000 kroner). Mængder er angivet i ton/år og volume i hektoliter.

Ordningstype		1	2	3	3a	3b	4	5	6	7	8	9	10
		Admini- stration	Drifts- udgifter	Indtægter + udgifter (3a+3b)	Indtægter	Udgifter	Investeringer, henlæggelser mv.	Samlede omkostninger	Indsamlet mængde	Vurderede potentiale	Antal tømninger pr. uge	Volumen til rådighed pr. uge.	Er ordningen udliciteret (kryds)
Dagrenovation	Private	190	3004	1416				4610	3682				
	Erhverv							0					
Papir	Private	10	108	6				124	551			498	
	Erhverv							0					
Glas	Private	10	215	60				285	221			368	
	Erhverv												
Storskrald	Private							0	1910				
	Erhverv												
Haveaffald	Private							0	3214				
	Erhverv												
Farligt affald	Private	10						10	351				
	Erhverv							0					
Genbrugsstation	Private	10	746	800				1556					
	Erhverv							0					
Madaffald	Private												
	Erhverv							0					
Klinisk risikoaffald	Private												
	Erhverv							0					
Transportemballage af plast	Private												
	Erhverv							0	7				
Forbrændingsegnet affald	Private												
	Erhverv							0					
Ståltromler	Private												
	Erhverv							0	579				
Kølemøbler	Private												
	Erhverv							0					
Elektronikskrot	Private												
	Erhverv							0					
Øvrige ordninger	Private	522						522	5830				
	Erhverv							0					
Samlede omkostninger		752	4073	2282	0	0	0	7107					

Affaldskategorier	Mængde	Vurderet potentiale
Brændbart		
Bygge- og anlægsaffald		
Elektronikskrot		
Farligt affald		
Genanvendelige materialer		
Glas		
Ikke-brændbart		
Metaller		

Affaldskategorier	Mængde	Vurderet potentiale
Organisk affald/have affald		
Pap		
Papir		
Blandet papir og pap		
Plast		
Tekstiler		
Udtjente biler/dæk		
Øvrigt		

Skema 7.9: Omkostninger i 1999 i fordelt efter affaldsordninger for Ravnsborg Kommune (1.000 kroner). Mængder er angivet i ton/år og volume i hektoliter.

Ordningsstype		1	2	3	3a	3b	4	5	6	7	8	9	10
		Admini- stration	Drifts- udgifter	Indtægter + udgifter (3a+3b)	Indtægter	Udgifter	Investeringer, henlæggelser mv.	Samlede omkostninger	Indsamlet mængde	Vurderede potentiale	Antal tømninger pr. uge	Volumen til rådighed pr. uge.	Er ordningen udliciteret (kryds)
Dagrenovation	Private	338	1449	130	4	134	0	1917	1493		3395	5296	
	Erhverv	92	30	15		15	0	137	30				
Papir	Private							0					
	Erhverv							0					
Glas	Private							0					
	Erhverv												
Storskrald	Private	10	173	0			0	183					
	Erhverv												
Haveaffald	Private							0					
	Erhverv												
Farligt affald	Private	54	210	127		127	0	391					
	Erhverv	17	37	54		54	0	108					
Genbrugsstation	Private	133	405	49	9	58	0	587					
	Erhverv	23	135	3	3	6	0	161					
Madaffald	Private												
	Erhverv							0					
Klinisk risikoaffald	Private												
	Erhverv	4		29		29	0	33					X
Transportemballage af plast	Private												
	Erhverv							0					
Forbrændingsegnet affald	Private												
	Erhverv	2		0			0	2	2				
Ståltromler	Private												
	Erhverv							0					
Kølemøbler	Private	12	38	19		19	0	69					
	Erhverv	0,5		0			0	0,5					
Elektronikskrot	Private	2	56	0			0	58					
	Erhverv	2		0			0	2					
Øvrige ordninger	Private							0					
	Erhverv							0					
Samlede omkostninger		689,5	2533	426	16	442	0	3648,5					

Affaldskategorier	Mængde	Vurderet potentiale
Brændbart	497	
Bygge- og anlægsaffald	764	
Elektronikskrot	17	
Farligt affald	18	
Genanvendelige materialer		
Glas	80	
Ikke-brændbart	473	
Metaller	241	

Affaldskategorier	Mængde	Vurderet potentiale
Organisk affald/have affald	476	
Pap	18	
Papir	94	
Blandet papir og pap		
Plast		
Tekstiler		
Udtjente biler/dæk		
Øvrigt		

Skema 7.10: Omkostninger i 1999 i fordelt efter affaldsordninger for BOFA-Kommunerne (1.000 kroner). Mængder er angivet i ton/år og volume i hektoliter.

Ordningstype		1	2	3	3a	3b	4	5	6	7	8	9	10
		Admini- stration	Drifts- udgifter	Indtægter + udgifter (3a+3b)	Indtægter	Udgifter	Investeringer, hen- læggelser mv.	Samlede omkost- ninger	Indsamlet mængde	Vurderede potentiale	Antal tømninger pr. uge	Volumen til rådighed pr. uge	Er ordningen udliciteret (kryds)
Dagrenovation	Private	538	11108	6283				17929	8908		20269	22296	
	Erhverv							0					
Papir	Private	72	2067	1643				3782	1707		3950	4345	
	Erhverv	36		2629				2665	2794				
Glas	Private	36	240	407				683	807		48	1200	
	Erhverv												
Storskrald	Private		280					280	178		78		
	Erhverv												
Haveaffald	Private			544				544	2500				
	Erhverv												
Farligt affald	Private	36	338	190				564	40				
	Erhverv	179	391	709				1279	80				
Genbrugsstation	Private	72	3579	4618				8269					
	Erhverv							0					
Madaffald	Private												
	Erhverv							0					
Klinisk risikoaffald	Private												
	Erhverv		53					53	58				
Transportemballage af plast	Private												
	Erhverv							0					
Forbrændingseget affald	Private												
	Erhverv							0					
Ståltromler	Private												
	Erhverv							0					
Kølemøbler	Private		377					377	92				
	Erhverv							0					
Elektronikskrot	Private		184					184	5				
	Erhverv							0					
Øvrige ordninger	Private							0					
	Erhverv							0					
Samlede omkostninger		969	18617	17023	0	0	0	36609					

Affaldskategorier	Mængde	Vurderet potentiale
Brændbart	4954	
Bygge- og anlægsaffald	1000	
Elektronikskrot	5	
Farligt affald	40	
Genanvendelige materialer		
Glas	115	
Ikke-brændbart	1439	
Metaller	1400	

Affaldskategorier	Mængde	Vurderet potentiale
Organisk affald/have affald	2500	
Pap		
Papir		
Blandet papir og pap	281	
Plast		
Tekstiler		
Udtjente biler/dæk		
Øvrigt	92	

Skema 7.11: Omkostninger i 1999 i fordelt efter affaldsordninger for Nørre Aaby Kommune (1.000 kroner). Mængder er angivet i ton/år og volume i hektoliter.

Ordningstype		1	2	3	3a	3b	4	5	6	7	8	9	10
		Admini- stration	Drifts- udgifter	Indtægter + udgifter (3a+3b)	Indtægter	Udgifter	Investeringer, henlæggelser mv.	Samlede omkostninger	Indsamlet mængde	Vurderet potentiale	Antal tømninger pr. uge	Volumen til rådighed pr. uge.	Er ordningen udliciteret (kryds)
Dagrenovation	Private	109	1080	426		426		1615	1431	1500	2595	285	X
	Erhverv							0					
Papir	Private			-4	4			-4				100	X
	Erhverv							0					X
Glas	Private							0				140	X
	Erhverv												
Storskrald	Private							0					
	Erhverv												
Haveaffald	Private							0					X
	Erhverv												
Farligt affald	Private	8	188	76		76		272					X
	Erhverv			33				33					
Genbrugsstation	Private	66	277	387				730					
	Erhverv							0					
Madaffald	Private							0					X
	Erhverv												
Klinisk risikoaffald	Private							0					X
	Erhverv												
Transportemballage af plast	Private							0					
	Erhverv												
Forbrændingseget affald	Private							0					
	Erhverv												
Ståltromler	Private							0					
	Erhverv												
Kølemøbler	Private			32				32		20			
	Erhverv							0					
Elektronikskrot	Private							0		15			X
	Erhverv							0					
Øvrige ordninger	Private	948		3			23	974					
	Erhverv							0					
Samlede omkostninger		1131	1545	953	4	502	23	3652					

Affaldskategorier	Mængde	Vurderet potentiale
Brændbart	279	
Bygge- og anlægsaffald	552	
Elektronikskrot	20	
Farligt affald	11	
Genanvendelige materialer		30
Glas	28	
Ikke-brændbart	2021	
Metaller	124	

Affaldskategorier	Mængde	Vurderet potentiale
Organisk affald/have affald	795	
Pap	4	
Papir	115	
Blandet papir og pap		
Plast	1	
Tekstiler	7	
Udtjente biler/dæk		10
Øvrigt		60

Skema 7.12: Omkostninger i 1999 i fordelt efter affaldsordninger for Ryslinge Kommune (1.000 kroner). Mængder er angivet i ton/år og volume i hektoliter.

Ordningstype		1	2	3	3a	3b	4	5	6	7	8	9	10
		Admini- stration	Drifts- udgifter	Indtægter + udgifter (3a+3b)	Indtægter	Udgifter	Investeringer, hen- læggelser mv.	Samlede omkost- ninger	Indsamlet mængde	Vurderet potentiale	Antal tømninger pr. uge	Volumen til rådighed pr. uge.	Er ordningen udliciteret (kryds)
Dagrenovation	Private	24	1200	292				1828	2300		1	6500	X
	Erhverv							0			1	312	X
Papir	Private							0				165	
	Erhverv							0					
Glas	Private							0				165	
	Erhverv												
Storskrald	Private							0	1060		0,25		
	Erhverv												
Haveaffald	Private							0	860				
	Erhverv												
Farligt affald	Private	10	378					388	2		2 pr. år	20	X
	Erhverv							0	160				
Genbrugsstation	Private	55	546	956	7			1991					
	Erhverv							0					
Madaffald	Private												
	Erhverv							0					
Klinisk risikoaffald	Private												
	Erhverv							0					
Transportemballage af plast	Private												
	Erhverv							0					
Forbrændingseget affald	Private												
	Erhverv							0					
Ståltromler	Private												
	Erhverv							0					
Kølemøbler	Private							0	15				X
	Erhverv							0					
Elektronikskrot	Private							0	11				X
	Erhverv							0					
Øvrige ordninger	Private							0					
	Erhverv							0					
Samlede omkostninger		89	4226	1248	7	0	0	4207					

Affaldskategorier	Mængde	Vurderet potentiale
Brændbart	365	
Bygge- og anlægsaffald	555	
Elektronikskrot	15	
Farligt affald	20	
Genanvendelige materialer		
Glas	67	
Ikke-brændbart	323	
Metaller	129	

Affaldskategorier	Mængde	Vurderet potentiale
Organisk affald/have affald	818	
Pap	24	
Papir	104	
Blandet papir og pap	78	
Plast	0	
Tekstiler	0	
Udtjente biler/dæk	0	
Øvrigt		

Skema 7.13: Omkostninger i 1999 i fordelt efter affaldsordninger for Svendborg Kommune (1.000 kroner). Mængder er angivet i ton/år og volume i hektoliter.

Ordningstype		1	2	3	3a	3b	4	5	6	7	8	9	10
		Admini- stration	Drifts- udgifter	Indtægter + udgifter (3a+3b)	Indtægter	Udgifter	Investeringer, henlæggelser mv.	Samlede omkostninger	Indsamlet mængde	Vurderede potentiale	Antal tømninger pr. uge	Volumen til rådighed pr. uge.	Er ordningen udliciteret (kryds)
Dagrenovation	Private	3.335	4.597	1.500	248	1.748		9.432	7290		7400	26728	x
	Erhverv							0					
Papir	Private	247	748	-25	205	180	124	1093	1381	1950	144	3100	delvis
	Erhverv	243	28	-97	97		220	394					
Glas	Private							0					
	Erhverv												
Storskrald	Private		2.211	45	105	150		2256	769				X
	Erhverv												
Haveaffald	Private		429	-71	71		88	447	7500				
	Erhverv												
Farligt affald	Private	246	514	-1	1		209	967					
	Erhverv							0					
Genbrugsstation	Private	1.707	792	834	338	1.172	419	3752					
	Erhverv							0					
Madaffald	Private												
	Erhverv							0					
Klinisk risikoaffald	Private												
	Erhverv							0					
Transportemballage af plast	Private												
	Erhverv			70		70		70	59				
Forbrændingseget affald	Private												
	Erhverv							0					
Ståltromler	Private												
	Erhverv							0					
Kølemøbler	Private			120		120		120	143				
	Erhverv							0					
Elektronikskrot	Private							0					
	Erhverv							0					
Øvrige ordninger	Private							0					
	Erhverv							0					
Samlede omkostninger		5777	9319	2375	1065	3440	1060	18532					

Affaldskategorier	Mængde	Vurderet potentiale
Brændbart	2.818	
Bygge- og anlægsaffald	4.179	
Elektronikskrot		
Farligt affald	29	
Genanvendelige materialer	6.189	
Glas	226	
Ikke-brændbart	1.534	
Metaller	759	

Affaldskategorier	Mængde	Vurderet potentiale
Organisk affald/have affald	3.500	
Pap	299	
Papir	688	
Blandet papir og pap		
Plast	2	
Tekstiler		
Udtjente biler/dæk	14	
Øvrigt	16	

Skema 7.14: Omkostninger i 1999 i fordelt efter affaldsordninger for Skanderborg Kommune (1.000 kroner). Mængder er angivet i ton/år og volume i hektoliter.

Ordningsstype		1	2	3	3a	3b	4	5	6	7	8	9	10
		Admini- stration	Drifts- udgifter	Indtægter + udgifter (3a+3b)	Indtægter	Udgifter	Investeringer, henlæggelser mv.	Samlede omkostninger	Indsamlet mængde	Vurderede potentiale	Antal tømninger pr. uge	Volumen til rådighed pr. uge.	Er ordningen udliciteret (kryds)
Dagrenovation	Private	441	3358	1520		1520		5.319	6708		8660	9636	x
	Erhverv							0					
Papir	Private		154	93		93		247			4	1200	
	Erhverv							0					
Glas	Private		81	-16	16			65			4	1200	
	Erhverv												
Storskrald	Private	40	394					434					X
	Erhverv												
Haveaffald	Private			117		117		117					
	Erhverv												
Farligt affald	Private	5	501					506					
	Erhverv							0					
Genbrugsstation	Private	778	378				89	1245					
	Erhverv							0					
Madaffald	Private												
	Erhverv	5						5					
Klinisk risikoaffald	Private												
	Erhverv	5						5					
Transportemballage af plast	Private												
	Erhverv	5											
Forbrændingsegnet affald	Private												
	Erhverv	5						5					
Ståltromler	Private												
	Erhverv	5						5					
Kølemøbler	Private	5						5	1111 stk.				
	Erhverv							0					
Elektronikskrot	Private	5						5					
	Erhverv							0					
Øvrige ordninger	Private	27						27					
	Erhverv							0					
Samlede omkostninger		1326	4866	1714	16	1730	89	7990					

Affaldskategorier	Mængde	Vurderet potentiale
Brændbart	1351	
Bygge- og anlægsaffald	1857	
Elektronikskrot	22	
Farligt affald	37	
Genanvendelige materialer		
Glas	47	
Ikke-brændbart	2357	
Metaller	467	

Affaldskategorier	Mængde	Vurderet potentiale
Organisk affald/have affald	2365	
Pap	53	
Papir	249	
Blandet papir og pap		
Plast		
Tekstiler		
Udtjente biler/dæk		
Øvrigt	54	

Skema 7.15: Omkostninger i 1999 i fordelt efter affaldsordninger for Hirtshals Kommune (1.000 kroner). Mængder er angivet i ton/år og volume i hektoliter.

Ordningstype		1	2	3	3a	3b	4	5	6	7	8	9	10
		Admini- stration	Drifts- udgifter	Indtægter + udgifter (3a+3b)	Indtægter	Udgifter	Investeringer, hen- læggelser mv.	Samlede omkost- ninger	Indsamlet mængde	Vurderede potentiale	Antal tømninger pr. uge	Volumen til rådighed pr. uge.	Er ordningen udlitteret (kryds)
Dagrenovation	Private	570	3347					5.122	3992		6095		X
	Erhverv							0					
Papir	Private	10	95	-10	60	50		95	282		48	96	
	Erhverv							0					
Glas	Private	10	75	-75	135	60		10	203		48	96	
	Erhverv												
Storskrald	Private	10	30					40	20				
	Erhverv												
Haveaffald	Private							0					
	Erhverv												
Farligt affald	Private	15	10	20				45	3				X
	Erhverv							0					
Genbrugsstation	Private	80	1.070	1010	170	1.180		2160					
	Erhverv							0					
Madaffald	Private							0	65				X
	Erhverv												
Klinisk risikoaffald	Private							0	5				X
	Erhverv												
Transportemballage af plast	Private												
	Erhverv												
Forbrændingseget affald	Private												
	Erhverv							0					
Ståltromler	Private												
	Erhverv							0					
Kølemøbler	Private	10	50	80				140	70				
	Erhverv							0					
Elektronikskrot	Private	10	40	120				170	35				
	Erhverv							0					
Øvrige ordninger	Private			-79	99	20		-79					
	Erhverv							0					
Samlede omkostninger		715	4717	1066	464	1310	0	7703					

Affaldskategorier	Mængde	Vurderet potentiale
Brændbart	1735	
Bygge- og anlægsaffald	1912	
Elektronikskrot	35	
Farligt affald	41	
Genanvendelige materialer		
Glas	47	
Ikke-brændbart	268	
Metaller	321	

Affaldskategorier	Mængde	Vurderet potentiale
Organisk affald/have affald	1065	
Pap	52	
Papir	116	
Blandet papir og pap		
Plast	1	
Tekstiler	13	
Udtjente biler/dæk	18	
Øvrigt	48	

BILAG 7.1 REGULATIVFASTSATTE ORDNINGER I DE 16 KOMMUNER

Tabel 7.1.1. regulativfastsatte ordninger for affaldstyper i de 16 kommuner

Affaldstype (mellemliveau)	101	147	151	189	217	219	315	317	331	379	407	451	477	479	745	819
Akkumulatorer					X					X	X	X			X	X
Aluminium											X					
Asbest, ikke-støvende	X	X		X	X			X	X	X	X	X	X			X
Asfalt	X				X		X	X	X			X				X
Batterier			X		X					X	X	X			X	
Beton	X							X	X			X				X
Beton og tegl					X											
Blandet			X		X		X	X				X			X	
Blandet husholdningsaffald	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Brændbart			X	X	X		X	X	X	X	X	X			X	X
Bygge- og anlægsaffald	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
CFC-holdige produkter	X	X		X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Dæk					X		X	X	X	X	X	X			X	X
Elektronikskrot	X	X		X	X		X	X	X	X		X	X	X	X	X
EPS							X						X			X
Erhvervsaffald							X	X	X		X		X	X		
Farligt affald	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Forurenet jord	X	X		X	X			X	X	X	X	X	X			X
Genanvendeligt affald	X															
Glas og flasker	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Have- og parkaffald	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Ikke-brændbart	X	X	X		X		X	X	X	X		X	X		X	X
Imprægneret træ	X	X			X			X	X							X
Indbo																X
Jern og metal	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Jord, grus og sten					X		X	X	X	X			X		X	
Kabelskrot					X											X
Kasserede biler	X	X										X				
Kemikalieaffald			X													X
Klinisk risikoaffald	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Loppemarkedseffekter	X	X														
Madaffald	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X
Olje- og kemikalieaffald	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Organisk affald	X	X			X		X	X	X	X	X	X		X		
Organisk dagrenovation					X	X	X	X	X				X			
Pap	X	X	X							X						
Papir	X	X			X	X	X	X	X	X	X	X		X		X
Papir og pap	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X	X		X	X
PE	X	X	X		X						X		X	X	X	X
Planglas	X	X	X		X										X	X
Plast				X			X	X	X	X		X	X			
PVC	X	X			X		X						X		X	X
Restaffald								X				X	X			X
Sten, cement, keramik og gips																X
Stenbrokker												X				
Tegl	X							X	X			X	X			X
Tekstiler							X									X
Tøj													X			
Træ							X	X	X				X			X
Vegetabilsk dagrenovation	X							X	X	X		X	X			X

Tabel 7.1.2. Regulativfastsatte ordninger for affaldskategorier i de 16 kommuner

Affaldskategori (overordnet niveau)	101	147	151	189	217	219	315	317	331	379	407	451	477	479	745	819
Blandet			X		X		X	X				X			X	
Blandet husholdningsaffald	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Brændbart			X	X	X		X	X	X	X	X	X			X	X
Bygge- og anlægsaffald	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Elektronikskrot	X	X	X	X	X		X	X	X	X		X	X	X	X	X
Erhvervsaffald							X	X	X		X		X	X		
Farligt affald	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

Affaldskategori (overordnet niveau)	101	147	151	189	217	219	315	317	331	379	407	451	477	479	745	819
Genanvendelige materialer	X															
Glas	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Ikke-brændbart	X	X	X		X		X	X	X	X		X	X		X	X
Loppemarkedseffekter	X	X														
Metaller	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Organisk affald	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Papir og pap	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Plast	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Restaffald								X				X	X			X
Tekstiler							X						X			X
Udtjente biler	X	X			X		X	X	X	X	X	X			X	X

Tabel 7.1.3. Storskraldsordninger for en-/tofamilieboliger i de 16 kommuner

Kommune	Ordning	Indsamling 1 kvartal	Indsamling 2 kvartal	Indsamling 3 kvartal	Indsamling 4 kvartal	Antal en- /tofamilie-boliger	Antal egentlige boliger
København	Henteordning		1	1	1	1	279476
København	Ringeordning						279476
Frederiksberg	Henteordning		1	1	1	1	51502
Ballerup	Henteordning		6,5	6,5	6,5	6,5	20808
Værløse	Bringeordning						7466
Værløse	Henteordning		3	3	3	3	7466
Helsingør	Henteordning						26989
Helsingør	Henteordning		0	1	1	1	26989
Hillerød	Henteordning		0	1	1	1	15345
Holbæk	Henteordning		0,75	0,75	0,75	0,75	15500
Hvidebæk	Bringeordning						2332
Skælskør	Henteordning		1	2	2	1	5381
Ravnsborg	Henteordning		0	1	0	1	3077
Rønne	Henteordning		0	1	1	0	7579
Nørre Aaby	Bringeordning		1,5	1,5	1,5	1,5	2319
Ryslinge	Bringeordning		1	1	1	1	3045
Ryslinge	Ringeordning						3045
Ryslinge	Anvisningsordning						3045
Svendborg	Henteordning		3	3	3	3	20668
Skanderborg	Henteordning		0	3	2	3	8645
Hirtshals	Henteordning						6431

Tabel 7.1.4. Storskraldsordninger for etageboliger i de 16 kommuner

Kommune	Ordning	Indsamling 1 kvartal	Indsamling 2 kvartal	Indsamling 3 kvartal	Indsamling 4 kvartal	Antal etagebo- liger	Antal egentlige boliger
København	Henteordning						251693
København	Ringeordning						251693
Frederiksberg	Henteordning						49746
Ballerup	Henteordning						11429
Værløse	Bringeordning						1803
Værløse	Henteordning		3	3	3	3	1803
Helsingør	Henteordning						12899
Helsingør	Henteordning		0	1	1	1	12899
Hillerød	Henteordning		0	1	1	1	6432
Holbæk	Henteordning		0,75	0,75	0,75	0,75	6502
Hvidebæk	Bringeordning						77
Skælskør	Henteordning		1	2	2	1	1391
Ravnsborg	Henteordning						67
Rønne	Henteordning		0	1	1	0	1393
Nørre Aaby	Bringeordning		1,5	1,5	1,5	1,5	291
Ryslinge	Bringeordning		1	1	1	1	125
Ryslinge	Ringeordning						125
Ryslinge	Anvisningsordning						125

Kommune	Ordning	Indsamling 1 kvartal	Indsamling 2 kvartal	Indsamling 3 kvartal	Indsamling 4 kvartal	Antal etageboliger	Antal egentlige boliger
Svendborg	Henteordning	3	3	3	3		6316
Skanderborg	Henteordning	0	3	2	3		2461
Hirtshals	Henteordning						1001

Table 7.1.5. Regulative decision on the order for household waste for one-/two-family houses in the 16 municipalities

Kommune	Affaldsfraktion	Ordning	Indsamling 1 kvartal	Indsamling 2 kvartal	Indsamling 3 kvartal	Indsamling 4 kvartal	Antal en-/to-familieboliger	Antal egentlige boliger
København	Haveaffald	Henteordning	2	3	3	2		279476
Frederiksberg	Haveaffald	Henteordning	0	3	3	3		51502
Ballerup	Haveaffald	Henteordning	0	6,5	6,5	4		20808
Værløse	Haveaffald	Bringeordning						7466
Værløse	Haveaffald	Henteordning	0	6,5	6,5	4		7466
Helsingør	Have- og parkaffald	Anvisningsordning						26989
Helsingør	Have- og parkaffald	Henteordning						26989
Helsingør	Haveaffald	Henteordning	0	1	1	1		26989
Hillerød	Haveaffald	Henteordning	1	1	1	0		15345
Holbæk	Haveaffald	Henteordning	0,75	0,75	0,75	0,75		15500
Hvidebæk	Haveaffald	Afbrændingsordning						2332
Hvidebæk	Haveaffald	Bringeordning						2332
Skælskør	Haveaffald	Bringeordning						5381
Ravnsborg	Haveaffald	Bringeordning						3077
Rønne	Haveaffald	Bringeordning						7579
Nørre Aaby	Haveaffald	Bringeordning	1,5	1,5	1,5	1,5		2319
Ryslinge	Haveaffald	Bringeordning						3045
Ryslinge	Haveaffald	Anvisningsordning						3045
Svendborg	Haveaffald	Henteordning	3	3	3	3		20668
Skanderborg	Haveaffald	Henteordning	0	3	2	3		8645
Hirtshals	Haveaffald	Afbrændingsordning						6431
Hirtshals	Haveaffald	Bringeordning						6431
Hirtshals	Haveaffald	Hjemmekompostering						6431

Table 7.1.6. Regulative decision on the order for household waste for apartment buildings in the 16 municipalities

Kommunenavn	Affaldsfraktion	Ordning	Indsamling 1 kvartal	Indsamling 2 kvartal	Indsamling 3 kvartal	Indsamling 4 kvartal	Antal etageboliger	Antal egentlige boliger
København	Haveaffald	Henteordning					251693	279476
Frederiksberg	Haveaffald	Henteordning					49746	51502
Ballerup	Haveaffald	Henteordning					11429	20808
Værløse	Haveaffald	Bringeordning					1803	7466
Værløse	Haveaffald	Henteordning	0	6,5	6,5	4	1803	7466
Helsingør	Have- og parkaffald	Anvisningsordning					12899	26989
Helsingør	Haveaffald	Henteordning	0	1	1	1	12899	26989
Hillerød	Haveaffald	Henteordning	0	1	1	1	6432	15345
Holbæk	Haveaffald	Henteordning	0,75	0,75	0,75	0,75	6502	15500
Hvidebæk	Haveaffald	Afbrændingsordning					77	2332
Hvidebæk	Haveaffald	Bringeordning					77	2332
Skælskør	Haveaffald	Bringeordning					1391	5381
Ravnsborg	Haveaffald	Bringeordning					67	3077
Rønne	Haveaffald	Bringeordning	0	1	1	0	1393	7579
Nørre Aaby	Haveaffald	Bringeordning	1,5	1,5	1,5	1,5	291	2319
Ryslinge	Haveaffald	Bringeordning					125	3045
Ryslinge	Haveaffald	Anvisningsordning					125	3045
Svendborg	Haveaffald	Henteordning	3	3	3	3	6316	20668
Skanderborg	Haveaffald	Henteordning	0	3	2	3	2461	8645
Hirtshals	Haveaffald	Afbrændingsordning					1001	6431
Hirtshals	Haveaffald	Bringeordning					1001	6431
Hirtshals	Haveaffald	Hjemmekompostering					1001	6431

Table 7.1.7. Regulative decision on the order for commercial waste in the 16 municipalities

Kommunenavn	Affaldsfraktion	Ordning	Antal
København	Madaffald	Henteordning	27625

Kommunenavn	Affaldsfraktion	Ordning	Antal
Frederiksberg	Madaffald fra storkøkkener	Henteordning	4580
Ballerup	Madaffald fra storkøkkener	Henteordning	1906
Værløse	Madaffald fra storkøkkener	Henteordning	788
Helsingør	Madaffald fra storkøkkener	Anvisningsordning	2989
Hillerød	Madaffald fra storkøkkener	Henteordning	1929
Holbæk	Madaffald fra storkøkkener	Henteordning	1738
Hvidebæk	Madaffald	Henteordning	323
Skælskør	Madaffald	Henteordning	764
Ravnsborg	Madaffald fra storkøkkener	Anvisningsordning	415
Nørre Aaby	Madaffald fra storkøkkener	Henteordning	371
Ryslinge	Madaffald fra storkøkkener	Anvisningsordning	419
Ryslinge	Madaffald fra storkøkkener	Henteordning	419
Svendborg	Madaffald fra storkøkkener	Henteordning	2031
Skanderborg	Madaffald	Henteordning	1149
Hirtshals	Madaffald fra storkøkkener	Henteordning	1017

Tabel 7.1.8. Regulativfastsat ordning for klinisk risiko affald for erhverv i de 16 kommuner

Kommunenavn	Affaldsfraktion	Ordning	Antal
København	Specielt sygehusaffald	Ringeordning	27625
Frederiksberg	Specielt sygehusaffald	Henteordning	4580
Ballerup	Specielt sygehusaffald	Henteordning	1906
Værløse	Specielt sygehusaffald	Henteordning	788
Helsingør	Specielt sygehusaffald	Henteordning	2989
Helsingør	Specielt sygehusaffald	Bringeordning	2989
Hillerød	Specielt sygehusaffald	Henteordning	1929
Holbæk	Specielt sygehusaffald	Bringeordning	1738
Hvidebæk	Specielt sygehusaffald	Henteordning	323
Skælskør	Specielt sygehusaffald	Anvisningsordning	764
Skælskør	Specielt sygehusaffald	Henteordning	764
Ravnsborg	Klinisk risikoaffald	Henteordning	415
Rønne	Specielt sygehusaffald	Henteordning	728
Rønne	Specielt sygehusaffald	Henteordning	728
Nørre Aaby	Specielt sygehusaffald	Henteordning	371
Ryslinge	Specielt sygehusaffald	Anvisningsordning	419
Ryslinge	Specielt sygehusaffald	Henteordning	419
Svendborg	Specielt sygehusaffald	Henteordning	2031
Skanderborg	Klinisk risikoaffald	Henteordning	1149
Hirtshals	Specielt sygehusaffald	Henteordning	1017

Samtlige kommuner har en ordning for klinisk risikoaffald. Ud over at have en henteordning har flere kommuner givet erhvervene de yderligere mulighed, der ligger i en anvisnings- eller en bringeordning, der, når det kommer til stykket, formodentligt er ens udformet.

Tabel 7.1.9. Regulativfastsat ordning for transportemballage af plast for erhverv i de 16 kommuner

Kommunenavn	Affaldsfraktion	Ordning	Antal erhverv
København	PE-plast	Ringeordning	27625
København	PVC-plast til genanvendelse	Ringeordning	27625
København	PVC-plast til specialdeponering	Ringeordning	27625
Frederiksberg	PE	Ringeordning	4580
Frederiksberg	PVC	Ringeordning	4580
Ballerup	PE	Anvisningsordning	1906
Værløse	Plast	Anvisningsordning	788

Kommunenavn	Affaldsfraktion	Ordning	Antal erhverv
Helsingør	Genanvendeligt plastfolie	Anvisningsordning	2989
Helsingør	PVC	Anvisningsordning	2989
Holbæk	EPS	Anvisningsordning	1738
Holbæk	Plast	Anvisningsordning	1738
Holbæk	PVC-plast	Anvisningsordning	1738
Hvidebæk	Plast	Anvisningsordning	323
Skælskør	Plast	Anvisningsordning	764
Ravnsborg	Plast	Anvisningsordning	415
Rønne	Transportemballage af plast	Anvisningsordning	728
Nørre Aaby	Plast	Anvisningsordning	371
Ryslinge	EPS	Anvisningsordning	419
Ryslinge	Plast	Anvisningsordning	419
Ryslinge	Plastfolie	Anvisningsordning	419
Ryslinge	EPS	Bringeordning	419
Ryslinge	Plast	Anvisningsordning	419
Ryslinge	Kloakrør, PVC	Anvisningsordning	419
Ryslinge	Plast	Anvisningsordning	419
Svendborg	Transportaffald af plast	Bringeordning	2031
Svendborg	Transportaffald af plast	Anvisningsordning	2031
Skanderborg	PVC	Anvisningsordning	1149
Skanderborg	Transportemballage af plast	Anvisningsordning	1149
Hirtshals	EPS	Anvisningsordning	1017
Hirtshals	PVC	Anvisningsordning	1017
Hirtshals	Transportemballage af plast	Anvisningsordning	1017

Tabel 7.1.10. Regulativfastsat ordning for forbrændingsegnet affald for erhverv i de 16 kommuner

Kommune	Affaldsfraktion	Ordning	Antal erhverv
Ballerup	Forbrændingsegnet affald	Anvisningsordning	1906
Værløse	Forbrændingsegnet affald	Anvisningsordning	788
Helsingør	Forbrændingsegnet affald	Anvisningsordning	2989
Holbæk	Brændbart affald	Anvisningsordning	1738
Holbæk	Brændbart affald	Anvisningsordning	1738
Hvidebæk	Forbrændingsegnet affald	Anvisningsordning	323
Skælskør	Brændbart affald	Anvisningsordning	764
Skælskør	Forbrændingsegnet affald	Anvisningsordning	764
Ravnsborg	Brændbart affald	Anvisningsordning	415
Ravnsborg	Brændbart, stort	Anvisningsordning	415
Nørre Aaby	Forbrændingsegnet affald	Anvisningsordning	371
Skanderborg	Forbrændingsegnet affald	Anvisningsordning	1149
Hirtshals	Forbrændingsegnet affald	Anvisningsordning	1017

Tabel 7.1.11. Regulativfastsat ordning for stålromler/jern for erhverv i de 16 kommuner

Kommune	Affaldsfraktion	Ordning	Antal erhverv
København	Jern og metal excl. kasserede køretøjer, kølemøbler og elektronikaffald	Anvisningsordning	27625
Frederiksberg	Jern og metal	Anvisningsordning	4580
Ballerup	Jern og metal	Anvisningsordning	1906
Værløse	Jern og metal	Anvisningsordning	788
Helsingør	Jern og metal	Anvisningsordning	2989
Holbæk	Jern og metal	Anvisningsordning	1738
Holbæk	Jern og metal	Anvisningsordning	1738

Kommune	Affaldsfraktion	Ordning	Antal erhverv
Hvidebæk	Jern og metal	Anvisningsordning	323
Skælskør	Jern og metal	Anvisningsordning	764
Ravnsborg	Jern og metal	Anvisningsordning	415
Rønne	Jern og metal	Anvisningsordning	728
Nørre Aaby	Jern og metal	Anvisningsordning	371
Ryslinge	Jern og metal	Anvisningsordning	419
Ryslinge	Jern og metal	Anvisningsordning	419
Svendborg	Jern og metal	Henteordning	2031
Skanderborg	Jern og metal	Anvisningsordning	1149
Hirtshals	Jern og metal	Anvisningsordning	1017
Hirtshals	Ståltromler	Anvisningsordning	1017

Tabel 7.1.12. Regulativfastsat ordning for kølemøbler for en-/tofamilieboliger i de 16 kommuner

Kommunenavn	Affaldsfraktion	Ordning	Indram- ing 1 kvartal	Indsam- ling 2 kvartal	Indsam- ling 3 kvartal	Indsamling 4 kvartal	Antal en-/tofami- lieboliger	Antal egent- lige boliger
Ballerup	CFC-holdige produk- ter	Henteordning						20808
Ballerup	CFC-holdige produk- ter	Bringeordning						20808
Værløse	Køle- og frysemøbler	Anvisningsordning						7466
Værløse	Køle- og frysemøbler	Bringeordning						7466
Værløse	Køle- og frysemøbler	Ringordning						7466
Helsingør	CFC-holdige kølemøbler	Anvisningsordning						26989
Ryslinge	Kølemøbler, CFC- holdige	Bringeordning						3045
Ryslinge	Kølemøbler, CFC- holdige	Henteordning	3	3	3	3	3	3045
Svendborg	Hårde hvidevarer	Henteordning	3	3	3	3	3	20668
Svendborg	Kølemøbler, CFC- holdige	Bringeordning	3	3	3	3	3	20668
Svendborg	Kølemøbler, CFC- holdige	Henteordning						20668

Tabel 7.1.13. Regulativfastsat ordning for kølemøbler for etageboliger i de 16 kommuner

Kommune	Affaldsfraktion	Ordning	Indsamling 1 kvartal	Indsamling 2 kvartal	Indsamling 3 kvartal	Indsamling 4 kvartal	Antal etage- boliger	Antal egent- lige boliger
Ballerup	CFC-holdige pro- dukter	Ringordning						20808
Ballerup	CFC-holdige pro- dukter	Bringeordning						20808
Værløse	Køle- og frysemøbler	Anvisningsordning					1803	7466
Værløse	Køle- og frysemøbler	Bringeordning					1803	7466
Værløse	Køle- og frysemøbler	Ringordning					1803	7466
Helsingør	CFC-holdige køle- møbler	Anvisningsordning					12899	26989
Ryslinge	Kølemøbler, CFC- holdige	Bringeordning					125	3045
Ryslinge	Kølemøbler, CFC- holdige	Henteordning	3	3	3	3	125	3045
Svendborg	Hårde hvidevarer	Henteordning	3	3	3	3	6316	20668
Svendborg	Kølemøbler, CFC- holdige	Bringeordning	3	3	3	3	6316	20668
Svendborg	Kølemøbler, CFC- holdige	Henteordning					6316	20668

Tabel 7.1.14. Regulativfastsat ordning for kølemøbler for erhverv i de 16 kommuner

Kommune	Affaldsfraktion	Ordning	Antal erhverv
København	CFC-holdige kølemøbler	Henteordning	27625
København	Kølemøbler	Ringordning	27625
Frederiksberg	CFC-holdige kølemøbler	Ringordning	4580
Ballerup	CFC-holdige produkter	Bringeordning	1906
Værløse	Kølemøbler	Anvisningsordning	788
Helsingør	CFC-holdige kølemøbler	Anvisningsordning	2989

Kommune	Affaldsfraktion	Ordning	Antal erhverv
Holbæk	Kølemøbler	Anvisningsordning	1738
Hvidebæk	CFC-holdige kølemøbler	Anvisningsordning	323
Skælskør	CFC-holdige kølemøbler	Anvisningsordning	764
Ravnsborg	Køle/fryseanlæg	Anvisningsordning	415
Rønne	Køle- og frysemøbler	Henteordning	728
Nørre Aaby	Kølemøbler	Anvisningsordning	371
Ryslinge	Kølemøbler, CFC-holdige	Bringeordning	419
Svendborg	Hårde hvidevarer	Henteordning	2031
Svendborg	Kølemøbler, CFC-holdige	Bringeordning	2031
Skanderborg	CFC-holdige kølemøbler	Anvisningsordning	1149
Hirtshals	Kølemøbler	Henteordning	1017

Tabel 7.1.15. Regulativfastsat ordning for elektroniskrot for en-/tofamilieboliger i de 16 kommuner

Kommune	Affaldsfraktion	Ordning	Indsamling 1 kvartal	Indsamling 2 kvartal	Indsamling 3 kvartal	Indsamling 4 kvartal	Antal en-/tofamilieboliger	Antal
Ballerup	Elektronisk skrot	Henteordning						20808
Ballerup	Elektronisk skrot	Bringeordning						20808
Værløse	Elektronikaffald	Anvisningsordning						7466
Værløse	Elektronikaffald	Bringeordning						7466
Værløse	Elektronikaffald	Ringeordning						7466
Helsingør	Elektrisk og elektronisk affald	Bringeordning						26989
Helsingør	Elektronikaffald	Anvisningsordning						26989
Nørre Aaby	Elektronikaffald	Henteordning				1		2319
Ryslinge	Elektrisk og elektronisk affald	Bringeordning						3045
Svendborg	Elektroniskrot	Henteordning	3	3	3	3		20668
Svendborg	Elektrisk og elektronisk affald	Bringeordning						20668

Tabel 7.1.16. Regulativfastsat ordning for elektroniskrot for etageboliger i de 16 kommuner

Kommune	Affaldsfraktion	Ordning	Indsamling 1 kvartal	Indsamling 2 kvartal	Indsamling 3 kvartal	Indsamling 4 kvartal	Antal etageboliger	Antal egentlige boliger
Ballerup	Elektronisk skrot	Henteordning						20808
Ballerup	Elektronisk skrot	Bringeordning						20808
Værløse	Elektronikaffald	Anvisningsordning					1803	7466
Værløse	Elektronikaffald	Bringeordning					1803	7466
Værløse	Elektronikaffald	Ringeordning					1803	7466
Helsingør	Elektrisk og elektronisk affald	Bringeordning					12899	26989
Helsingør	Elektronikaffald	Anvisningsordning					12899	26989
Nørre Aaby	Elektronikaffald	Henteordning			1		291	2319
Ryslinge	Elektrisk og elektronisk affald	Bringeordning					125	3045
Svendborg	Elektroniskrot	Bringeordning	3	3	3	3	6316	20668
Svendborg	Elektrisk og elektronisk affald	Bringeordning					6316	20668

Tabel 7.1.17. Regulativfastsat ordning for elektroniskrot for erhverv i de 16 kommuner

Kommune	Affaldsfraktion	Ordning	Antal erhverv
København	Elektronikaffald	Ringeordning	27625
Frederiksberg	Elektronikaffald	Ringeordning	4580
Ballerup	Elektronisk Skrot	Bringeordning	1906
Værløse	Elektronikaffald	Anvisningsordning	788
Værløse	Elektronikaffald	Bringeordning	788
Værløse	Elektronikaffald	Henteordning	788
Helsingør	Elektronikaffald	Anvisningsordning	2989
Holbæk	Elektronikaffald	Anvisningsordning	1738
Hvidebæk	Elektronikaffald	Anvisningsordning	323
Hvidebæk	Elektronikaffald	Bringeordning	323

Kommune	Affaldsfraktion	Ordning	Antal erhverv
Skælskør	Elektronikaffald	Anvisningsordning	764
Skælskør	Elektronikaffald	Bringeordning	764
Ravnsborg	Elektronikaffald	Anvisningsordning	415
Nørre Aaby	Elektronikaffald	Anvisningsordning	371
Ryslinge	Elektrisk og elektronisk affald	Bringeordning	419
Ryslinge	Elektrisk og elektronisk affald	Ringeordning	419
Svendborg	Elektrisk og elektronisk affald	Bringeordning	2031
Svendborg	Elektrisk og elektronisk affald	Ringeordning	2031
Skanderborg	Elektronikskrot	Anvisningsordning	1149
Skanderborg	Elektronikskrot	Henteordning	1149
Hirtshals	Elektronikaffald	Anvisningsordning	1017

Tabel 7.1.18. Regulativfastsat ordning for øvrige affaldsfraktioner for en-/tofamilieboliger i de 16 kommuner

Kommunenavn	Affaldsfraktion	Område	Ordning
Hillerød	Specielt sygehusaffald	En-/tofamilieboliger	Bringeordning
Ryslinge	Specielt sygehusaffald	En-/tofamilieboliger	Anvisningsordning
Svendborg	Specielt sygehusaffald	En-/tofamilieboliger	Bringeordning

Kommune	Affaldsfraktion	Område	Ordning
Helsingør	Genanvendeligt plastfolie	En-/tofamilieboliger	Anvisningsordning
Helsingør	PVC	En-/tofamilieboliger	Anvisningsordning
Ryslinge	EPS	En-/tofamilieboliger	Bringeordning
Ryslinge	Plast	En-/tofamilieboliger	Anvisningsordning
Ryslinge	Kloakerør, PVC	En-/tofamilieboliger	Anvisningsordning
Ryslinge	Plast	En-/tofamilieboliger	Anvisningsordning

Kommune	Affaldsfraktion	Område	Ordning
Holbæk	Brændbart affald	En-/tofamilieboliger	Henteordning
Rønne	Forbrændingseget affald	En-/tofamilieboliger	Bringeordning

Tabel 7.1.19. Regulativfastsat ordning for øvrige affaldsfraktioner for etageboliger i de 16 kommuner

Kommunenavn	Affaldsfraktion	Område	Ordning
Hillerød	Specielt sygehusaffald	Etageejendomme	Bringeordning
Ryslinge	Specielt sygehusaffald	Etageejendomme	Anvisningsordning
Svendborg	Specielt sygehusaffald	Etageejendomme	Bringeordning

Kommunenavn	Affaldsfraktion	Område	Ordning
Helsingør	Genanvendeligt plastfolie	Etageejendomme	Anvisningsordning
Helsingør	PVC	Etageejendomme	Anvisningsordning
Ryslinge	EPS	Etageejendomme	Bringeordning
Ryslinge	Plast	Etageejendomme	Anvisningsordning
Ryslinge	Kloakerør, PVC	Etageejendomme	Anvisningsordning
Ryslinge	Plast	Etageejendomme	Anvisningsordning

Kommune	Affaldsfraktion	Område	Ordning
Holbæk	Brændbart affald	Etageejendomme	Henteordning
Rønne	Forbrændingseget affald	Etageejendomme	Bringeordning

Tabel 7.1.20. Regulativfastsat ordning for øvrige affaldsfraktioner for erhverv i de 16 kommuner

Kommunenavn	Affaldsfraktion	Ordning	Antal erhverv
København	Emballageglas	Ringeordning	27625

Kommunenavn	Affaldsfraktion	Ordning	Antal erhverv
Frederiksberg	Flasker og glas	Ringeordning	4580
Ballerup	Flasker og glas	Anvisningsordning	1906
Værløse	Flasker og glas	Anvisningsordning	788
Værløse	Flasker og glas	Bringeordning	788
Hillerød	Flasker og glas	Bringeordning	1929
Holbæk	Flasker og glas	Anvisningsordning	1738
Hvidebæk	Flasker og glas	Bringeordning	323
Hvidebæk	Flasker og glas	Anvisningsordning	323
Skælskør	Flasker og glas	Bringeordning	764
Skælskør	Flasker og glas	Anvisningsordning	764
Skælskør	Glas og flasker	Henteordning	764
Ravnsborg	Flasker og glas	Henteordning	415
Ravnsborg	Flasker og glas	Anvisningsordning	415
Rønne	Flasker og glas	Henteordning	728
Nørre Aaby	Flasker og glas	Anvisningsordning	371
Ryslinge	Flasker og glas	Anvisningsordning	419
Ryslinge	Flasker og glas	Bringeordning	419
Ryslinge	Flasker og glas	Anvisningsordning	419
Ryslinge	Glas	Anvisningsordning	419
Svendborg	Flasker og glas	Henteordning	2031
Skanderborg	Glas	Anvisningsordning	1149

Skælskør, Ravnsborg, Rønne og Svendborg kommuner oplyser alle, at de har en henteordning for glas fra erhverv, uden at de dog har oplyst indsamlingsintervallerne. Hirtshals Kommune er den eneste kommune, der ikke har en regulativfastsat ordning for glas fra erhverv.

Tabel 7.1.21. regulativ fastsat ordning for storskrald for erhverv

Kommunenavn	Affaldsfraktion	Ordning	Antal erhverv
Værløse	Storskrald	Bringeordning	788
Hillerød	Storskrald	Henteordning	1929
Holbæk	Storskrald	Anvisningsordning	1738
Hvidebæk	Storskrald	Bringeordning	323
Skælskør	Storskrald	Henteordning	764
Ryslinge	Storskrald	Bringeordning	419
Ryslinge	Storskrald	Anvisningsordning	419
Svendborg	Storskrald	Henteordning	2031

I tabellen for storskraldsordninger for erhverv ses det, at ud af de syv kommuner, der har en sådan ordning, er der i de to tilfælde tale om en henteordning, dog uden at der fra kommunernes side er oplyst indsamlingsintervaller.

Tabel 7.1.22. Regulativfastsat ordning for haveaffald for erhverv

Kommunenavn	Affaldsfraktion	Ordning	Antal erhverv
København	Have- og parkaffald	Ringeordning	27625
Frederiksberg	Have- og parkaffald	Ringeordning	4580
Ballerup	Haveaffald	Anvisningsordning	1906
Værløse	Have- og parkaffald	Anvisningsordning	788
Værløse	Haveaffald	Bringeordning	788
Helsingør	Have- og parkaffald	Anvisningsordning	2989
Helsingør	Haveaffald	Anvisningsordning	2989
Hillerød	Haveaffald	Henteordning	1929
Holbæk	Haveaffald	Anvisningsordning	1738
Holbæk	Haveaffald	Anvisningsordning	1738

Kommunenavn	Affaldsfraktion	Ordning	Antal erhverv
Hvidebæk	Haveaffald	Afbrændingsordning	323
Hvidebæk	Haveaffald	Henteordning	323
Hvidebæk	Haveaffald	Anvisningsordning	323
Skælskør	Haveaffald	Bringeordning	764
Skælskør	Haveaffald	Anvisningsordning	764
Ravnsborg	Have- og parkaffald	Anvisningsordning	415
Rønne	Have- og parkaffald	Anvisningsordning	728
Nørre Aaby	Have- og parkaffald	Anvisningsordning	371
Ryslinge	Haveaffald	Bringeordning	419
Ryslinge	Haveaffald	Anvisningsordning	419
Svendborg	Haveaffald	Henteordning	2031
Hirtshals	Haveaffald	Anvisningsordning	1017

Af tabellen for regulativfastsatte ordninger for haveaffald fremgår det, at Skanderborg Kommune ikke som de øvrige har en ordning. Hillerød Kommune angiver, at de har en henteordning, men ikke hvor mange indsamlinger, der er tale om kvartalsvis eller årligt.

BILAG 8.1. SPØRGESKEMA UDSENDT TIL 48 KOMMUNALE ANLÆG

Projekt "Gennemsigthed i kommunale renovationsgebyrer"

KL er projektleder for projekt "Gennemsigthed i kommunale renovationsgebyrer".

For at kunne gennemføre projektet har KL brug for oplysninger fra affaldsselskaber og kommunalt ejet forbrændingsanlæg. Det er i den anledning, at vi henvender os til Dem.

Projektets formål

Projektets formål er at styrke informationen om kommunernes omkostninger og serviceniveau for de enkelte affaldsordninger.

Miljøstyrelsens Udviklingsordning under program for renere produkter m.v. yder tilskud til projektet.

Formålet skal blandt andet opfyldes ved at opstille nøgletal for kommunernes omkostninger til håndtering af affald fra husstande og erhverv.

En væsentlig del af omkostningerne til kommunernes affaldsordninger omfatter udgifterne til forbrænding og deponering af affaldet. Disse udgifter kan som bekendt variere betydeligt fra anlæg til anlæg.

Projektet skal i den anledning indeholde en udredning af det regnskabstekniske grundlag for selskabernes beregning af behandlingstakster/-gebyrerne til forbrænding og deponering med henblik på at identificere eventuelle forskelle i regnskabsprincipperne.

Dette skal gerne medvirke til, at vi i projektet kan opstille mulige årsagsforklaringer i relation til de varierende behandlingstakster/-gebyrer.

Projektets baggrund

Projektet skal bidrage til, at skabe større åbenhed og gennemsigthed i de kommunale renovationsgebyrer.

Projektets målgruppe er kommuner, fælleskommunale affaldsselskaber, borgere og erhvervsvirksomheder.

Projektet 1. fase indeholder en pilotundersøgelser, hvor der skal udvælges 15 forsøgskommuner og 5 forsøgsaffaldsselskaber/forbrændingsanlæg, der skal være genstand for en nærmere undersøgelse.

Opnås der i fase 1 de ønskede resultater, er det hensigten at gennemføre en landsdækkende undersøgelse (projektets 2. fase).

Oplysninger som ønskes fra affaldsselskabet/forbrændingsanlægget

KL skal anmode om at følgende oplysninger fremsendes:

- Årsregnskab 1999, gerne med supplerende bilag, specifikationer eller beretninger
- Oversigt over forbrændingstakster/-gebyrer, og/eller
- Oversigt over deponeringstakster/-gebyrer.

For så vidt angår behandlingstakster/-gebyrer bedes det fremgå, om det er inklusive den statslige affaldsafgift.

Endvidere bedes vedlagte lille spørgeskema returneret sammen med ovenstående oplysninger i vedlagte svarkuvert.

Oplysningerne bedes venligst fremsendt senest torsdag den 18. maj 2000.

I forbindelse med indsamlingen af oplysningerne, vil vi eventuelt henvende os med henblik på supplerende oplysninger.

Spørgsmål i forbindelse med undersøgelsen bedes rette til Henrik Holst (PriceWaterhouseCoopers, 97 52 30 22) eller Niels Remtoft (KL, 33 70 33 76).

Med venlig hilsen
Niels Remtoft

Spørgeskema vedr. projekt "Gennemsigtighed i kommunale renovationsgebyrer"

Selskabets/anlæggets navn:		
	Ja	Nej
Er selskabet/anlægget (med)ejer af et forbrændingsanlæg?		
Er selskabet/anlægget (med)ejer af et deponeringsanlæg?		
Vil selskabet/anlægget være interesseret i at være et af de 5 forsøgsselskaber/anlæg, der gøres til genstand for en nærmere undersøgelse (projektets 1. fase)?		

Det besvarede spørgeskema vedlægges de øvrige oplysninger fra selskabet/anlægget.

BILAG 8.2. OPFØLGENDE SPØRGESKEMA TIL 5 UDVALGTE AFFALDSSELSKABER

Projekt ”Gennemsigthed i kommunale renovations- gebyrer”

KL er projektleder for projektet ”Gennemsigthed i kommunale renovationsgebyrer”.

I den anledning henvendte vi os til Dem i maj måned, hvor vi anmodede om, og efterfølgende modtog, en række økonomiske oplysninger, der skal bruges i projektet (kopi af henvendelsen er vedlagt).

I første omgang vil vi gerne takke for det fremsendte materiale.

Grunden, til at vi henvender os til Dem igen, er, at De i forbindelse med ovennævnte henvendelse var positive over for at være ét af de 5 affaldsselskaber/forbrændingsanlæg, der skal indgå i projektets 1. fase.

Som det tidligere er meddelt, indgår der i projektet en undersøgelse af regnskabsprincippernes m.v. indflydelse på størrelsen af de kommunale renovationsgebyrer.

Vi har tidligere forespurgt om regnskabsmateriale og gebyrstørrelser, og fået dette tilsendt. I den anden del af undersøgelsen vil vi nærmere undersøge de fem selskabers regnskabspraksis og gebyrberegning.

Undersøgelsen vedrører forbrænding og deponi, hvorfor det er disse to driftsområder, de konkrete spørgsmål og oplysninger vil dreje sig om.

Baggrunden for denne del af undersøgelsen er at undersøge og kortlægge eventuelle forklaringer på forskelle i gebyrstørrelser hidhørende fra forskelle i opgørelsesmetoder og regnskabsprincipper.

I vedlagte notat er redegjort for, hvilke materiale og oplysninger vi ønsker. Vi håber, at De kan afsætte tid til at fremsende de ønskede materialer og oplysninger.

Materialet og oplysningerne bedes fremsendt senest fredag den 3. november til følgende adresse:

KL
Kontoret for Teknik og Miljø
Gyldenløvesgade 11
1600 København K
Att.: Niels Remtoft

I forbindelse med indsamlingen af oplysninger, vil vi eventuelt henvende os med henblik på supplerende oplysninger.

Spørgsmål i forbindelse med undersøgelsen bedes rettet til Henrik Holst (PriceWaterhouseCoopers, 97 52 30 22) eller Niels Remtoft (KL, 33 70 33 76).

Med venlig hilsen
Niels Remtoft

Ønskede økonomiske oplysninger vedrørende forbrænding og deponering

Materiale

- Budget for 1999 med eventuelle bemærkninger
- Specifikationer, der viser beregningerne af gebyrer for deponering og forbrænding
- Gebyrstørrelser/behandlingspriser/takster for deponering og forbrænding for årene 1996-2000

Oplysninger

1. En kort redegørelse for principperne i gebyrberegningen, herunder om der er sket ændringer af principperne for gebyrberegningen inden for de seneste 5 år.
2. Oplysninger om, hvorvidt der sker indregning af tidligere års underskud eller overskud i det/de efterfølgende års gebyrberegninger
3. Oplysninger om, hvorvidt der indgår henlæggelser i gebyrberegningen
4. Oplysninger om, hvorvidt der indgår "teoretiske afskrivninger" i gebyrberegningen eller om der anvendes udgiftsførsel af anlægsanskaffelser
5. Oplysninger om, hvorvidt der har været særlige forhold ved gebyrberegningen eller selskabets aktiviteter, der kan gøre årets gebyrer atypiske
6. Oplysninger om, hvorvidt selskabet tilstræber at holde en "konstant/jævn" udvikling i gebyrerne, når der ses bort fra udefrakommende faktorer som fx stigning i den statslige affaldsafgift
7. Oplysninger om, hvorvidt der fordeles fællesomkostninger ved beregningen af gebyrerne
8. Oplysninger om, hvorvidt der indgår beregnede renter eller lignende ved gebyrberegningen

BILAG 8.3. ANDRE FAKTORER OG FORHOLD, DER KAN FORVENTES AT HAVE INDFLYDELSE PÅ GEBYRFASTSÆTTELSEN

Ud over regnskabsprincipper og deres anvendelse har en lang række andre forhold indflydelse på gebyrfastsættelsen. Det må endda forventes at disse andre forhold har en væsentlig større betydning for gebyrfastsættelsen, end hvorvidt diverse regnskabsprincipper anvendes eller ej i regnskabsaflæggelsen. Forholdene er opdelt efter, hvorvidt de gør sig gældende generelt i form af forbrænding eller i form af deponi. Kapitlet baserer sig væsentligst på oplysningerne i Arbejdsrapport nr. 4, 2001 fra Miljøstyrelsen. Forundersøgelse af effektiviseringspotentialer på forbrændings- og deponeringsområdet i Danmark. Det skal bemærkes, at de anførte lister ikke nødvendigvis er udtømmende.

Generelt

Behandlingsanlæggenes beliggenhed kan have betydning for omkostningsniveauet i form af varierende grundgebyrer, der ved nødvendig ekspansion kan betyde varierende omkostninger til ekspropriering specielt, hvis behandlingsanlægget er placeret i erhvervs- eller bymæssig bebyggelse. Omvendt kan placering af behandlingsanlæg fjernt fra naboer og i tyndt befolkede områder resultere i en meromkostning til etablering af veje og tilkørselsforhold. Det er dog muligt, at kommunale myndigheder vil overtage sådanne økonomiske forpligtelser.

Generelt i forbindelse med drift og specielt i forbindelse med opførsel af affaldsbehandlingsanlæg vil gældende lovgivning i form af miljøkrav i høj grad være med til at fastsætte omkostningsniveauet, påvirke indtjeningsbehovet og dermed gebyrfastsættelsen. Myndighedskrav kan omfatte filtrering, grundvandssikring, luftrensning osv.

For både forbrændingsanlæg og deponier er den forventede levetid/driftstid af betydning for, hvilke etableringsomkostninger der skal dækkes via indtjeningen og dermed de opkrævede gebyrer. Afhængig af investeringernes omfang vil anlæg til affaldsbehandling have begrænsninger. Deponier vil blive fyldt op og vil afhængig af forseglingen nedadtil kunne håndtere visse typer affald, men ikke nødvendigvis alle på grund af risiko for nedsivning af perkolat til undergrunden. Ligeså vil forbrændingsanlæg kun kunne afbrænde relativt rene fraktioner af dagrenovation og mindre brændbart affald. Jo færre og mere begrænsede investeringer der foretages i affaldsbortskaffelse, jo hurtigere må man forvente, at anlæggene slides ned og bliver utidssvarende ikke mindst som følge af skærpede lovkrav. Man vil også være nødt til at gøre sig overvejelser omkring, hvor længe der skal vedligeholdes og moderniseres, herunder bringe den tekniske standard up to date.

Endelig kan det enkelte affaldsmodtagningsselskab have en vis indtjening ved salg af affald til genanvendelse såsom glasflasker og avispapir. Der kan derfor ligge principielle valg om, hvorvidt disse indtægter gennem indgåelse i det samlede regnskab kan/skal påvirke gebyrfastsættelsen i nedadgående retning.

Lokalpolitiske ønsker om miljø og genanvendelse og det generelle ambitionsniveau på området kan give forskelle. Dette er i øvrigt i overensstemmelse med den lokalpolitiske selvbestemmelsesret, men kan altså give anledning til reelle forskelle i gebyrstørrelserne.

Specifikt vedrørende forbrændingsanlæg

Antallet af forbrændingslinier og dermed kapaciteten for det enkelte anlæg kan variere. Afhængig af kapacitetsudnyttelsesgraden kan selskabets relative driftsomkostninger således også variere.

Kapacitetsudnyttelsesgraden kan endvidere afhænge af, hvorvidt afbrændingen af affald udnyttes til kraft/varmeproduktion, idet behovet for fjernvarme er forskelligt efter årstiden. Afhængig af den geografiske placering kan der være forskelle i omgivelsernes efterspørgsel efter fjernvarme. Som udgangspunkt er et salg af kraft/varme således et aktiv for affaldsmottagelsesselskabets økonomi, men med henvisning til ovennævnte grunde kan den potentielle indtjening være svær at opnå, ligesom den kan være vanskelig at styre efter. Evnen til og erfaringen med at koordinere tilrådighedsværende kapacitet med omgivelsernes behov for kraft/varme er derfor af stor betydning for muligheden for at lade eventuelle indtægter komme "kunderne" til gode gennem lavere affaldsbortskaffelsesgebyrer.

Konkrete valg af anvendt teknologi eksempelvis til røgrensning har også betydning for indtjeningsgrundlaget. Forskellige metoder til røgrensning producerer forskellige mængder røgrensestøv, der efterfølgende skal deponeres. Omkostningen til deponering af støv reducerer således indtjeningen ved affaldsbaseret kraft/varme-produktion. Lovgivningen på området skærper gradvist emissionskravene, hvilket også går i retning af øgede mængder støv til deponering. Der findes i dag muligheder for genanvendelse og indkapsling af røgrensestøv i cement, men det er ikke hele produktionen af støv, der finder sådan genanvendelse. Visse teknologier til røgrensning er desuden mere energitunge end andre og dermed mere omkostningskrævende.

Faktorerne kan opsummeres således (ikke udtømmende):

- Lokalitet/beliggenhed
- Antal linjer og driftstid pr. linje
- Alder på ovnlinjer
- Kraftvarme- eller varmtvandsproducerende
- Grænseflade for afsætning af energi/leveringspunkt
- Type røgrensning
- Renseniveau røgrensning
- Etableringstidspunkt for røgrensning
- Bortskaffelse af røgrensningsprodukter
- Levetid/afskrivningsperiode
- Åbningstid
- Arbejdstilsynskrav
- Myndighedskrav til miljøkontrol/miljøanalyser
- Variation i afregningspris for varme.

Deponering

Valg af teknologi har også betydning for omkostningsniveauet i forbindelse med deponering af affald. Farligheden og toksiditeten af de deponerede affaldstyper er bestemmende for, hvor effektivt et deponi skal forsegles såvel nedadtil som opadtil. Derudover gives forskellige metoder til sikring mod nedsivning. Nogle løsninger kræver mindre vedligeholdelse end andre. Når omkostningerne til deponering skal dækkes via indkrævning af bortskaffelsesgebyrer, får det således betydning for gebyrernes størrelse.

Faktorerne kan opsummeres således (ikke udtømmende):

- Lokalitet/beliggenhed
- Membrankrav
- Levetid/volumen
- Åbningstid
- Specielle håndteringskrav
- Parallellaktiviteter, for eksempel kompostering, slaggehåndtering, mellem-lagring mv.
- Perkolatmængde
- Forbehandlingskrav fra kommunalt renseanlæg
- Transport og gebyr for perkolatbortskaffelse
- Myndighedskrav til miljøkontrol/miljøanalyser
- Plejeniveau for udenomsarealer mv.
- Gasindvinding.